

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Lipińska 2, 01-833 Warszawa

NIP 521 29 92 374 | REGON 014931762

tel.: 22 599 71 00 | fax: 22 599 71 01 | e-mail: kancelaria@wcpr.pl | www.wcpr.pl

Sprawozdanie za rok 2022

Spis treści

WSTĘP	6
I. POMOC SPOŁECZNA	10
1. Domy pomocy społecznej	10
1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych	13
2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat	13
3) Mieszkania chronione wspierane	14
4) Opieka wytchnieniowa	14
5) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej	14
6) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS	15
2. Integracja społeczna cudzoziemców	15
1) Integracja społeczna cudzoziemców posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę międzynarodową	15
2) Udzielanie pomocy cudzoziemcom posiadającym ochronę międzynarodową	16
3) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej	22
3. Interwencja kryzysowa	22
1) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	23
2) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	26
II. PIECZA ZASTĘPCZA	28
1. Rodzinna piecza zastępcza	28
1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe	28
2) Zawodowa piecza zastępcza	31
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	32
1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze	32
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych	34
3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce	35
4) Interwencyjny przewóz dzieci	35
5) Usamodzielniani wychowankowie	35
6) Zadania związane z małoletnimi obywatelami Ukrainy w instytucjonalnej pieczy zastępczej	36
3. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego	37
1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	38
a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej	38
b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej	39
c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	40
d) Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w m.st. Warszawa na lata 2023-2025	40
2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej	41
a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne	41
b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego	42
c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków	43
d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką	43
III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	44
1. Rehabilitacja społeczna	45

1) Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów	47
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	47
3) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	47
4) Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub kosztów utrzymania psa asystującego	48
5) Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	48
6) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	48
7) Warsztaty Terapii Zawodowej	49
8) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON)	49
2. Orzekanie o niepełnosprawności	50
1) Legitymacje osoby niepełnosprawnej	52
2) Karty parkingowe	52
IV. PROJEKTY I PROGRAMY	52
1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	52
1) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej	52
a) Praca socjalna	53
b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców	53
c) Usługi o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej - grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów	53
d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym - poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców	53
e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym	54
2) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i testowanie i wdrażanie modelu	54
2. Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy	55
1) Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie	55
3. Programy i projekty rządowe	56
1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	56
a) Aktywny Samorząd	56
b) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III	57
c) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej	58
d) Samodzielność-Aktywność-Mobilność	58
2) Program „Rodzina 500+”	60
a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	60
b) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty	60
c) Decyzje dla dyrektorów zespołów do obsługi placówek-opiekuńczo-wychowawczych i dyrektorów placówek niepublicznych z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej	60
V. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ	61
1. Świadczenia	61
1) Rodzinne formy pieczy zastępczej	61
2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej	61
3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	62

4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy	63
5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych	63
6) Świadczenia wypłacone cudzoziemcom	65
7) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej.....	65
8) Pozwy alimentacyjne.....	66
9) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami.....	66
a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze – dzieci z innych powiatów przebywające na terenie m.st. Warszawy	67
b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze – dzieci z terenu m.st. Warszawy przebywające na terenie innych powiatów	68
10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych	68
11) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	68
12) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne.....	69
a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej	71
b) Usuwanie danych o dłużniku	71
13) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności.....	71
2. Plan finansowy i jego wykonanie	72
VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYZACJA	76
1. Organizacja	76
1) Zarządzenia Dyrektor	76
2) Ochrona Danych Osobowych	77
3) Kontrola i audyt.....	78
a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR	78
b) Kontrole zewnętrzne i audyty	81
c) Zgłaszanie nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie	82
2. Administracja	82
1) Korespondencja	82
2) Gospodarowanie nieruchomościami	82
3) Archiwum zakładowe	83
4) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja	84
VII. SPRAWY KADROWE	85
1. Sprawy pracownicze.....	85
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	86
3. Staże i praktyki	88
VIII. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ WCPR W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA UKRAINIE	89
1. Piecza zastępcza	97
1) Współpraca z opiekunami tymczasowymi	97
2) Wsparcie opiekunów zastępczych	97
2. Osoby niepełnosprawne.....	98
3. Finanse i świadczenia	98
4. Administracja.....	98

Wstęp

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwane dalej WCPR lub Centrum jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy powołaną uchwałą Rady Powiatu Warszawskiego Nr VII/70/99 z dnia 10 marca 1999 r. na podstawie ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej.

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Powyższe zadania realizowane są, jako zadania własne powiatu i zadania powiatu zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne gminy. Podstawą realizacji powyższych zadań poza statutem nadanym Uchwałą Nr XX/676/2007 z 6 grudnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 261, poz.8512, z późn.zm.), są między innymi ustawy: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, z dnia 27 marca 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rok 2022 był dla Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie kontynuacją realizacji działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości świadczonych usług przy współpracy z instytucjami pomocy społecznej w m.st. Warszawa, w odniesieniu do klientów szeroko rozumianej pomocy społecznej i usługobiorców Centrum.

Rok 2022 był również naznaczony organizowaniem i koordynowaniem działań na rzecz obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju.

Zadania statutowe

Centrum realizuje zadania m.st. Warszawy z zakresu pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, społecznej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz ustawy prawo o ruchu drogowym określone przepisami prawa, jako zadania własne powiatu oraz zadania zlecone powiatu z zakresu administracji rządowej. Ponadto WCPR wykonuje zadania własne m.st. Warszawy i zadania własne m.st. Warszawy jako gminy polegające na kierowaniu do domów pomocy społecznej mieszkańców gminy i ponoszeniu odpłatności za pobyt tych osób w domach pomocy społecznej.

W roku 2022 do zadań Centrum należało m.in.:

- 1) udzielanie informacji o prawach i obowiązkach osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
- 2) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem i umieszczaniem w domu pomocy społecznej oraz z ustalaniem opłaty od mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej,
- 3) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem transportu osób kierowanych do domów pomocy społecznej na podstawie postanowienia sądu bez ich zgody,
- 4) prowadzenie spraw związanych z kierowaniem do ośrodków interwencji kryzysowej oraz domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz podejmowanie działań zmierzających do efektywnego dysponowania miejscami w tych placówkach,
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,

- 6) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze świadczeń publicznych,
- 7) prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej w zakresie interwencji kryzysowej,
- 8) organizowanie mieszkań chronionych,
- 9) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 10) wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych m.st. Warszawy, z wyjątkiem zadań zastrzeżonych do wyłącznych kompetencji organów m.st. Warszawy lub zadań powierzonych jednostce obsługującej placówki opiekuńczo-wychowawcze, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym,
- 11) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, w tym prowadzenie spraw związanych z udzielaniem i przyznawaniem pomocy osobom usamodzielnianym, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 12) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 13) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w tym specjalistycznego poradnictwa i grup wsparcia,
- 14) prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem świadczeń rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, rodzinom pomocowym, oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego,
- 15) prowadzenie spraw związanych z finansowaniem:
 - a) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w tym zawieranie i wykonywanie porozumień, o których mowa w art. 191 ust. 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - b) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
 - c) dodatku wychowawczego, świadczenia w ramach Programu „Dobry Start” przyznawanego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, dodatku, o których mowa w art. 113a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 16) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich oraz diagnozy specjalistycznej,
- 17) współpraca w opracowywaniu i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych,
- 18) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 19) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 20) prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu

prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych oraz przewidzianych przepisami umów dwustronnych, Konwencji o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzonej w Hadze z dnia 19 października 1996 r. lub rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000,

- 21) prowadzenie spraw związanych z dochodzeniem należności z tytułu:
 - a) opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - b) zwrotu wydatków poniesionych zastępczo przez m.st. Warszawa za pobyt w domu pomocy społecznej,
 - c) nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych,
 - d) opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
 - e) opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców umieszczonych w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 22) prowadzenie spraw związanych z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej informacji powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej,
- 23) obsługa Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie,
- 24) prowadzenie dokumentacji Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie związanej z wydawaniem:
 - a) orzeczeń o niepełnosprawności, o stopniu niepełnosprawności, o wskazaniach do ulg i uprawnień,
 - b) kart parkingowych,
 - c) legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- 25) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania społecznych skutków niepełnosprawności, w tym opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa, jak również współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 26) prowadzenie spraw związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów dotyczących dofinansowania przez m.st. Warszawę:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - d) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - e) kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz prowadzonych przez nie zajęć klubowych,
 - f) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - g) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - h) kosztów utrzymania psa asystującego,
- 27) prowadzenie działań informacyjno-koordynacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami w tym prowadzenie Punktu informacyjno-koordynującego z niepełnosprawnościami zwanego PIKON,
- 28) wykonywanie powierzonych przez Prezydenta m.st. Warszawy czynności z zakresu nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej i ośrodka interwencji kryzysowej prowadzonych przez m.st. Warszawa oraz przez inne podmioty, wykonujące zadania z tego zakresu na zlecenie m.st. Warszawy,

- 29) sprawowanie, z upoważnienia Prezydenta m. st. Warszawy, kontroli nad rodzinami zastępczymi prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 30) gromadzenie i przechowywanie dokumentacji dotyczącej wychowanków pieczy zastępczej,
- 31) zarządzanie powierzonym zasobem nieruchomości m.st. Warszawy,
- 32) realizacja projektów i programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym w szczególności środków Unii Europejskiej,
- 33) organizowanie szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników jednostek nadzorowanych w zakresie standardów świadczonych przez nie usług.

Centrum na podstawie zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w rozumieniu art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. POMOC SPOŁECZNA

1. Domy Pomocy Społecznej

W zakresie domów pomocy społecznej do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (DPS) należy całokształt spraw związanych z nadzorem i współpracą z domami pomocy społecznej oraz prowadzenie postępowań dotyczących przyznawania świadczeń w formie pobytu w domu pomocy społecznej. WCPR prowadzi ponadto postępowania w sprawie zwrotów należności za pobyt w domach pomocy społecznej oraz zwrotów nadpłat z tego tytułu. Odrębnym zadaniem jest wydawanie decyzji administracyjnych w zakresie skierowania do mieszkań chronionych wspieranych prowadzonych przez Centrum Wsparcia Społecznego „Na Przedwiośniu”.

W 2022 roku z pomocy oferowanej przez domy pomocy społecznej skorzystały łącznie 3332 osoby wymagające całodobowej pomocy, w tym w domach m.st. Warszawy 2036 oraz 1296 przebywających w 147 placówkach znajdujących się na terenach innych powiatów. Dane powyższe wskazują, że w stosunku do 2021 roku wzrosła liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w formie pobytu w domu pomocy społecznej o 99 mieszkańców.

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc na 31.12.2022

Typy DPS	Liczba DPS	Liczba miejsc
Dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku	7, w tym 1 prowadzony przez Fundację „Gniazdo Rodzinne”	591
Dom pomocy społecznej dla przewlekle somatycznie chorych	7, w tym 2 prowadzone przez Zgromadzenie Zakonne	760
Dom pomocy społecznej dla przewlekle psychicznie chorych	1	200
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1 prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne	70
Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1 prowadzony przez Fundację „Pomocna Dłoń”	30
Dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	2	180
Razem	19	1 831

Na koniec grudnia 2022 roku domy pomocy społecznej dysponowały 1831 miejscami, czyli o 9 mniej niż w roku 2021. Spowodowane to było zmniejszeniem liczby miejsc w 2 domach pomocy społecznej w związku z przeznaczeniem ich na realizację programu Opieki wytchnieniowej, którą prowadziły Domy Pomocy Społecznej przy ul. Sternicznej 125 i ul. Bohaterów 46/48 w Warszawie. Ponadto zmniejszenie liczby miejsc spowodowane było zmianą umowy zawartej pomiędzy m.st. Warszawa a niepubliczną jednostką - Domem Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku przy ul. Kilińskiego 10/12 w Warszawie Wesołej.

W grudniu 2022 roku w domach pomocy społecznej na terenie Warszawy przebywało 1722 osoby na 1831 dostępnych miejsc, to oznacza, że wolnych miejsc pozostawało 109 czyli o 92 mniej niż w grudniu 2021 roku. Najwięcej wolnych miejsc nadal wykazywały placówki dla osób w podeszłym wieku, jednak liczba ta w stosunku do 2021 roku spadła o 30 miejsc (ze 125 wolnych miejsc w 2021 do 95 w 2022). W placówkach poza Warszawą przebywało 1186 osób, najwięcej w domach dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację na 31.12.2022 roku

Typ placówki	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej w Warszawie	Liczba mieszkańców w domach pomocy społecznej poza Warszawą	Łącznie
dla osób w podeszłym wieku	494	67	561
dla osób przewlekle somatycznie chorych	751	159	910
dla osób przewlekle psychicznie chorych	198	621	816
dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	279	327	606
dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0	11	11
dla osób uzależnionych od alkoholu	0	1	1
Razem	1722	1186	2905

Średnio miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy w 2022 roku wynosił 6925,57 zł i był o 632,24 zł wyższy od średniego kosztu w roku 2021. Liczba wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej w 2022 roku wyniosła 628, co oznacza wzrost o 35 wniosków w stosunku do roku 2021.

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów

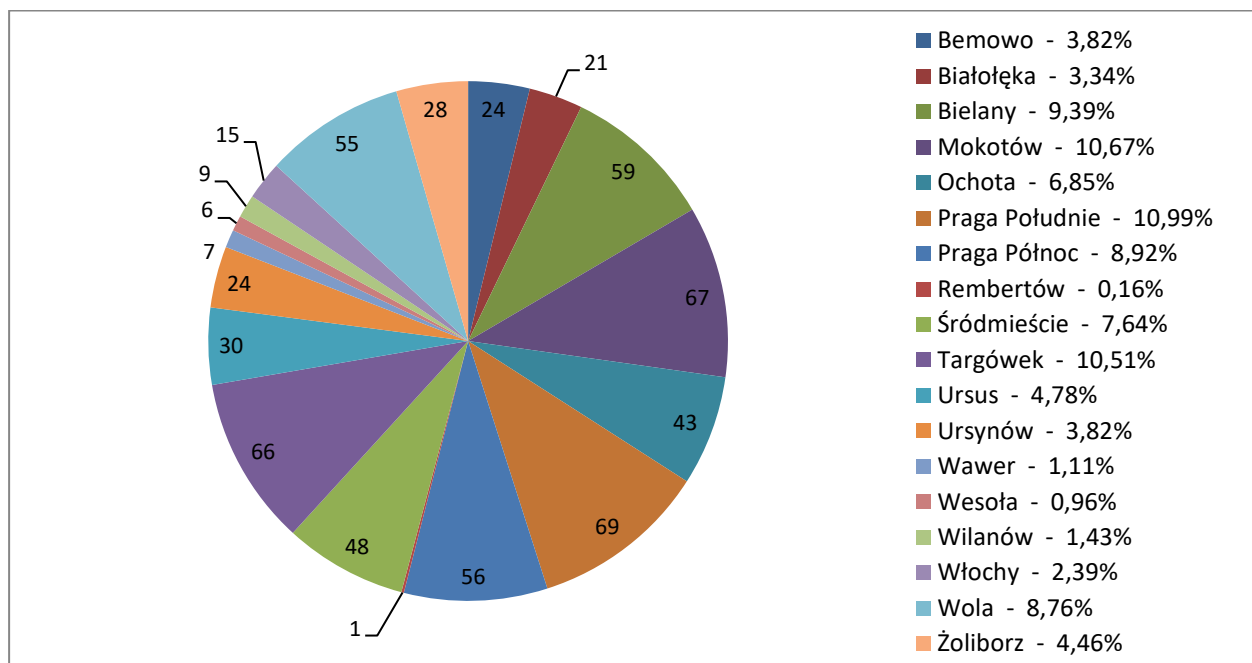

Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu

Typy DPS	Liczba wniosków w roku:						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
dla osób w podeszłym wieku	160	193	181	186	146	125	173
dla przewlekle somatycznie chorych	271	221	265	347	286	308	302
dla przewlekle psychicznie chorych	90	110	89	99	102	118	111
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	6	3	5	12	12	10	15
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	38	30	38	36	31	30	27
Razem	565	557	578	680	577	591	628

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że poza wzrostem liczby wniosków o skierowanie do domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku w stosunku do 2021 roku w każdym z innych typów placówek liczba wniosków była na podobnym poziomie.

W stosunku do 2021 roku liczba oczekujących na DPS zmniejszyła się o 31 osób. Największy spadek liczby osób oczekujących w odniesieniu do 2021 roku dotyczy domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych. W pozostałych domach liczba osób oczekujących nie zmieniła się istotnie, a w przypadku domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku pozostała na tym samym poziomie.

Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2022.

Typ domu			Liczba osób oczekujących na dzień 31.12.:
----------	--	--	---

	Liczba domów	Liczba miejsc w 2022 roku	2017	2018	2019	2020	2021	2022
dla osób w podeszłym wieku	7	591	43	60	47	65	28	28
dla przewlekle somatycznie chorych	7	760	87	123	118	114	77	61
dla przewlekle psychicznie chorych	1	200	40	41	45	53	38	18
dla niepełnosprawnych intelektualnie	4	280	44	49	50	60	51	56
Razem	19	1831	214	273	260	292	194	163

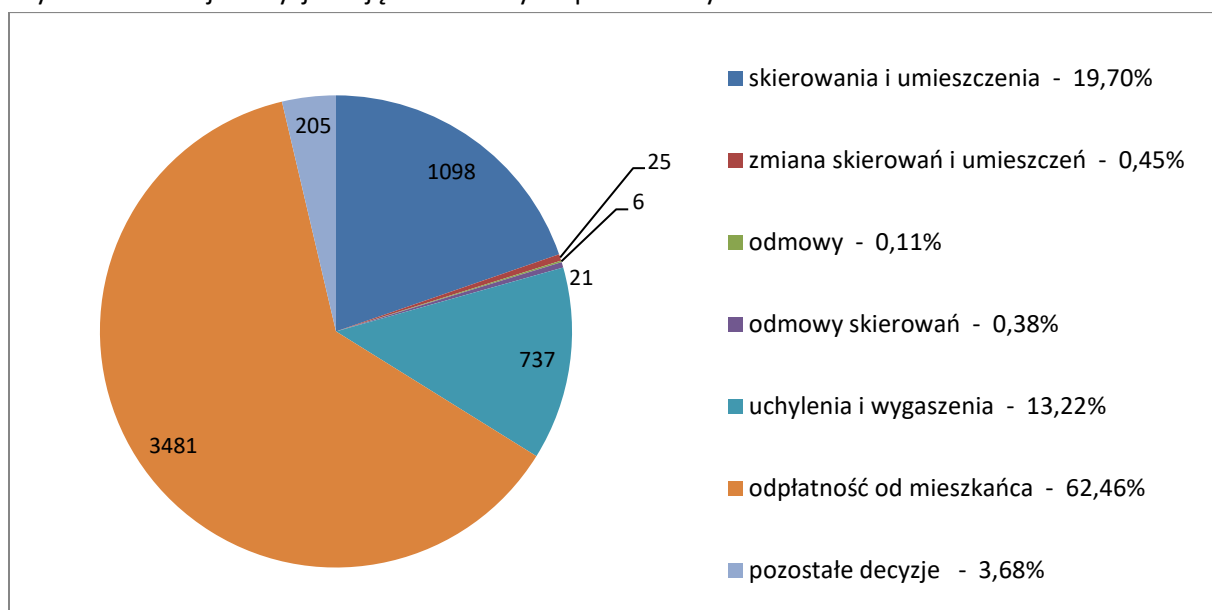
W roku 2022 do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło ponadto 60 wniosków o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku, czyli o 34 więcej w stosunku do roku 2021. Wnioski powyższe rozpatrzono i wraz z decyzjami o skierowaniu przekazano do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego przy ul. Brechta 3 w Warszawie, który wydaje decyzje o odpłatności i umieszczeniu we wskazanym Ośrodku. Łącznie w sprawach dotyczących domów pomocy społecznej w roku 2022 wydano 5573 decyzji tj. o 1505 więcej niż w roku 2021.

Zgodnie z zakresem kompetencji Centrum w 2022 roku wniosło opłatę za przewóz 87 osób skierowanych do domu pomocy społecznej na mocy postanowienia sądu bez zgody. Koszty przewozu wyniosły 39 799,64 zł.

1) Rodzaje wydanych decyzji administracyjnych

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej decyzji wydano w sprawach dotyczących opłaty czyli ustalenia opłaty od mieszkańca oraz jej zmiany za pobyt w domach pomocy społecznej. W roku 2022 wydano 3457 tego typu decyzji, więcej o 1568 niż w roku 2021. Wzrosła także liczba wydanych decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej. W 2022 wydano ich 1098 czyli o 153 więcej niż w roku 2021. Na tym samym poziomie co w 2021 roku pozostała natomiast liczba wydanych odmów skierowania do domu pomocy społecznej tj. 21.

Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym

W roku 2022 złożono odwołania od 32 decyzji (w 2021 było ich 28), co stanowi niespełna 0,6 % wszystkich wydanych w 2022 roku decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze do końca 2022 roku rozpatrzyło 27 spraw, w tym utrzymało w mocy 15 decyzji, 4 sprawy przekazało do ponownego rozpatrzenia. W 6 sprawach orzeczono o uchybieniu terminu do złożenia odwołania przez stronę a 2 sprawy umorzono. W 2022 roku Centrum prowadziło 4 spory przed sądami administracyjnymi o ustalenie właściwego organu do rozpatrzenia wniosku o skierowanie do domu pomocy społecznej. Do końca roku sądy orzekły w dwóch sprawach. Obie na korzyść m.st. Warszawy.

2) Prowadzenie postępowań w sprawie zwrotu należności z tytułu pobytu w domu pomocy społecznej od osób zobowiązanych oraz zwroty nadpłat

W roku 2022 przeprowadzono łącznie 130 postępowań, czyli o 20 mniej niż w roku 2021. Zostało wydanych:

- a) 31 decyzji o zwrocie należności (o 48 mniej niż w roku 2021) na łączną kwotę 564 898,63 zł tj. o 325 284,83 zł mniej niż w roku 2021,
- b) 24 decyzje o odstąpieniu od żądania zwrotu (mniej o 14) na łączną sumę 416 205,14 zł tj. o 89 214,47 zł więcej niż w roku 2021,
- c) 13 decyzji o umorzeniu postępowania z czego 12 w związku z wniesieniem opłaty przez dłużników na łączną kwotę 21 593,74 77 816,58 zł tj. o 56 222,84 zł mniej niż w 2021 roku.

W roku 2022 nie wydano żadnej decyzji o rozłożeniu zadłużenia na raty.

Dokonano natomiast 55 zwrotów nadpłat za pobyt w domu pomocy społecznej tj. o 44 zwroty więcej niż w roku 2021 na łączną kwotę 29 169,82 zł.

3) Mieszkania chronione wspierane

Mieszkania chronione są formą pomocy realizowaną przez Centrum Wsparcia Społecznego „Na Przedwiośniu”. Przeznaczone są dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych intelektualnie będących mieszkańcami m.st. Warszawy. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu mają niepełnosprawni intelektualnie wychowankowie pieczy zastępczej, którzy nie mają możliwości powrotu do rodzin lub samodzielnego zamieszkania w środowisku. Mieszkania zapewniają całodobowe usługi opiekuńcze i wspierające, odpowiadające indywidualnym potrzebom mieszkańców. Celem pobytu w mieszkaniu jest przygotowanie mieszkańców do prowadzenia samodzielnego (na miarę możliwości) życia, ale też zastąpienie pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Pobyt w mieszkaniu ma odroczyć lub w ogóle wyeliminować zamieszkanie w domu pomocy społecznej.

Decyzje administracyjne w sprawie pobytu w placówce wydawane są na pobyt czasowy.

W roku 2022 w mieszkaniach chronionych przebywało łącznie 8 podopiecznych tj. o 2 osoby więcej niż w roku 2021. Osoby te otrzymały decyzje administracyjne uprawniające je do pobytu w mieszkaniu chronionym również w roku 2023.

4) Opieka wytchnieniowa

Od kwietnia do grudnia 2022 roku w dwóch warszawskich placówkach tj. w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Sterniczej 125 oraz Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bohaterów 46/48 realizowany był program opieki wytchnieniowej. Program był finansowany ze środków państwowego funduszu celowego pod nazwą Fundusz Solidarnościowy i skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym. W ramach tego programu pomoc udzielana jest bezpłatnie. W okresie kilku miesięcy z całodobowego pobytu w domu pomocy społecznej w ramach opieki wytchnieniowej skorzystało łącznie 56 osób przebywających na turnusach 7 lub 14 dniowych.

5) Współpraca i nadzór nad domami pomocy społecznej

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło 25 spraw wyjaśniających w kwestii zastrzeżeń lub uwag dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej, a także świadczonej przez nie opieki zgłoszonych przez mieszkańców, rodziny lub inne osoby czy instytucje (w tym dwie sprawy

kontynuowane z 2021 roku). Ponadto do WCPR wpłynęło w tym czasie 5 doniesień rozpatrywanych w trybie postępowania skargowego. Dodatkowo w ramach nadzoru i współpracy z poszczególnymi DPS w 2022 roku prowadzono również 7 spraw dotyczących zasad ich funkcjonowania oraz zgłoszonych do WCPR wątpliwości a także konsultowano 6 projektów regulaminów organizacyjnych DPS i 3 innych regulaminów tych placówek.

W związku ze sprawowanym nadzorem w 2022 roku z zaplanowanych 73 wizyt w placówkach, przeprowadzono 36. Powodem wykonania planu w 50% było występowanie wśród mieszkańców Domów zachorowań na COVID-19. Zarówno współpraca jak i nadzór nad domami pomocy społecznej prowadzone były nadal w sposób niebezpośredni, ale głównie w formie weryfikacji i analizy dokumentacji oraz składanych cyklicznie przez Domy raportów a także rekomendacji i propozycji Centrum dotyczących zasad współpracy przekazywanych placówkom w formie pisemnej. Wizyty w jednostkach związane były między innymi z koniecznością przeprowadzenia postępowań wyjaśniających z powodu złożonych skarg lub doniesień o nieprawidłowościach. W tym trybie w 2022 roku przeprowadzono 10 niezapowiedzianych wizyt na terenie sześciu DPS.

W związku z utrzymującym się stanem zagrożenia epidemicznego COVID-19 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło nadal stały monitoring liczby mieszkańców, u których potwierdzono zachorowanie na COVID-19.

W ramach współpracy z warszawskimi domami pomocy społecznej wzorem lat ubiegłych Centrum zorganizowało w 2022 roku 2 zebrania z Dyrektorami DPS, w których uczestniczyli przedstawiciele Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Podczas spotkań poruszano między innymi sprawy organizacyjne i bieżące. WCPR przedstawiło rekomendacje dotyczące sytuacji po zniesieniu obostrzeń w związku z COVID-19. Jedno ze spotkań zostało poświęcone omówieniu wyników przeprowadzonej pod koniec 2021 roku ewaluacji pracy personelu w DPS i przedstawieniu rekomendacji. Ponadto zostały zorganizowane 2 spotkania z pracownikami domów pomocy społecznej m.st. Warszawy, na których omawiano sprawy bieżące oraz ustalano nowe zasady współpracy pomiędzy DPS i WCPR.

W związku z utrzymywaniem się w drugiej połowie 2022 roku dużej liczby wolnych miejsc szczególnie w placówkach przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku 3 warszawskie domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku rozpoczęły przygotowania do rozszerzenia typu o dom dla osób przewlekle somatycznie chorych. Jednym z głównych działań w tym zakresie jest osiągnięcie przez Dom wymaganego wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, do czego wytypowane jednostki dążą poprzez prowadzenie naboru kandydatów do pracy.

6) Monitoring wdrażania i stosowania przez DPS m.st. Warszawy Standardów opieki i pracy personelu DPS

Rok 2022 był kolejnym, w którym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie monitorowało proces stosowania przez warszawskie Domy Standardów opieki i pracy personelu opracowanych i wprowadzonych we wszystkich jednostkach publicznych w 2017 roku w ramach projektu „AGE – Działania na rzecz aktywnego i godnego starzenia się w Warszawie”.

W 2022 roku Standardy w ograniczonym zakresie z powodu nadal pojawiających się w DPS przypadków zachorowań na COVID-19 stosowały wszystkie Domy, dla których organem założycielskim jest m.st. Warszawa oraz 3 jednostki niepubliczne do połowy 2022 roku i 2 jednostki niepubliczne od lipca 2022 roku działające na zlecenie m.st. Warszawy. W ramach monitoringu stosowania przez DPS Standardów opieki i pracy personelu pracownik Centrum spotkał się 28 razy z koordynatorami ds. Standardów na terenie Domów.

W ramach realizacji harmonogramu ustalonego przez WCPR na 2022 rok odbyło się 12 spotkań organizowanych przez poszczególne warszawskie placówki. W związku z luzowaniem ograniczeń związanych z pandemią COVID-19 spotkania odbywały się na terenie Domów oraz w formie zdalnej. Również w ramach Standardów opieki i pracy personelu w 2022 roku Centrum zorganizowało 3 szkolenia dla pracowników domów pomocy społecznej, w których wzięło udział w sumie 146 osób.

W czerwcu 2022 roku w szkoleniu stacjonarnym, które odbyło się na terenie DPS Syrena, DPS Budowlani oraz DPS Centrum Alzheimerera w Warszawie na temat „Metody pracy z mieszkańcem agresywnym werbalnie i niewerbalnie oraz sposoby postępowania z osobami, które nie współpracują z personelem” wzięło udział 36 pracowników warszawskich Domów. W szkoleniu on-line na temat „Profilaktyka oraz leczenie odleżyn i trudno gojących ran”, które odbyło się we wrześniu 2022 roku uczestniczyło 40 pracowników DPS. Kolejne 70 osób z tych jednostek wzięło udział w szkoleniu on-line na temat „Rola i zadania pracownika pierwszego kontaktu w realizacji potrzeb mieszkańca DPS” przeprowadzonym na zlecenie WCPR w październiku 2022 roku.

Ponadto pod koniec 2022 roku rozpoczęły się prace nad zmianą zapisów w Standardach opieki i pracy personelu DPS z uwzględnieniem rekomendacji wystawianych w wyniku przeprowadzonej ewaluacji.

2. Integracja Społeczna Cudzoziemców

1) Integracja społeczna cudzoziemców posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej ochronę międzynarodową.

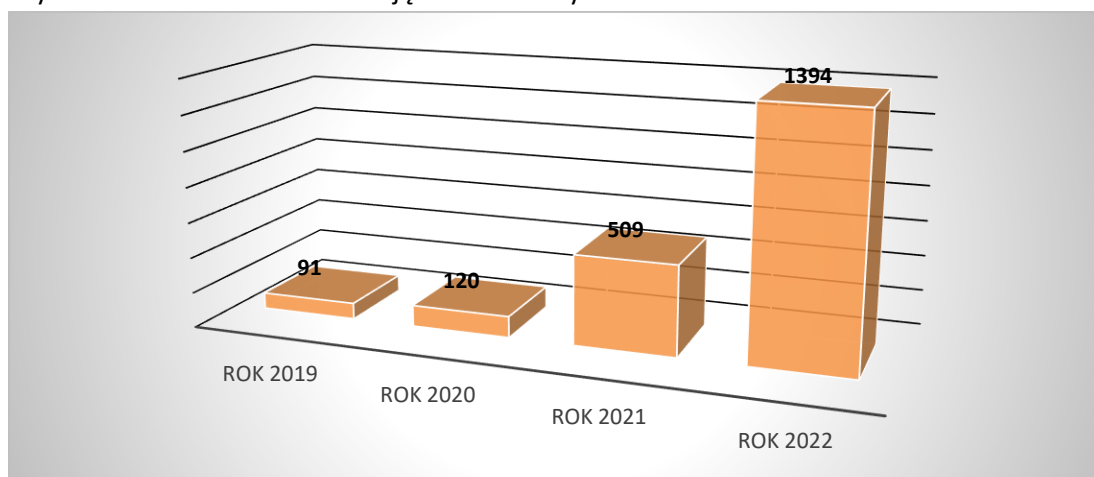
Zadania związane z udzielaniem pomocy integracyjnej cudzoziemcom, którzy w Rzeczypospolitej Polskiej uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach realizowane były od stycznia 2022 roku do sierpnia 2022 roku w Dziale Integracji Społecznej i Interwencji Kryzysowej (ISIK), a od 01.09.2022 roku w Dziale Integracji Społecznej Cudzoziemców (ISC).

W Dziale ISC działania na rzecz cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową realizowane były przez 11 pracowników, w tym 9 pracowników socjalnych.

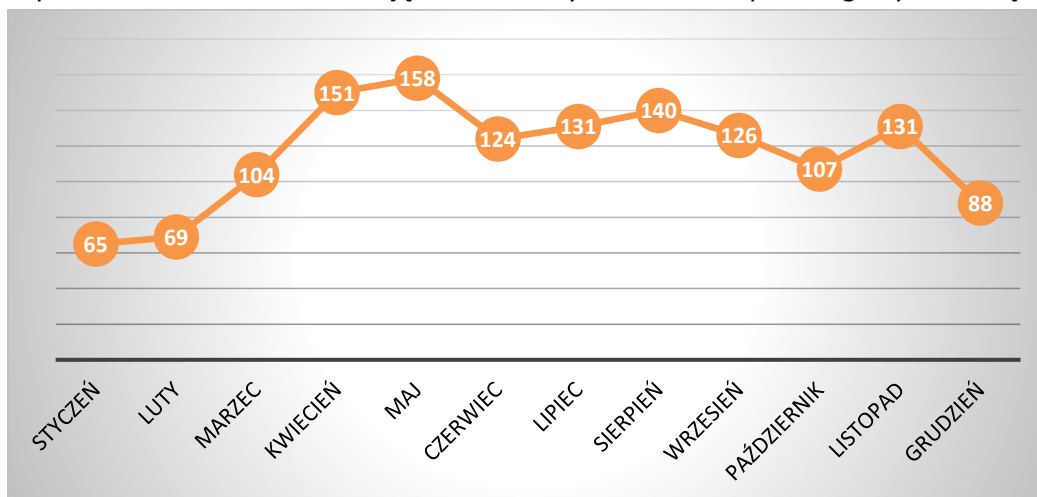
2) Udzielanie pomocy cudzoziemcom posiadającym ochronę międzynarodową.

W 2022 roku przyjęto 1394 wnioski w sprawie objęcia pomocą w ramach indywidualnych programów integracji (IPI), co względem 2021 roku stanowi wzrost o 174% a do roku 2020 wzrost o 1 511,67%. W 2022 roku wpłynęły 884 wnioski więcej niż w roku 2021.

Wykres 3: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w WCPR w latach 2019 - 2022

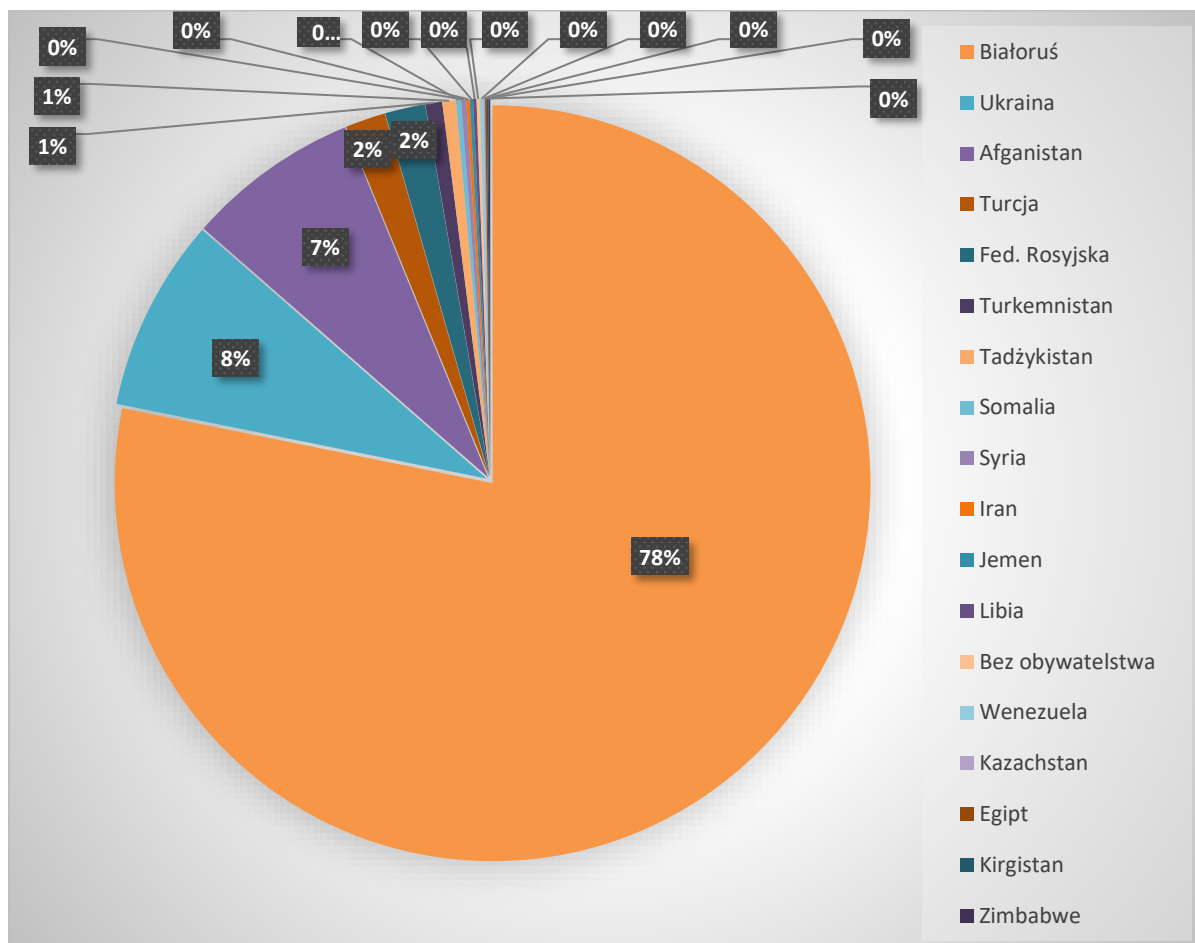
Wykres 4: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w WCPR w poszczególnych miesiącach 2022 roku

Średnio miesięcznie do Warszawskiego Centrum Pomocy rodzinie w roku 2022 o pomoc w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracyjnego wpływało 116 wniosków.

Największą grupę wnioskodawców stanowili obywatele Białorusi – 1089 wniosków, następnie obywatele Ukrainy – 115 wniosków, Afganistanu – 103 wnioski, obywatele Federacji Rosyjskiej i obywatele Turcji, którzy złożyli po 24 wnioski, obywatele Turkmenistanu – 10 wniosków, Tadżykistanu – 8 wniosków, po 3 wnioski obywatele Somalii oraz Syrii, po 2 wnioski obywatele Iranu, Jemenu, Libii, Wenezueli oraz osoby bez obywatelstwa (Palestyna), po jednym wniosku wpłynęło od obywateli Egiptu, Iraku, Kazachstanu, Kirgistanu i Zimbabwe.

Wykres 5: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w 2022 roku w podziale na kraj pochodzenia wnioskodawcy.

W 2022 roku rozpatrzono 625 wniosków co stanowi 45% wszystkich złożonych wniosków w roku sprawozdawczym. Wniosków do rozpatrzenia pozostało 768 (55%), z których 590 kompletnych i oczekuje na rozpatrzenie, a 178 jest niekompletnych.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej cudzoziemcy w ramach realizacji programów integracji korzystali ze świadczeń pieniężnych z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie oraz pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego. Opłacana była także składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Klienci otrzymywali wsparcie pracownika socjalnego – realizatora programu, który najczęściej korzystał z usług tłumacza języka: dari, perskiego, paszto, tureckiego, rosyjskiego. Usługi tłumaczenia zlecone zostały przez WCPR.

W 2022 roku w ramach realizowanych indywidualnych programów integracji wypłacono cudzoziemcom łącznie 10 435 świadczeń w wysokości 10 497 402 zł. Z pomocy pieniężnej skorzystało 1181 cudzoziemców z 747 rodzin. Średnia miesięczna wysokość świadczenia dla 1 osoby wyniosła 1005,98 zł. Ponadto 113 świadczeniobiorcom została przyznana pomoc w formie na składki na ubezpieczenie zdrowotne. Łącznie opłacono 669 składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 64,71 zł na łączną kwotę 43 291 zł.

Tabela 5: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Rodzaj pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób, którym decyzją	Liczba wypłaconych świadczeń	Łączna wysokość wypłaconych świadczeń	Średnia wysokość świadczeń

		przyznano świadczenie			
Świadczenia pieniężne na utrzymanie	747	1181	10 435	10 497 402 zł	1 005,98 zł
Opłacenie składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne	108	113	669	43 290,99 zł	X

Pracownicy Centrum wspierali w procesie integracji 1221 (2021 – 420) cudzoziemców, którzy uczestniczyli w 787 (2021 – 259) indywidualnych programach integracji, w tym:

- 388 osób ze statusem uchodźcy – 230 programów integracji,
- 806 osób legitymujących się ochroną uzupełniającą – 546 programów integracji,
- 13 osób, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce posiadającego status uchodźcy – 5 programów integracji,
- 12 osób, które uzyskały zezwolenie na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną cudzoziemca zamieszkałego w Polsce legitymującego się ochroną uzupełniającą – 6 programów integracji.

Cudzoziemcy, którym w 2022 roku udzielano wsparcia pochodzili z 16 krajów. Najwięcej osób realizujących programy integracyjne pochodziło z Białorusi (928 osób), Afganistanu (211 osób) i Turcji (70 osób). Uwzględniając poszczególne formy ochrony międzynarodowej najliczniejszą grupą cudzoziemców ze statusem uchodźcy byli Afgańczycy (211 osób), natomiast z ochroną uzupełniającą Białorusini (106 osób).

Tabela 6: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne w 2022 roku.

Kraj pochodzenia	Status uchodźcy		Ochrona uzupełniająca		Zezwolenie na pobyt w związku z łączeniem z rodziną		łącznie	
	Liczba IPI	Liczba osób	Liczba IPI	Liczba osób	Liczba IPI	Liczba osób	Liczba IPI	Liczba osób
Afganistan	119	211	0	0	0	0	119	211
Białoruś	61	106	518	741	5	12	588	928
Bez Obywatelstwa/Palestyna	2	2	0	0	0	0	2	2
Federacja Rosyjska/Czeczenia	3	4	10	27	0	0	13	31
Gwinea	0	0	1	1	0	0	1	1
Iran	3	6	0	0	0	0	3	6
Liban	0	0	1	1	0	0	1	1
Libia	0	0	3	5	0	0	3	5
Nigeria	1	1	0	0	0	0	1	1
Sierra Leona	0	0	2	3	0	0	2	3
Somalia	0	0	4	4	0	0	4	4
Syria	2	2	0	0	0	0	2	2
Tadżykistan	1	1	7	24	0	0	8	25
Turcja	34	51	0	0	6	15	42	70
Turkmenistan	3	3	0	0	0	0	3	3
Zimbabwe	1	1	0	0	0	0	1	1
ŁĄCZNIE	230	388	546	806	11	27	787	1221

W 2022 roku pracownik socjalny prowadził średnio 100 programów ze 150 cudzoziemcami. W roku sprawozdawczym poza decyzjami, na mocy których przyznano pomoc pieniężną w ramach realizacji indywidualnych programów integracji, wydano łącznie 194 decyzje i postanowienia.

Tabela 7: Liczba decyzji i postanowień wydanych cudzoziemcom realizującym IPI w latach 2021-2022

lp.	Rodzaj wydanej decyzji/postanowienia	2021	2022
1.	odmowa przyznania pomocy w ramach realizacji programów integracji	13	44
2.	wygaszenie udzielanej pomocy	4	1
3.	umorzenie postępowania	8	67
4.	uchylenie decyzji	17	25
5.	przyznanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez WCPR	18	24
6.	zawieszenie postępowania na wniosek strony	5	12
7.	podjęcie postępowania na wniosek strony	6	13
8.	sprostowania omyłki pisarskiej	2	8
Łącznie		73	194

W 2022 roku cudzoziemcy odwoływali się od decyzji Centrum 26 razy i dotyczyły decyzji odmawiających pomocy w ramach IPI lub umarzających postępowanie jako bezprzedmiotowe z uwagi na brak uprawnień do skorzystania z tej pomocy z powodu przekroczenia terminu 60 dni do złożenia wniosku. Decyzje zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. 11 decyzji SKO utrzymało w mocy, a 15 przekazało do ponownego rozpatrzenia. Jedna osoba złożyła skargę na utrzymaną w mocy przez SKO decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

W roku sprawozdawczym wpłynęła 1 skarga na działania pracownika socjalnego, która po pisemnym wyjaśnieniu Skarżącemu została uznana za bezzasadną.

W 2022 roku główne obszary trudności z jakimi zmagają się cudzoziemcy przystępujący do realizacji indywidualnych programów integracji niewiele różniły się od tych występujących w ubiegłych latach. Z początkiem roku pojawiły się wyzwania wynikające z agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Pracownicy Centrum zaangażowani byli we wsparcie przyjeżdżających do Warszawy uchodźców wojennych z Ukrainy.

Niezmiennie najważniejsze obszary, w których występują największe trudności wpływające negatywnie na przebieg procesu integracji Klientów Centrum można wyodrębnić następująco:

- trudności związane z pozyskaniem mieszkania,
- trudności na rynku pracy,
- kondycja zdrowotna i dostęp do opieki medycznej,
- ograniczony dostęp do dobrej jakości kursów języka polskiego.

Sytuacja mieszkaniowa cudzoziemców w Warszawie od dawna jest trudna, a rozwiązywanie problemów mieszkaniowych nieprzerwanie stanowi jedną z głównych osi współpracy w ramach IPI. Pojawiające się problemy to głównie wysokie ceny wynajmu na rynku prywatnym oraz niski standard lokali dostępnych dla Klientów WCPR. Przyjazd do Warszawy dużej liczby obywateli Ukrainy w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę spowodowało nasilenie tych zjawisk – liczba dostępnych lokali drastycznie się zmniejszyła, a ceny (również z uwagi na ogólną sytuację gospodarczą kraju) wzrosły. Występuje również niechęć właścicieli mieszkań do wynajmowania lokali cudzoziemcom lub wynajmowanie ich po bardzo zawyżonych cenach nieadekwatnych do standardu lokalu.

Z podobnych powodów skurczył się również rynek pracy, na którym cudzoziemcy mogliby znajdować oferty pracy niewymagające dobrej znajomości języka polskiego, czy wysokich kwalifikacji. Pracownicy realizujący programy niezmiennie obserwowali dużą skalę zatrudniania cudzoziemców bez umowy lub po znacząco zaniżonych stawkach wynagrodzenia.

W obszarze dostępu do opieki zdrowotnej utrzymywały się trudności dotyczące rejestracji u lekarzy, zarówno pierwszego kontaktu, jak i specjalistów. Dużym problemem pozostaje bariera językowa, niewielka liczba dostępnych lekarzy przyjmuje pacjentów anglojęzycznych czy rosyjskojęzycznych, co powoduje konieczność angażowania się pracowników socjalnych w organizację wizyt lekarskich zarówno na poziomie zapisu do lekarza, jak i samego przebiegu wizyty (tłumaczenie).

Zwiększona liczba osób potrzebujących nauki języka polskiego sprawiła również, że dostęp do bezpłatnych kursów językowych realizowanych np. przez organizacje pozarządowe został drastycznie

ograniczony i nie wszyscy cudzoziemcy realizujący programy integracji mieli możliwość skorzystania z nauki.

Rok 2022 był czasem realizacji programów integracji przez obywateli Afganistanu ewakuowanych z Kabulu w sierpniu i wrześniu 2021 roku. Specyfika pracy z tą grupą wiązała się z szeroko zakrojoną współpracą z organizacjami pozarządowymi oraz osobami prywatnymi zaangażowanym we wspieranie Klientów w ich codziennym funkcjonowaniu. Warto zwrócić uwagę, że indywidualny program integracji był w wielu przypadkach jedynym źródłem dochodu dla rodzin objętych wsparciem, a z uwagi na duże trudności adaptacyjne w odnalezieniu się na rynku pracy i w połączeniu z trudną sytuacją mieszkaniową, sprawiało to, że zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację tych programów było dużo większe niż w pozostałych przypadkach. Pracownicy zwracali przy tym uwagę na brak wystarczających narzędzi do zrealizowania wszystkich, nawet najbardziej palących potrzeb Klientów. Dużym problemem w realizacji programów dla obywateli Afganistanu były regulacje prawne dotyczące możliwości otwierania kont bankowych. W praktyce powodowały one brak realnej możliwości otworzenia konta w polskim banku. Mimo szerokiej oferty wsparcia ze strony NGO i niektórych instytucji sytuacja Klientów pozostawała trudna również po zakończeniu programu.

Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupy osób Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi cztery mieszkania chronione zlokalizowane na terenie m.st. Warszawy. Pobyt w tego typu mieszkaniu może być przyznany osobom, które przede wszystkim:

- mają przyznaną jedną z form ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przybyszą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- przebywają na terenie m. st. Warszawy z zamiarem osiedlenia się,
- mają trudności w integracji,
- wyraziły wolę realizacji indywidualnego programu integracji w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej lub są w trakcie realizacji tego programu we współpracy z Centrum,
- znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w tym szczególnie mieszkaniowej, co w drodze wywiadu środowiskowego i bieżącego monitorowania sytuacji cudzoziemca potwierdza pracownik socjalny WCPR,
- wykazują zaangażowanie w rozwiązywaniu problemów życiowych.

Pobyt w mieszkaniu chronionym oznacza nie tylko zapewnienie bezpiecznego schronienia, ale i holistycznej pomocy ze strony pracownika socjalnego oraz innych specjalistów zaangażowanych w proces integracji cudzoziemców. Poczucie bezpieczeństwa sprzyja możliwości koncentracji na zdobyciu nowych umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w obecnej rzeczywistości. To czas, w którym cudzoziemcy dopełniają formalności związane z ubieganiem się o docelowe mieszkanie, zdobywają lub podnoszą kompetencje językowe w zakresie znajomości języka polskiego, aktualizują lub zdobywają kwalifikacje zawodowe i rozpoczynają pracę zawodową.

W mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Centrum w 2022 roku schronienie znalazło 7 rodzin. Łącznie z tej formy pomocy w 2022 roku skorzystały 22 osoby, w tym 10 osób dorosłych i 12 dzieci.

Ponadto w ramach wsparcia mieszkaniowego osób objętych ochroną międzynarodową w 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło kolejną edycję kwalifikacji rodzin cudzoziemców do zawarcia umowy o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu m.st. Warszawy. Wpłynęło 7 wniosków, z których 4 spełniły warunki formalne. Rozpatrzenie wniosków i wydanie rekomendacji rodzinom spełniającym kryteria zakończone zostanie w I kwartale 2023 roku

Do skutecznej realizacji zadania integracji cudzoziemców posiadających ochronę międzynarodową niezbędne było zapewnienie usług tłumaczenia na potrzeby pracowników socjalnych wspierających cudzoziemców w procesie integracji. Tłumaczenia umożliwiały rozeznanie sytuacji cudzoziemców, zaplanowanie działań wspierających proces ich integracji oraz bieżącą współpracę. Obejmowały język

dari, perski, paszto, turecki, rosyjski. W roku sprawozdawczym usługę tłumaczenia realizowano ustnie lub telefonicznie. W 2022 roku zrealizowano 54 godziny konsultacji z tłumaczami o łącznej wartości 15 387,50 zł.

Wsparciem dla pracowników socjalnych w realizacji programów integracji był projekt „Integracja i aktywizacja cudzoziemców w Warszawie” realizowany ze środków Funduszu Pracy w ramach konkursu ogłoszonego przez MRiPS realizowany przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.

W ramach projektu cudzoziemcy realizujący indywidualne programy integracji mogą skorzystać z pomocy w formie konsultacji indywidualnych wspierających funkcjonowanie społeczne w zakresie wsparcia w kontaktach z urzędami, z placówkami edukacyjnymi, z placówkami służby zdrowia, wsparcie w sprawach mieszkaniowych oraz w działaniach na rzecz poprawy stanu zdrowia. Do projektu w 2022 roku zakwalifikowanych zostało 62 cudzoziemców.

Jednym z wyzwań, jakie stoją obecnie przed WCPR w zakresie realizacji Indywidualnych Programów Integracji jest brak odpowiedniej liczby pracowników socjalnych, którzy pracują z cudzoziemcami. Zespół Działu Integracji Społecznej Cudzoziemców w 2022 roku zwiększył swoje zasoby do 10 pracowników socjalnych. W kontekście nierozpatrzonej wniosków jest to nadal liczba, która nie rozwiązuje problemów z realizacją IPI.

3) Działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i popularyzatorskie w obszarze tematyki cudzoziemskiej

Do najważniejszych w 2022 roku należały między innymi:

- w ramach obchodów Dnia Uchodźcy Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało 3 warsztaty dla cudzoziemców realizujących IPI z zakresu przedsiębiorczości prowadzone przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych oraz 1 warsztat z zakresu prawa pracy i kwestii legalizacji pobytu, łączenia rodzin i wyjazdów zagranicznych prowadzone przez radcę prawnego,
- uczestniczenie w cyklicznych spotkaniach informacyjno-sieciujących organizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS), które dotyczyły grupy relokowanych do Polski obywateli Afganistanu oraz możliwych form wsparcia tych osób,
- udział w konferencjach/szkoleniach związanych z tematyką migracyjną, podczas których pracownicy Działu ISC prezentowali system wsparcia dla cudzoziemców objętych indywidualnym programem integracji oraz odpowiadali na pytania związane z systemem wsparcia tej grupy odbiorców: konferencja organizowana przez Polską Radę Ekumeniczną pt. „Ochrona uchodźców w Europie 2021/2022: przełom, czy ślepy zaułek?”; spotkanie ze studentami pracy socjalnej i prowadzenie warsztatu pt. „Praca socjalna z uchodźcami”; szkolenie dla wolontariuszy Fundacji Dom Otwarty w zakresie wywiadu środowiskowego i pracy socjalnej z uchodźcami.

3. Interwencja Kryzysowa

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało realizację zadań dotyczących nadzoru, współpracy i kierowania do Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej (WOIK). Centrum prowadziło także postępowania dotyczące udzielenia schronienia samotnym matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, które z tej formy pomocy korzystały w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Ciężu „Eteżja” przy ul. Chlubnej 9a-d (OW). W 2022 roku WCPR wydał 297 skierowań do Hostelu WOIK oraz 97 decyzje kierowania do OW. Z pomocy w formie pobytu w ramach interwencji kryzysowej skorzystały 603 osoby (329 dorosłych, 274 dzieci) natomiast w OW przebywały 142 osoby (58 kobiet i 84 dzieci). Pracownik WCPR uczestniczył także w spotkaniach specjalistów wspierających osoby i rodziny przebywające w obu placówkach. Co kwartał odbywały się spotkania z Dyrektorami WOIK i koordynatorami WOIK. W roku sprawozdawczym rozpoczęto cykliczne spotkania z pracownikami socjalnymi OW. W związku z sytuacją trwającą na terytorium Ukrainy od 1 marca Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał schronienia i wsparcia uchodźcom z Ukrainy.

1) Sprawowanie nadzoru i kierowanie do Hostelu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą przy ul. 6 Sierpnia 1/5 w Warszawie został powołany Uchwałą Nr XXIV/596/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 25 lutego 2016 r. WOIK w ramach swojej działalności udziela pomocy w formie schronienia w Hostelu dla osób i rodzin będących w kryzysie, w tym również w kryzysie spowodowanym utratą miejsca zamieszkania. Centrum kierowało do Hostelu zgodnie z Zarządzeniem Nr 21/2016 Dyrektora WCPR z dnia 20 czerwca 2016 roku, wprowadzającym procedurę kierowania do hostelu działającego w strukturze Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej prowadzonego przez m. st. Warszawa. Czas pobytu w WOIK określony jest do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w szczególnych sytuacjach.

W 2022 roku z pomocy w formie pobytu w Hostelu WOIK skorzystały łącznie 603 osoby, w tym:

- 329 dorosłych,
- 274 dzieci

z uwzględnieniem:

- a) płci:
 - kobiety – 264,
 - mężczyźni – 65,
- b) liczby małoletnich dzieci – 274 (141 dziewczynek, 133 chłopców),
- c) liczby gospodarstw domowych:
 - liczba rodzin – 180,
 - liczba osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe – 80.

W porównaniu do roku 2021 odnotowano 236 % wzrostu liczby osób korzystających z tego rodzaju wsparcia. W 2021 roku z pobytu w placówce skorzystało 257 osób (118 kobiet, 33 mężczyzn i 106 dzieci).

Wśród osób zgłaszających się do placówki 36% stanowili mieszkańcy m. st. Warszawy, 20% zamieszkiwało poza Warszawą. 45% przebywających w Hostelu stanowiły osoby, które bezpośrednio przed pobytem w Hostelu zamieszkiwały za granicą, między innymi w Holandii, Kazachstanie, Meksyku, Rosji, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Wenezueli oraz Ukrainie. Wśród przyjętych osób spoza granic Polski 93% stanowili obywatele Ukrainy.

W roku sprawozdawczym Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 297 skierowań, w tym:

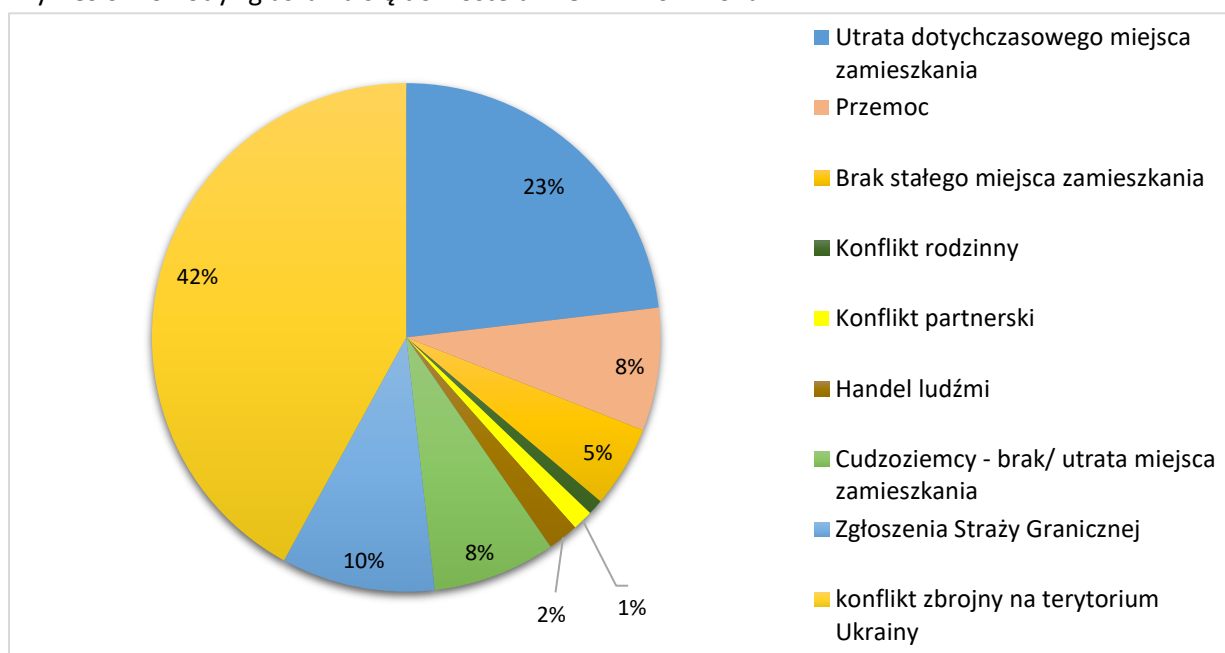
- skierowania - pierwszy pobyt – 233,
- skierowania przedłużające pobyt – 62,
- skierowania wydane dla małoletnich dzieci kierowanych do Hostelu na wniosek rodzica, który już korzystał z pobytu – 2.

Tabela 8: Długość pobytu w Hostelu WOIK w 2022 roku

Długość pobytu (dot. osób, które opuściły WOIK do dnia 31.12.2022 roku)	Liczba Klientów (rodzin)	Liczba osób w rodzinie
Do 7 dni	103 rodziny/ 34 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe/ 2 małoletnich	335
Od 8 dni do 1 miesiąca	20 rodzin/ 8 osób prowadzących jednoosobowe gosp. domowe/ 2 małoletnich	72
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	24 rodziny/ 24 osoby prowadzące jednoosobowe gosp. domowe/ 7 małoletnich	101
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	14 rodzin/10 osób prowadzących jednoosobowe gosp. domowe	59
RAZEM	161 rodzin/ 72 osoby prowadzące jednoosobowe gosp. domowe/ 18 małoletnich	567 osoby/ 495 os. w rodz.

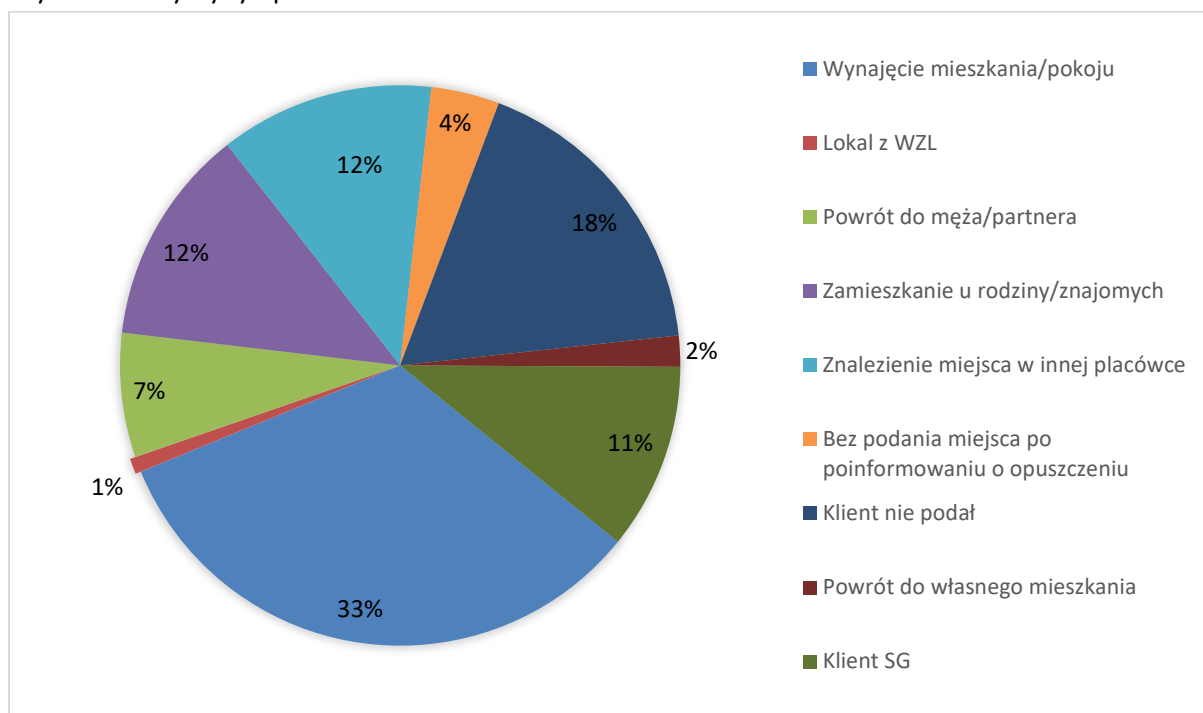
Z analizy danych wynika, że 23% ogółu osób zgłaszających się po pomoc stanowią klienci, którzy jako przyczynę wskazywali utratę dotychczasowego miejsca pobytu. Jako powód braku miejsca pobytu wnioskodawcy zgłaszali utratę dochodów, długi, wypowiedzenie umów najmu, kłótnie rodzinne. Osoby doświadczające przemocy (25%) stanowiły kolejną grupę pod względem liczebności korzystających z pomocy. Pozostałą liczną grupę (43 %) stanowili uchodźcy z Ukrainy, których pobyt związany był z konfliktem zbrojnym na terytorium ich państwa.

Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2022 roku

Z kolei analiza przyczyn opuszczenia Hostelu WOIK w roku sprawozdawczym wykazała, że podobnie jak w roku 2021 znaczącą liczbę stanowią osoby, które deklarują wynajem mieszkania lub pokoju. W 2022 roku ta grupa stanowiła 33%, zaś w 2021 roku 29% ogółu osób opuszczających Hostel WOIK. Ponadto 12% osób deklaruje znalezienie schronienia w innej placówce świadczącej pomoc w formie schronienia lub zamierza zamieszkać u rodziny lub znajomych. Powrót do wcześniejszego miejsca pobytu zadeklarowało 2% klientów. Tylko jedna osoba opuściła WOIK i zamieszkała w lokalu przyznanym z zasobów m. st. Warszawy. Należy jednak zaznaczyć, że podanie przyczyny opuszczenia WOIK jest wyłącznie deklaracją klienta. Pracownicy WOIK oraz WCPR nie weryfikują stanu faktycznego.

Wykres 7: Przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2022 roku

W 2022 roku 25% to jest 69 na 554 osoby opuszczające Hostel WOIK bezpośrednio po zakończeniu pobytu zgłosiło się do innych placówek świadczących pomoc w formie schronienia.

Tabela 9: Placówki, do których klienci zadeklarowali zgłoszenie się po opuszczeniu Hostelu WOIK

Placówka	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba osób ogółem
Ośrodek Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” w Warszawie	17 rodzin	45
Mieszkanie treningowe OWKiD „Eteżja”	1 rodzina	5
Placówka długoterminowego pobytu dla cudzoziemców	1 rodzina	4
Schronisko dla Bezdomnych mężczyzn przy ul. Wolskiej 172	1 osoba	1
Punkt Pobytowy dla Uchodźców z Ukrainy	1 osoba	1
Dom Pomocy Społecznej w Warszawie	2 osoby	2
Schronisko dla Bezdomnych kobiet w Warszawie przy ul. Łopuszańskiej 17	1 osoba	1
Wojskowy Szpital Medyczny	1 osoba	1
Instytut Psychiatrii i Neurologii	1 osoba	1
Postanowienie Sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy	4 dzieci	4
		62

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęstszą formą dalszego korzystania z instytucjonalnej pomocy w formie schronienia było wnioskowanie o pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W 2022 roku bezpośrednio po zakończonym pobycie w Hostelu WOIK lub kilka dni po opuszczeniu placówki w OW zamieszkało 17 kobiet z 28 dzieci. W 2021 roku natomiast do domu dla matek z dziećmi zgłosiło się 8 kobiet z 14 dzieci.

W ramach pobytu w Hostelu WOIK, poza schronieniem klienci mieli możliwość skorzystania z innych form wsparcia, takich jak poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne. W roku sprawozdawczym uruchomiono wsparcie lekarza psychiatry. W związku z sytuacją epidemiczną na terenie Polski część świadczonych przez WOIK usług specjalistycznych była realizowana zdalnie. Osobom, które nie miały możliwości skorzystania z pomocy zdalnej umożliwiano kontakt indywidualny.

Tabela 10: Inne formy pomocy udzielonej mieszkańcom Hostelu poza schronieniem w 2022 roku

Działania	Liczba osób korzystających	Specjalista	Liczba podjętych działań (telefonicznych, online, stacjonarne)		
			telefon	online	stacjonarnie
Poradnictwo psychologiczne /interwencja kryzysowa	63	psycholog/terapeuta	0	0	157
Konsultacja z psychiatrą	7	psychiatra	0	0	18
Konsultacja z prawnikiem	27	prawnik	20	2	13
Poradnictwo socjalne	107	pracownik socjalny	0	0	596
Wyjście do sądu / Na Grupę roboczą itp.	1	-	0	0	1

2) Kierowanie do domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku realizowało procedurę kierowania do domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Realizatorem zadania organizacji schronienia i całodobowego wsparcia dla kobiet z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w latach 2021-2023 jest Stowarzyszenie Pomocy i Interwencji Społecznej z siedzibą przy ul. Nowogrodzkiej 7 lok. 14 w Warszawie. Kobiety w ciąży i samotnie wychowujące dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, które nie mogły pozostać w środowisku zamieszkania miały możliwości pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży „Eteżja” (OW) przy ul. Chlubnej 9a-d. W roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpatrzyło 43 nowe wnioski.

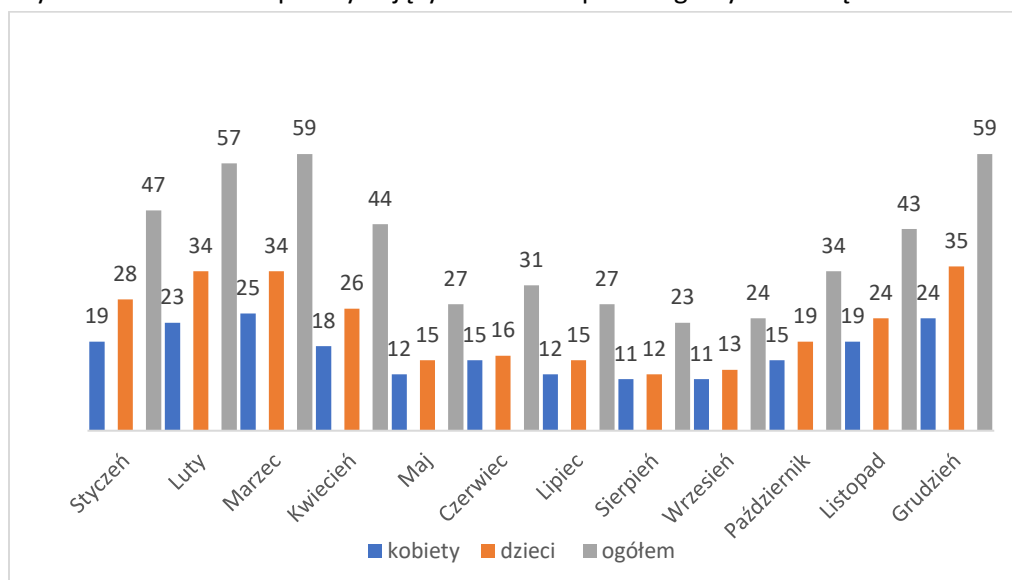
Z pomocy w formie pobytu w Ośrodku Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Cięży skorzystały łącznie 142 osoby, w tym 58 kobiet i 84 dzieci. W 2021 roku z tej formy wsparcia skorzystało 105 osób, w tym 44 kobiety i 61 dzieci.

W 2022 roku wydano łącznie 95 decyzji administracyjnych, w tym:

- kierowanie na pobyt do Ośrodka Wsparcia, włącznie z decyzjami wydanymi dla małoletnich dzieci - 36,
- przedłużenie pobytu – 33,
- odmowa skierowania – 1,
- umorzenie postępowania – 3,
- uchylenie – 7
- wygaszenie – 10,
- zmiana – 2.

Zgodnie z zawartą z m.st. Warszawa umową na realizację zadania organizacji schronienia dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży limit miejsc w Ośrodku Wsparcia wynosi 130. Z analizy miesięcznych sprawozdań przekazywanych do WCPR wynika, że podobnie jak w roku 2021 liczba osób przebywających w OW nie przekroczyła 60.

Wykres 8: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2022 roku

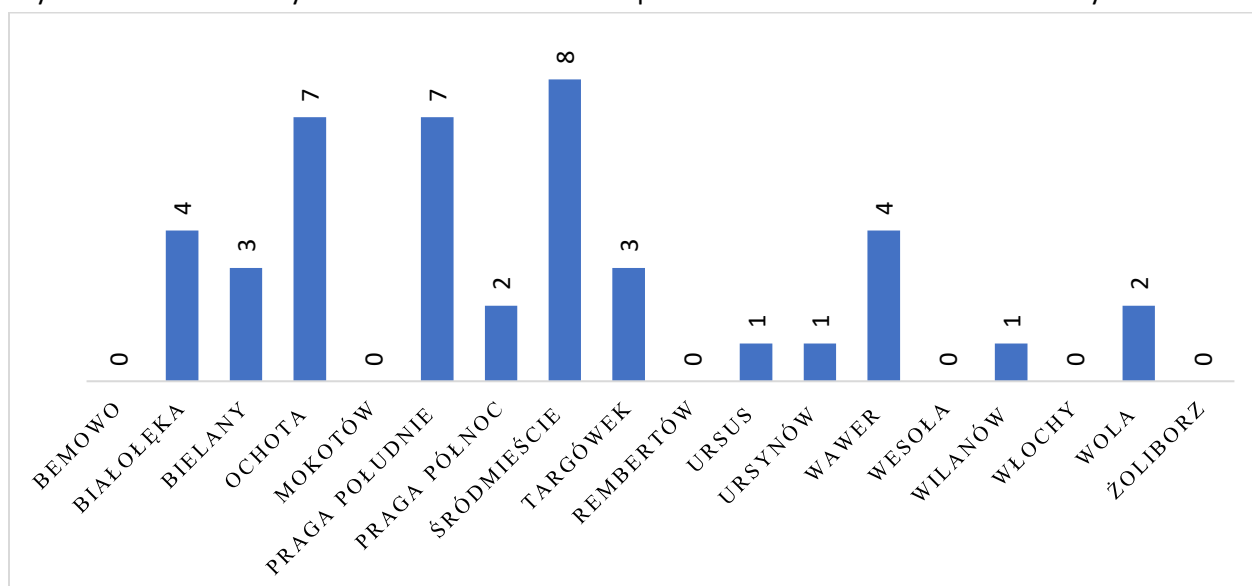

Zgodnie z zapisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do Ośrodka Wsparcia przymowane są kobiety samotnie wychowujące małoletnie dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej przemocą w rodzinie, samotnym macierzyństwem, ubóstwem, bezdomnością, bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Do OW przymowane są osoby bez względu na kryterium dochodowe, jednak muszą posiadać prawo do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Analiza złożonych w 2022 roku wniosków o pomoc w formie pobytu w OW jako najczęstszą przyczynę ubiegania się o schronienie wykazała brak własnego stałego miejsca zamieszkania - 40%. Na drugim miejscu znalazły się kobiety, które zostały zgłoszone do pobytu w placówce dla matek z powodu przemocy - 35%. Pozostała część kobiet (25%) ubiegała się o tę formę pomocy z uwagi na konflikt w rodzinie.

Oferta Ośrodka Wsparcia dla Kobiet z Dziećmi i Kobiet w Ciężcy „Eteżja” skierowana jest wyłącznie do mieszkanek Warszawy. Najwięcej wniosków o udzielenie pomocy w formie pobytu w OW wpłynęło do WCPR w 2022 roku z CPS Śródmieście (8 wniosków), OPS Praga Południe oraz OPS Ochota (po 7 wniosków), OPS Bielany i OPS Targówek (po 3 wnioski), OPS Białołęka i OPS Wawer (po 4 wnioski), OPS Wola i OPS Północ (po 2 wnioski), OPS Ursus, OPS Ursynów i OPS Wilanów (po 1 wniosku).

Wykres 9: Liczba złożonych w 2022 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy

W roku 2022 pracownik WCPR uczestniczył w 32 spotkaniach. Celem spotkań było omówienie sytuacji kobiet i ustalenie planów pracy. Ponadto zorganizowano 3 spotkania z pracownikami OW.

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na koszty administracyjne wydatkowało – 616 051,12 zł, natomiast Stowarzyszenie prowadzące Ośrodek zgodnie z zawartą umową otrzymało dotację na realizację zadania na rok 2022 w wysokości zł 1 228 960 zł.

II. PIECZA ZASTĘPCZA

1. Rodzinna piecza zastępcza

1) Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe

WCPR w roku 2022 kontynuowało realizację zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, prowadziło rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, w którym na 31.12.2022 roku wpisane było **997 osób** (686 pozycji).

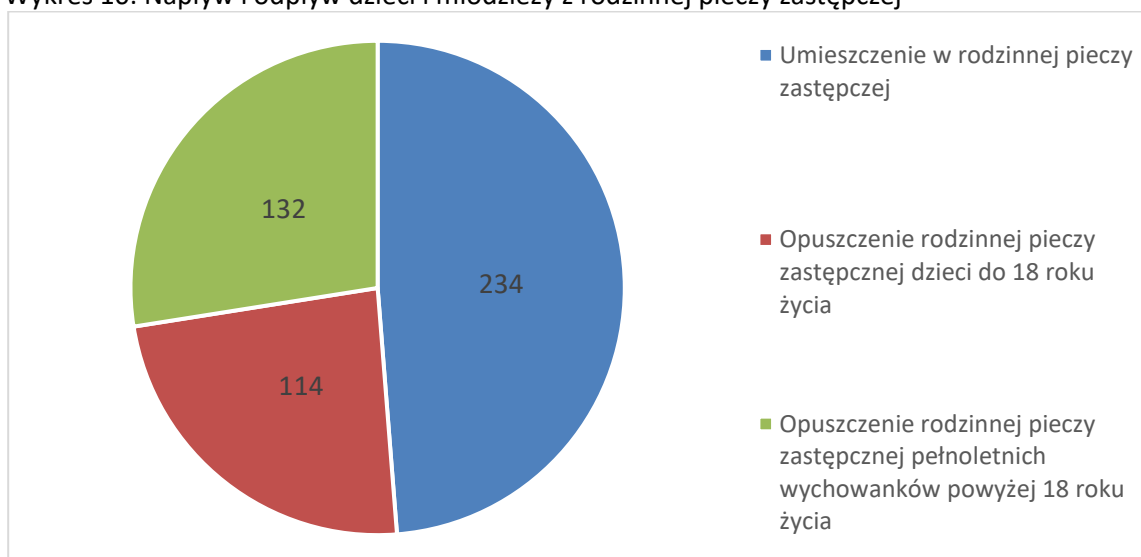
Koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną współpracują z rodzinami zastępczymi spokrewnionymi i niezawodowymi, w których na mocy postanowienia sądu zostały umieszczone dzieci.

Tabela 11: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2022 roku

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
spokrewnione	758	935
niezawodowe	283	339

W 2022 roku w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 234 dzieci (161 w spokrewnionych, 73 w niezawodowych rodzinach zastępczych). Rodziny zastępcze opuściło 114 dzieci do 18 roku życia (68 dzieci ze spokrewnionych rodzin zastępczych i 46 z niezawodowych rodzin zastępczych) oraz 132 pełnoletnich wychowanków powyżej 18 roku, w tym 97 ze spokrewnionych rodzin zastępczych i 35 z niezawodowych rodzin zastępczych.

Wykres 10: Napływ i odpływ dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej

Na dzień 31.12.2022 roku w trzech Zespołach ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej było zatrudnionych 37 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 4 pracowników socjalnych oraz 7 specjalistów pracy z rodziną.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z rodzinami zastępczymi oraz pozostają w kontakcie z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej.

Współpraca z rodzinami zastępczymi polega na wspomaganiu ich w wykonywaniu zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utrzymaniu stałego kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego z instytucjami np. ośrodkami pomocy społecznej, placówkami edukacyjnymi i innymi wspierającymi rodziny zastępcze oraz wspomaganiu pozostających pod ich opieką wychowanków. Koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną w 2022 roku spotkali się z rodzinami zastępczymi osobiście 6869 razy. Ponadto koordynatorzy spotkali się 2154 razy z usamodzielnianymi wychowankami rodzinnej pieczy zastępczej pozostającymi po osiągnięciu pełnoletności w dotychczasowej rodzinie zastępczej za jej zgodą oraz tymi zamieszkującymi osobno i prowadzącymi odrębne gospodarstwo domowe. Pozostawali również z nimi w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym.

Szczególnie ważne dla współpracy z rodzinami zastępczymi było ustalenie powodu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, tak aby możliwe było podjęcie właściwych działań zaradczych i takie nimi pokierowanie, żeby możliwe było zoptymalizowanie zapewnianej dzieciom opieki. Po przyjęciu każdego dziecka do rodziny zastępczej WCPR występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji dotyczących dziecka. WCPR w przypadku zaistnienia przesłanek występowało do OPS o udzielenie rodzicom pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny. Łącznie w 2022 roku wysłano 203 pisma dotyczące rozpoznania sytuacji rodziców.

Koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną w 2022 roku 58 razy współpracowali z asystentami rodziny oraz pracownikami socjalnymi wspierającymi rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z ośrodkiem pomocy społecznej jego pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W celu rozwiązywania problemów rodzin zastępczych, a także umieszczonych w nich dzieci koordynatorzy i pracownicy socjalni podejmowali współpracę z instytucjami, w szczególności ze szkołami - nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy. WCPR występowało do placówki edukacyjnej z prośbą o przesłanie pisemnej informacji na temat wychowanka, a także regularnie (m.in. dwa razy w roku) zapraszało do udziału w posiedzeniu w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Łącznie zostało sporządzonych i wysłanych 1191 próśb o opinie (głównie szkoły, w dalszej kolejności przedszkola, żłobki, Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT, placówki wsparcia dziennego). W 2022 roku koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną zorganizowali i uczestniczyli w 1886 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W sytuacjach, kiedy w jednej rodzinie przebywa więcej niż jedno dziecko i małoletni uczęszczają do różnych placówek edukacyjnych, pracownicy organizują oddzielne posiedzenia w sprawie oceny ich sytuacji.

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej informuje co najmniej raz na 6 miesięcy właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka. Koordynatorzy, pracownicy socjalni, specjaliści pracy z rodziną przygotowali w 2022 roku łącznie 1818 informacji wraz z oceną zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w sytuacji kiedy w rodzinie umieszczone jest więcej niż jedno dziecko, pracownicy sporządzali wspólną dla dzieci informację do sądu.

W ramach współpracy z sądami pracownicy na bieżąco monitorowali sytuację prawną małoletnich. Uczestniczyli w 88 posiedzeniach sądu w sprawach rodzin zastępczych oraz wychowanków.

W wyniku pracy koordynatorów, pracowników socjalnych oraz specjalistów pracy z rodziną, w sprawach rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz umieszczonych w nich dzieci, w 2022 roku Centrum występowało do sądu z wnioskiem o:

1. Rozwiązanie rodziny zastępczej – 13 razy.
2. Pozbawienie władzy rodzicielskiej – 47 razy.
3. Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka – 19 razy.
4. Zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego – 7 razy.
5. Umieszczenie w trybie natychmiastowym w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 11 razy.
6. Wszczęcie z urzędu sprawy na podstawie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich – 12 razy.
7. Rozstrzygnięcia w innych sprawach (m.in. informacja o zmianie adresu, o śmierci rodziny zastępczej prośba o przestanie postanowienia) – 14 razy.

Na dzień 31.12.2022 roku wszystkie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych miały sporządzone przez koordynatorów, pracowników socjalnych, specjalistów pracy z rodziną i realizowane plany pomocy dziecku.

Koordynatorzy, pracownicy socjalni, specjaliści pracy z rodziną podobnie jak w latach ubiegłych zgłaszali na bieżąco dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny przysposabiającej. W ramach realizacji tego zadania koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną realizujący zadania w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym (WOA), Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym (KOA) i Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Warszawie. WCPR prowadzi rejestr dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy, pracownicy socjalni oraz specjaliści pracy z rodziną łącznie do wymienionych ośrodków zgłosili w 2022 roku 75 małoletnich będących wychowankami rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych.

Sytuacja zgłoszonych do Ośrodka dzieci była omawiana podczas posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej z udziałem przedstawiciela Ośrodka. Ostateczna decyzja dotycząca zakwalifikowania wychowanka rodzinnej pieczy zastępczej do poszukiwania rodziny adopcyjnej była podejmowana przez Komisję Kwalifikacyjną Ośrodka, która w 64 przypadkach podjęła decyzję o niezakwalifikowaniu dziecka do adopcji, 11 zgłoszeń nie zostało do 31.12.2022 roku rozpatrzonych lub o decyzji Komisji nie zostało powiadomione Centrum. Na podstawie Zarządzenia Dyrektora WCPR na bieżąco dokonywana jest ocena rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka. W 2022 roku rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe zostały ocenione 324 razy. W związku z opinią, otrzymały oceny: - pozytywne - 288 rodzin, pozytywne z zaleceniami - 30 rodzin, pozytywne warunkowe - 1 rodzina, negatywne - 5 rodzin.

Pracownicy Centrum spotykali się z rodzinami, które otrzymały ocenę pozytywną z zaleceniami, pozytywną warunkową lub negatywną. Podczas spotkania w siedzibie WCPR z każdą z rodzin omówiono wypełnianie przez nią funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zalecenia i wskazówki do dalszej pracy. Główne trudności, które były zgłaszane przez rodziny zastępcze i zdiagnozowane przez koordynatorów, pracowników socjalnych oraz specjalistów pracy z rodziną to:

- uzależnienie rodziców,
- trudności związane z przepracowaniem żałoby po śmierci rodziców,
- nieregularne kontakty z rodzicami,
- trudności lokalowe,
- trudności edukacyjne dzieci,
- problemy emocjonalne małoletnich wynikające z wcześniejszych doświadczeń z domu rodzinnego oraz wejścia w okres adolescencji,
- brak działań podejmowanych przez rodziców na rzecz powrotu małoletnich pod ich opiekę,
- problemy zdrowotne małoletnich wymagające specjalistycznego wsparcia,
- długie terminy oczekiwania na wizytę do lekarza psychiatry.

2) Zawodowa piecza zastępcza

W 2022 roku rodziny zastępcze zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka od stycznia 2022 roku były wspierane przez 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dwóch koordynatorów współpracowało również z 5 placówkami rodzinnymi funkcjonującymi na terenie m.st. Warszawy. Zadania koordynatorów w Zespole ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej obok wspierania samych rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka obejmują prowadzenie spraw dzieci i dążenie

do szybkiej stabilizacji sytuacji prawnej małoletnich przebywających pod opieką rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka.

Tabela 12: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2022 roku

Forma pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba wychowanków
Rodziny zastępcze zawodowe	19	62
Rodzinne domy dziecka	17	109
Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego	5	29

Pracownicy Zespołu w 2022 roku odbyli łącznie 1614 spotkań z osobami sprawującymi zawodową rodzinną pieczę zastępczą.

Obok wsparcia zawodowych opiekunów zastępczych koordynatorzy podejmowali działania mające na celu niezwłoczne objęcie dziecka adekwatnym do potrzeb wsparciem. Po przyjęciu każdego dziecka do pieczy zastępczej zawodowej WCPR, podobnie jak w przypadku umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, występował do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej z prośbą o przesłanie istotnych informacji dotyczących dziecka oraz dotychczasowej współpracy jego rodziców z ośrodkiem. W dalszej kolejności WCPR występował do ośrodków o udzielenie rodzicom dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej pomocy w formie przydzielenia asystenta rodziny,

a także na Policję z prośbą o przekazanie informacji o przeprowadzonych w miejscu zamieszkania rodziców interwencjach. Łącznie pracownicy Zespołu ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej w 2022 roku wystąpili 489 razy do innych instytucji z zapytaniem o sytuację dziecka (głównie placówek edukacyjnych), jego rodziców oraz udzielenie im wsparcia (ośrodków pomocy społecznej).

Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 roku zorganizowali i uczestniczyli w 452 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przekazali do sądu 443 informacje o całokształcie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej (część przygotowanych dla rodzeństw).

Koordynatorzy w 2022 roku współpracowali z 48 asystentami rodziny, a także 54 pracownikami socjalnymi z ośrodków pomocy społecznej oraz 25 innymi specjalistami wspierającymi rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka. Każdorazowo w sytuacji współpracy rodzica dziecka z ośrodkiem pomocy społecznej pracownicy (asystent rodziny, pracownik socjalny) są zapraszani na posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Przedstawiciele WCPR brali aktywny udział w 192 posiedzeniach sądu (osobiste wstawiennictwo/przygotowywanie pism) w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej. Ponadto w 8 przypadkach pełnili funkcję opiekuna prawnego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2022 roku WCPR wystąpił do sądu w sprawach dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej:

- 48 razy z wnioskiem o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- 44 razy z wnioskiem o zmianę lub ustanowienie opiekuna prawnego,
- 24 razy w innych sprawach, m.in. przyspieszenia terminu sprawy, podtrzymania wniosku o wszczęcie z urzędu sprawy o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, zmiany w zakresie wskazanej formy pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2022 roku wszystkie dzieci przebywające w zawodowej pieczy zastępczej podobnie jak dzieci przebywające pod opieką rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych miały sporządzone przez koordynatorów i realizowane plany pomocy dziecku.

W 2022 roku zostało ocenionych 10 rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, 6 z nich otrzymało ocenę pozytywną, 4 ocenę pozytywną z zaleceniami. Żadna rodzina zastępcza zawodowa ani prowadzący rodzinny dom dziecka nie otrzymali oceny pozytywnej warunkowej oraz negatywnej. Pracownicy Centrum z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka, którzy otrzymali oceny pozytywne z zaleceniami omawiali ich treść oraz ustalali działania niezbędne do rozwoju kompetencji. Podczas rozmów zostały im przedstawione zalecenia i wskazówki do dalszej pracy.

W 2022 roku została rozwiązana umowa z 1 zawodową rodziną zastępczą, jednocześnie WCPR rozpoczął współpracę z 1 nowym rodzinnym domem dziecka.

W czerwcu 2022 roku WCPR zorganizował Dzień Rodzicielstwa Zastępczego w teatrze, w którym uczestniczyli między innymi pełniący funkcję zawodowej rodziny zastępczej i prowadzący rodzinne domy dziecka oraz Dzień Dziecka w sali zabaw. Spotkanie Mikołajkowe odbyło się w grudniu 2022 roku. Miało ono charakter spotkania integracyjnego wraz z poczęstunkiem oraz rozdaniem upominków dla dzieci z Zawodowej Pieczy Zastępczej w postaci voucherów do kina oraz voucherów na salę zabaw „Sensorysie”.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Pracownicy Działu ds. Instytucjonalnego Wsparcia Dziecka i Rodziny, Zespołu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych realizują zadania związane z prowadzeniem placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane przez nich działania to między innymi kwalifikowanie i kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz zadania związane z interwencyjnym przewozem dzieci do pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych uczestniczą w spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka organizowanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, organizują i prowadzą zebrania z koordynatorami placówek. Ponadto udzielają pracownikom placówek wsparcia merytorycznego m.in. w zakresie prowadzenia dokumentacji.

1) Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku na terenie m.st. Warszawy funkcjonowało łącznie 56 placówek opiekuńczo-wychowawczych, zapewniających 634 miejsca: 4 placówki prowadzone były na zlecenie m.st. Warszawy przez zgromadzenia zakonne, a 52 placówki funkcjonowały jako jednostki publiczne, natomiast jedna z placówek została „zawieszona” z uwagi na prowadzenie kompleksowego remontu. Publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze były obsługiwane przez 3 Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, które zapewniają im wspólną obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną i prawną.

Tabela Nr 12 i Nr 13 obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie m.st. Warszawy z wyszczególnieniem liczby miejsc. Przeciętna średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w m.st. Warszawie w 2022 roku wyniosła 10 126,65 zł.

Tabela 13: Placówki opiekuńczo-wychowawcze według typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba miejsc (stan na 31.12.2022)	Liczba wychowanków korzystających z miejsc (stan na 31.12.2022)
1.	socjalizacyjnego	45	536	567
2.	interwencyjnego	3	42	58
3.	specjalistyczno-terapeutycznego	2	27	31
4.	rodzinnego	5	29	27
	Razem	56	648	684

Tabela 14: Wykaz placówek obsługiwanych przez Zespoły do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz placówki niepubliczne

Lp.	Zespoły	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1	socjalizacyjnych - 10	120
		interwencyjnych - 2	28
		specjalistyczno-terapeutycznych - 2	27
		rodzinnych - 2	9
2.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 2	socjalizacyjnych - 16	175
3.	Zespół do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 3	socjalizacyjnych - 15	186
		interwencyjnych - 1	14
		rodzinnych - 3	20
4.	Placówki niepubliczne	socjalizacyjnych - 4	55

Pracownicy Centrum utrzymują stały kontakt z placówkami, monitorują ich bieżącą pracę i wspierają kadrę w rozwiązywaniu bieżących problemów. WCPR w 2022 roku zorganizowało we współpracy z IOM (International Organization For Migration) 7 szkoleń dla pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat: „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi”, „Komunikacja międzykulturowa”, „Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć, przeciwdziałanie przemocy seksualnej i wykorzystaniu”, „Metody pracy z dziećmi i młodzieżą w sytuacji przymusowej oraz opieka nad dzieckiem cudzoziemskim”, „Praca z osobami z grup wrażliwych (np. osoby z niepełnosprawnością, LGBTQI)”, „Kurs języka ukraińskiego”. Łącznie ze szkoleń skorzystało 85 pracowników placówek. Ponadto WCPR zorganizowało 3 szkolenia dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych na temat: „Pierwsza Pomoc Przedmedyczna” (udział wzięło 49 pracowników placówek), „Zamówienia publiczne” (udział wzięło 20 pracowników placówek) oraz „Żywienia zbiorowego” (udział wzięło 27 pracowników).

W 2022 roku Centrum zorganizowało w każdym Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych po 4 zebrania z wychowawcami pełniącymi funkcję koordynatorów placówek, uczestniczyli w nich również zastępcy dyrektorów Zespołów i kierownicy Działu specjalistów. Celem spotkań było omówienie spraw związanych ze współpracą Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i placówek, Zespołów oraz sytuacji związanej z wojną na terenie Ukrainy.

W 2022 roku pracownicy WCPR przeprowadzili 31 wizytacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Podczas wizytacji pracownicy Centrum sprawdzali zorganizowanie dzieciom czasu wolnego, zapewnienia właściwej opieki w placówce, warunki pobytu dzieci w placówce.

Ponadto WCPR w ramach współpracy z Centrum Wspierania Rodzin „Rodzinna Warszawa” zorganizował 9 szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych obsługiwanych przez Zespoły do

obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych na temat: „NVC pracy z nastolatkiem” (udział wzięło 24 pracowników placówek), „TZA-Trening Zastępowania Agresji” (udział wzięło 19 pracowników placówek), „Zachowania autodestrukcyjne dzieci i młodzieży: zaburzenia odżywiania” (udział wzięło 10 pracowników placówek), „Zachowania autodestrukcyjne dzieci i młodzieży: samookaleczenia oraz próby samobójcze” (udział wzięło 19 pracowników placówek), „Uzależnienia cyfrowe (telefon, komputer) u dzieci i młodzieży” (udział wzięło 13 pracowników placówek), „Radzenie sobie ze stresem i profilaktyka wypalenia zawodowego” (udział wzięło 14 pracowników placówek), „Pierwsza pomoc przedmedyczna” (udział wzięło 55 pracowników placówek), „Rozwój psychoseksualny dzieci i młodzieży z elementami wykorzystania seksualnego” (udział wzięło 18 pracowników placówek) oraz „Zaburzenia psychiczne u dzieci i młodzieży (jakie zachowania dzieci mogą niepokoić” (udział wzięło 19 pracowników placówek). Dyrektor WCPR wraz z Zastępcą odbyła 4 spotkania z Dyrektorami Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Podczas spotkań omówione zostały sprawy organizacyjne placówek oraz kwestie ważne z perspektywy pracy Dyrektorów i WCPR. Ponadto odbyły się 2 spotkania z Dyrektorami niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podczas zebrań omówione zostały sprawy organizacyjne, zasady współpracy z osobami wspierającymi pracę wychowawczą placówek, wsparcie osób usamodzielnianych z pieczy zastępczej oraz zasady wydatkowania świadczeń wychowawczych.

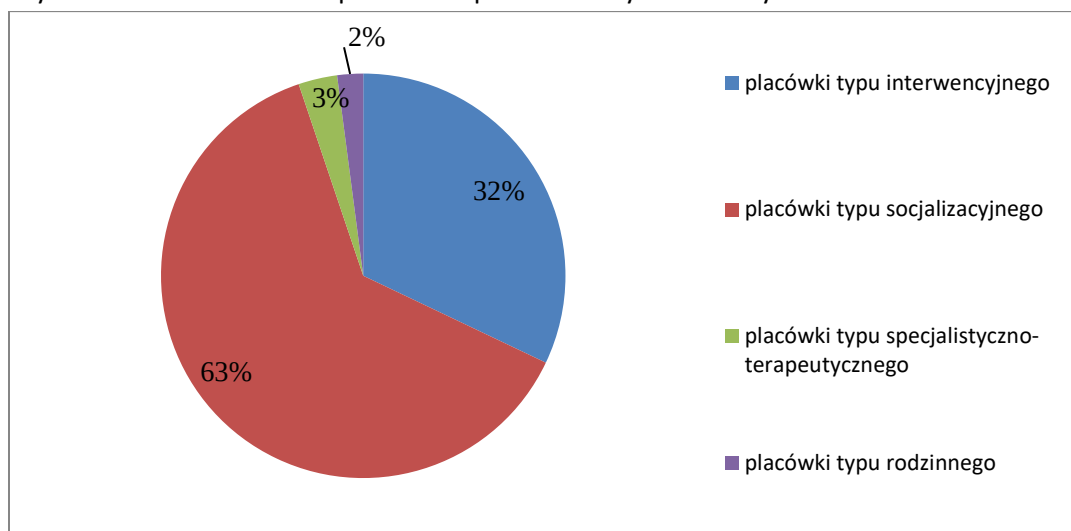
2) Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2022 roku w warszawskich placówkach opiekuńczo-wychowawczych (typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego i rodzinnego) objętych opieką było łącznie 970 wychowanków. W tym okresie przyjęto 286 małoletnich.

WCPR na prośbę Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy 23 razy potwierdzało informację o umieszczeniu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w celu minimalizacji wypłacania świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych.

Zgodnie z danymi przedstawionymi na Wykresie 11, WCPR wydało 290 skierowań dla małoletnich przyjętych na podstawie postanowienia Sądu, w tym: do placówek typu interwencyjnego - 93, socjalizacyjnego - 182, specjalistyczno-terapeutycznego - 9 oraz rodzinnego - 6.

Wykres 11: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy

Powyższy wykres w ujęciu procentowym przedstawia wydane skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Największy odsetek skierowań jest do placówek typu socjalizacyjnego, których najwięcej funkcjonuje w m.st. Warszawie. Porównywalna ze sobą jest liczba wydanych skierowań do placówek typu rodzinnego i specjalistyczno-terapeutycznego. 1/4 wszystkich skierowań stanowią skierowania wydane do 3 placówek typu interwencyjnego. Wysoki odsetek wynika ze specyfiki tych placówek, w których pobyt z założenia powinien być krótkotrwały.

Ponadto dla małoletnich przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych na wniosek: Policji, Straży Granicznej, szkół, ośrodków pomocy społecznej, rodzin zastępczych, rodziców oraz dzieci wydano 68 Zawiadomień o objęciu dziecka opieką. Z ogólnej liczby Zawiadomień 34 zostało wydanych dla dzieci pochodzących spoza terenu m.st. Warszawy. Zawiadomienia wydawane są w przypadku tzw. pobyków interwencyjnych trwających od kilku godzin do kilku dni.

W przypadkach konieczności skierowania do placówek dzieci pomimo przekroczonego limitu miejsc, po uzyskaniu zgody dyrektora jednostki, WCPR przygotowało dla Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy 73 projekty wniosków (dotyczących 78 dzieci) o uzyskanie zezwolenia Wojewody na umieszczenie kolejnego dziecka, powyżej dopuszczalnej liczby dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Natomiast w sytuacji braku przesłanek do takiego wystąpienia przygotowało 51 projektów wyjaśnień (dotyczących 96 dzieci).

W przypadku każdego dziecka skierowanego do placówki opiekuńczo-wychowawczej Centrum występowało do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce z prośbą o przesłanie informacji o dotychczasowej współpracy rodziców dziecka z ośrodkiem, a także przekazania istotnych informacji oraz dokumentów dotyczących dziecka.

W przypadku dzieci, które wymagały specjalistycznej opieki i były w okresie oczekiwania na przysposobienie Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zwróciło się z prośbą do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej o wydanie skierowania do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego w Otwocku oraz Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kraszewie-Czubakach.

W 2022 roku do IOP zostało przyjętych 11 dzieci pochodzących z m.st. Warszawy, natomiast w RPOT specjalistyczną opieką objętych zostało 6 dzieci.

3) Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce

Pracownicy Centrum brali udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówce. Podczas posiedzeń tych zespołów omawiana była sytuacja poszczególnych wychowanków oraz ustalane były dalsze kierunki pracy z dzieckiem oraz jego rodziną. W 2022 roku odbyły się 344 zespoły w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto pracownik Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w okresie sprawozdawczym uczestniczył w 4 posiedzeniach w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku, w którym przebywają dzieci z terenu m.st. Warszawy oraz w 4 posiedzeniach Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Kraszewie-Czubakach i 4 posiedzeniach Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kraszewie-Czubakach.

4) Interwencyjny przewóz dzieci do pieczy zastępczej

Pracownicy WCPR w przypadku podjęcia decyzji o konieczności interwencyjnego przewozu dziecka wskazywali formę pieczy zastępczej i miejsce planowanego objęcia dzieci opieką oraz ustalali z osobą przeprowadzającą interwencję datę i godzinę odebrania dziecka.

W 2022 roku pracownicy WCPR uczestniczyli w 70 interwencjach, w wyniku których przewieziono 69 dzieci, w tym rodzeństwa do wskazanych form instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej.

Nie każda interwencja kończyła się przewiezieniem dzieci do wskazanej formy pieczy.

5) Zespół ds. usamodzielniania wychowanków

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku realizowało zadania wspierania procesu usamodzielniania oraz finansowania pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym.

Do podstawowych zadań pracowników Zespołu należy wspieranie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w usamodzielnieniu, tj. realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielniania (IPU), uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz merytoryczna pomoc w zakresie rozwoju kompetencji społecznych. Pracownicy WCPR wspierali merytorycznie pracę pracowników Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Warszawie oraz pracowników niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie związanym z procesem usamodzielniania wychowanków, m.in. rozeznawali potrzeby i problemy placówek dotyczące tej grupy młodzieży.

Pracownicy WCPR współpracowali z 401 usamodzielnianymi wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych. W ramach współpracy z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w 2022 roku pracownicy WCPR wspierający usamodzielnianych wychowanków z tej formy pieczy zastępczej uczestniczyli w 61 spotkaniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz spotkaniach z pełnoletnimi wychowankami pieczy zastępczej nadal przebywającymi w placówkach. Dyrektor WCPR w 2022 roku zaakceptował 146 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 107 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia (IPU) sporządzonych przez wychowanków tych placówek. W przypadku zmiany sytuacji życiowej sporządzano wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem placówki opiekuńczo-wychowawczej weryfikację IPU. W 2022 roku dokonano 150 zmian w IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2022 roku 86 ocen końcowych procesu usamodzielnienia.

W ramach realizacji tego zadania WCPR współpracowało z 37 pełnoletnimi wychowankami, którzy opuścili placówki z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Byli to wychowankowie:

- młodzieżowych ośrodków wychowawczych – 35 osób,
- zakładów poprawczych - 2 osób.

Dyrektor WCPR w 2022 roku zaakceptował 41 kandydatów na opiekunów usamodzielnienia wychowanków przebywających w placówkach z art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz 59 IPU sporządzonych przez wychowanków tych placówek. WCPR wspomagało prawidłowy przebieg realizacji IPU. Natomiast po zakończeniu realizacji IPU dokonano w 2022 roku 26 ocen końcowych procesu usamodzielnienia wychowanków usamodzielniających się w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.

W ramach realizowanych zadań pracownicy przeprowadzili 364 spotkania w miejscu zamieszkania wychowanka i 1198 na terenie WCPR. Centrum prowadziło też postępowania administracyjne w sprawach z zakresu usamodzielniania wychowanków placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku tego postępowania osoby usamodzielniane zostały objęte następującymi formami pomocy:

- na kontynuowanie nauki – 33,
- na usamodzielnienie – 6,
- 3 osoby otrzymały pomoc na zagospodarowanie.

Ponadto WCPR udzielało pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych m.in. poprzez udzianie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków. W 2022 roku z pobytu w 22 mieszkaniach dla usamodzielnianych wychowanków skorzystało 69 osób usamodzielnianych. Pracownicy WCPR odbyli 289 wizyt w mieszkaniach dla usamodzielnianych.

W 2022 roku WCPR pozostawało w stałym kontakcie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi programy na rzecz usamodzielnianych wychowanków takich jak: Fundacja po DRUGIE, Fundacja Szczęśliwej Drogi, Fundacja Atalaya, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Fundacja Dobrych Praktyk, Fundacja Robinson Crusoe, Punkty Informacyjno-Konsultacyjne.

Z oferty Punktu Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS skorzystało 37 wychowanków usamodzielniających się z instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dodatkowo w 2022 roku pracownicy WCPR przeprowadzili na zlecenie innych powiatów 24 wywiady środowiskowe oraz dokonali 38 ocen etapowych procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

6) Zadania związane z małoletnimi obywatelami Ukrainy w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na podstawie z ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie od 2022 roku prowadzi ewidencję małoletnich obywateli Ukrainy. Do ewidencji wpisywane są dzieci, które samodzielnie przekroczyły granicę Rzeczypospolitej Polskiej bez osoby dorosłej oraz małoletni, którzy przebywali w

pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i po 24 lutego 2022 roku przybyli do Polski. Dodatkowo do ewidencji zostali wprowadzeni małoletni obywatele Ukrainy, którzy przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ponadto prowadzony jest rejestr postanowień sądów w sprawie ustanowienia opiekunów tymczasowych, do 31.12.2022 roku do rejestru wpisano 1715 opiekunów tymczasowych oraz 2083 dzieci.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 33 obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na prośbę Urzędów m.st. Warszawy 9 razy potwierdziło wpis do ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy.

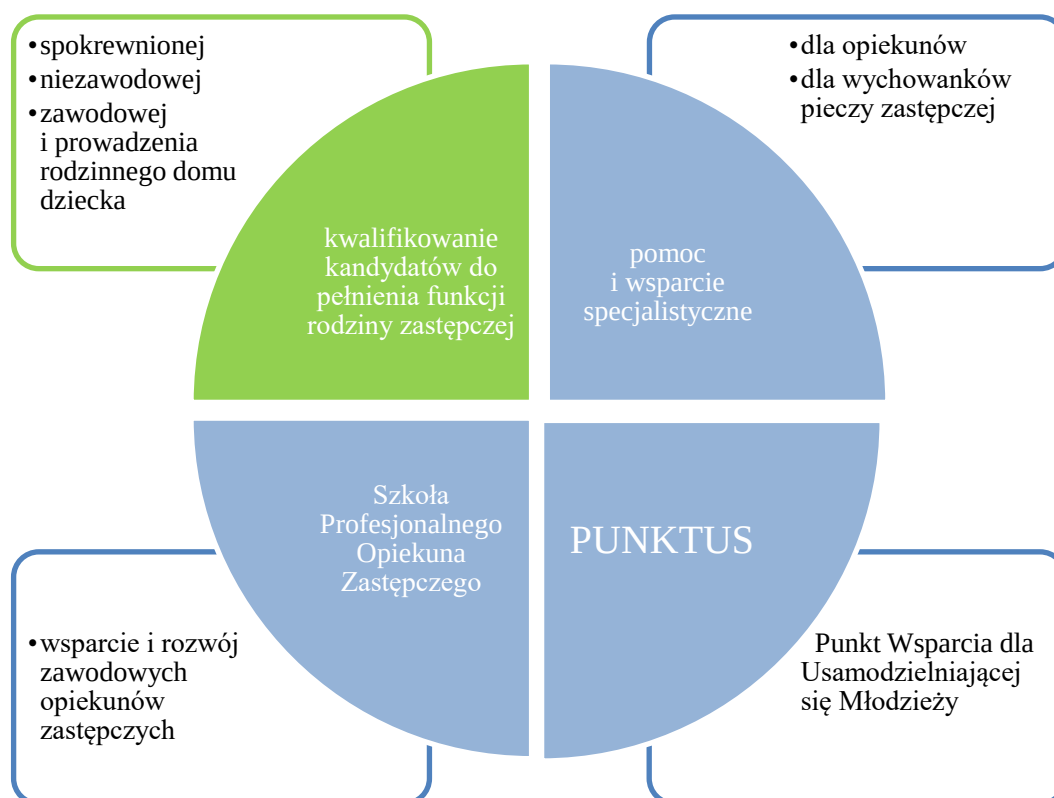
3. Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego

Zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej i wsparcia specjalistycznego realizuje Dział Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej (DWSS).

W tej części Centrum realizuje dwa główne zadania:

- 1) Prowadzenie procesów kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 2) Udzielania wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 12: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Zadania realizowane są przez specjalistów przy ścisłej współpracy z pracownikami pionu pieczy zastępczej WCPR.

DWSS funkcjonuje w lokalizacji przy al. Zjednoczenia 34 i przy ul. 11 Listopada 15B. W roku 2022 dwóch pedagogów prowadziło procesy kwalifikacyjne kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, natomiast jeden psycholog, pedagog oraz specjalista pracy socjalnej organizowali i czynnie uczestniczyli w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Sześciu (okresowo siedmiu)

psychologów przeprowadzało badania kandydatów i osób pełniących funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz osób prowadzących rodzinny dom dziecka dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia tej funkcji. Pięciu psychologów diagnozowało dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej i na tej podstawie sporządzało diagnozę psychofizyczną badanego dziecka. Trzech terapeutów prowadziło terapię wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i psychoedukację opiekunów zastępczych (1 osoba dzieliła etat z działaniami na rzecz pełnoletnich wychowanków w PUNKTUS-ie). Starszy terapeuta, terapeutka, dwóch psychologów i dwóch pracowników socjalnych realizowało zadania w Punkcie Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS. Zastępca kierownika DWSS koordynowała działania Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego.

1) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wykres 13: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienia im badań psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zgodnie z wymogami ustawy procedury kwalifikacyjne kandydatów do poszczególnych form rodzinnej pieczy zastępczej są zróżnicowane i wynikają z potrzeb i przepisów prawa.

a) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej

WCPR kwalifikuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, mimo że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie przewiduje tak rozbudowanej formy przygotowania kandydatów. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby kandydatów oraz możliwości wyposażenia każdego z nich w podstawową wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka, jego potrzeb, nawiązywania więzi, kwestii wychowawczych, komunikacji i uregulowań prawnych związanych z pieczą zastępczą, WCPR podjęło decyzję o przygotowaniu kandydatów w formule procesu kwalifikacyjnego.

Proces kwalifikacyjny obejmuje:

- analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej na podstawie złożonych przez kandydatów dokumentów i wywiadu przeprowadzonego w miejscu ich zamieszkania,
- badanie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej,

- udział w szkoleniu, którego zakres uwzględnia potrzeby rodziny i dziecka.

W 2022 roku w procesie kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej:

- 127 osób (87 środowisk) przystąpiło do procesu,
- 87 osób (58 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do szkolenia,
- 21 osób (15 środowisk) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do szkolenia,
- 81 osób (56 środowisk) ukończyło szkolenie,
- 88 osób (62 środowiska) otrzymało pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 3 osoby (2 środowiska) nie zostały pozytywnie zaopiniowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 14 osób (10 środowisk) otrzymało negatywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- osoby szkolące przeprowadziły 77 wywiadów w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 116 opinii psychologicznych dotyczących predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobą badaną,
- odbyło się 25 posiedzeń Komisji Kwalifikujących, z których sporządzono 139 protokołów.

W 2022 roku odbyło się 7 edycji szkoleniowych. Ze względu na pandemię w pierwszych dwóch miesiącach roku i związane z tym ograniczenia pracownicy WCPR dostosowali formę szkolenia do możliwości organizacyjnych.

b) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

Od 01.01.2022 roku wszyscy kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zgłaszali się do WCPR do procesu kwalifikacji, natomiast zgodnie z podziałem kompetencji kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej niespokrewnieni i niespowinowaceni z dzieckiem byli szkoleni według autorskiego Programu „Rodzina - Bezpieczna Baza - Dom” zatwierdzonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, z kolei kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej spokrewnieni lub spowinowaceni z dzieckiem, brali udział w szkoleniu prowadzonym na zlecenie m. st. Warszawy przez Ośrodek Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom według Programu PRIDE. W 2022 roku odbyło się 5 cykli szkoleniowych, w tym 3 prowadzone przez WCPR i 2 przez Ośrodek PORT.

W 2022 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej:

- 91 osób (59 środowisk) przystąpiło do procesu kwalifikacji,
- 69 osób (47 środowisk) Komisja Kwalifikująca zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 34 osób (20 środowisk) Komisja Kwalifikująca nie zakwalifikowała do udziału w szkoleniu,
- 50 osób ukończyło szkolenie tj. 23 osoby zostało przeszkolonych przez Ośrodek PORT i 27 przez WCPR,
- 41 osób (29 środowisk) otrzymało Zaświadczenia Kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- pracownicy WCPR przeprowadzili 63 wywiady w miejscu zamieszkania kandydatów w celu oceny ich sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7,
- psycholodzy sporządzili 94 opinie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 36 posiedzeń Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 165 protokołów,
- odbyło się 16 spotkań informacyjnych z osobami zainteresowanymi tematyką pieczy zastępczej, które nie zdecydowały się złożyć wniosków o przystąpienie do procesu kwalifikacji.

c) Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W 2022 roku WCPR zawarło umowę z jedną rodziną na prowadzenie rodzinnego domu dziecka oraz z jedną (zakwalifikowaną w 2021 roku) na pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej.

Jednocześnie 4 kolejne niezawodowe rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie m.st. Warszawy zgłosiły swoją gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

W toku procesu kwalifikacji Komisja Kwalifikująca trzem z tych rodzin nie wydała rekomendacji do udziału w szkoleniu i rekomendowała realizację zaleceń po badaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej w celu wzmocnienia ich kompetencji przed ewentualną zmianą kwalifikacji, proces kwalifikacji tych kandydatów został wstrzymany, proces kwalifikacji 1 kandydatki będzie kontynuowany w 2023 roku.

W 2022 roku w procesie kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej:

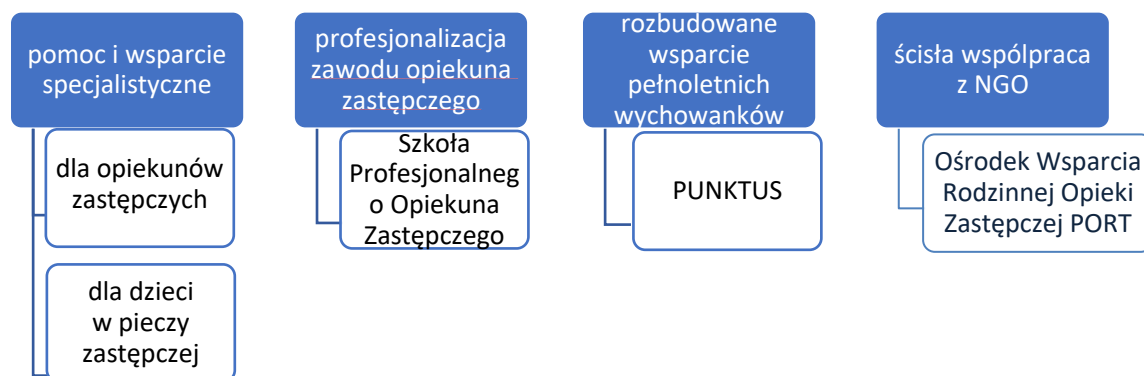
- 1 osoba prowadząca proces kwalifikacji przeprowadziła 1 wywiad w miejscu zamieszkania kandydatki w celu oceny jej sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej i mieszkaniowej pod kątem spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1 i 7, natomiast w trzech środowiskach Komisja Kwalifikująca oceniała ww. sytuację na podstawie wywiadów przeprowadzonych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- psycholodzy sporządzili 3 opinie psychologiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, które zostały omówione z osobami badanymi,
- odbyło się 1 posiedzenie Komisji Kwalifikującej, z których sporządzono 3 protokoły.

d) Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w m.st. Warszawie na lata 2023-2025

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych współpracowało w zakresie przeprowadzenia ewaluacji ex-post Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w m.st. Warszawie na lata 2019-2021. Celem podstawowym ewaluacji była analiza i ocena realizacji Programu oraz opracowanie wniosków i rekomendacji dotyczących kolejnej edycji programu. Pracownicy WCPR – Zastępca Dyrektora ds. Pionu Pieczy Zastępczej, pracownicy DWSS, Zespołów ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Działu Instytucjonalnego Wsparcia Dziecka i Rodziny wzięli udział w pogłębionych wywiadach indywidualnych (IDI) jako realizatorzy działań z zakresu objętego Programem, odbyły się także 2 wywiady grupowe. Jeden wywiad grupowy z przedstawicielami zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka i drugi z przedstawicielami rodzin zastępczych niezawodowych i spokrewnionych. W grudniu 2022 roku w ramach działań na rzecz opracowania nowego Programu rozwoju pieczy zastępczej w WCPR odbyły się 2 warsztaty konsultacyjne - pierwszy z rodzinami zastępczymi zawodowymi i osobami prowadzącymi rodzinne domy dziecka, drugi z pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu m.st. Warszawy. Przedmiotem warsztatów były konsultacje założeń i celów do realizacji w nowym Programie rozwoju pieczy zastępczej na lata 2023-2025.

2) Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej.

Wykres 14: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom

a) Pomoc i wsparcie specjalistyczne:

wsparcie dla opiekunów zastępczych:

- prowadzenie przez pracowników WCPR dwóch Grup Wsparcia dla rodzin zastępczych, spotkania odbywały się cyklicznie raz w miesiącu, jedna w godzinach przedpołudniowych, druga popołudniowych (zgodnie z potrzebami uczestników), w związku ze stanem epidemii COVID-19 w przypadku jednej grupy spotkania do marca 2022 roku odbywały się w trybie on-line, następnie stacjonarnie. W ciągu roku odbyło się 15 spotkań Grupy Wsparcia, w których z różną częstotliwością uczestniczyło 15 osób,
- omawianie przez psychologa wniosków i zaleceń z badań dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka (przeprowadzanych co 2 lata - łącznie 116 opinii), przeprowadzono 116 spotkań z opiekunami zastępczymi,
- superwizja dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka, odbyło się 10 spotkań superwizyjnych, z tej formy wsparcia skorzystało 10 osób,
- szkolenia dla osób pełniących funkcję rodziny zastępczej, ta forma wsparcia dedykowana była dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka; we współpracy z pracownikami trzech Zespołów Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracownik DWSS przygotował i zrealizował 6 szkoleń dostosowanych do potrzeb indywidualnych rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Dla każdego uczestnika przygotowano sprofilowaną konsultację, a dla grupy tworzone za każdym razem warsztaty uwzględniające ich specyficzne potrzeby (wszystkie pod tytułem „Jak działa człowiek – doskonalenie umiejętności wychowawczych spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych”). Dla uczestników przygotowano wiele materiałów podsumowujących szkolenie oraz „pigulek wiedzy” na najbardziej interesujące ich tematy z zakresu psychologii i wychowania. Łącznie zrealizowano 28 konsultacji i 6 warsztatów, w których ostatecznie uczestniczyły 23 rodziny spokrewnione i niezawodowe.

Dla rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka zorganizowano dwa szkolenia specjalistyczne uwzględniające potrzeby i specyfikę pracy osób zawodowo zajmujących się pieczą zastępczą: pierwsze ze szkoleń to „Wiedotreninig Komunikacji – zastosowaniem Metody VIT”, ze względu na tematykę i specyfikę stosowanej metody szkolenie realizowane było bezpośrednio w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, z udziałem opiekunów i dzieci - z tej formy podnoszenia kwalifikacji skorzystało łącznie 7 rodzin (3 rodziny zastępcze zawodowe i 4 rodzinne domy dziecka), drugie szkolenie dotyczyło „Pracy z dzieckiem po przemocy” – odbyły się dwa cykle szkoleniowe, w których łącznie brało udział 21 osób – 9 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i 12 osób prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie m.st. Warszawy.

wsparcie dla dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- psycholog – sporządzanie diagnozy psychofizycznej dzieci, które kończą się wydaniem zaleceń do dalszej pracy opiekunów i pracowników placówek edukacyjnych, sporządzono 320 diagnoz, w tym 165 dla dzieci umieszczonych w spokrewnionych rodzinach zastępczych, 54 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych, 101 dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych i w rodzinnych domach dziecka,
- terapeuta - terapia indywidualna dzieci i młodzieży, prowadzenie warsztatów psychoedukacyjnych dla wychowanków, indywidualnym wsparciem terapeutycznym objęto 97 dzieci, w tym 70 z rodzin zastępczych spokrewnionych, 21 z rodzin zastępczych niezawodowych, 6 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka, terapeuci prowadzący terapię dla dzieci udzielali również wsparcia opiekunom zastępczym w formie konsultacji i porad, z których skorzystało 106 rodzin zastępczych, w tym 78 rodzin zastępczych spokrewnionych, 24 rodziny zastępcze niezawodowe, 4 rodziny zastępcze zawodowe. Wsparciem grupowym zostało objętych 26 dzieci, w tym w grupie terapeutycznej 10 dzieci, w grupie wsparcia 10 dzieci, w warsztatach psychoedukacyjnych 6 dzieci,
- terapeuta SI - prowadzenie oceny rozwoju procesów integracji sensorycznej u dzieci w pieczy zastępczej, konsultacje z instruktą dla opiekunów zastępczych z zakresu trudności w funkcjonowaniu dziecka i wydawanie zaleceń z propozycjami ćwiczeń do pracy z dzieckiem w domu, z terapii skorzystało 10 dzieci (4 z rodzin zastępczych niezawodowych oraz 6 z rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka), udzielono 56 konsultacji z instruktą (15 rodzinom zastępczym),
- neurolog – konsultacje neurologiczne, w ramach umowy o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Odbyły się 73 konsultacje, w wyniku których wsparcie udzielone zostało 73 dzieciom,
- fizjoterapeuta – zajęcia fizjoterapeutyczne, instruktaże pielęgnacyjne dla opiekunów dzieci przebywających w zawodowej pieczy zastępczej prowadzone w miejscu ich zamieszkania (umowa o świadczenie usług), wsparciem fizjoterapeuty zostało objętych 49 dzieci (diagnoza i fizjoterapia), łącznie odbyło się 376 zajęć i instruktaży pielęgnacyjnych,
- lekarz psychiatra – konsultacje psychiatryczne, w ramach 3 umów o świadczenie usług były dostępne również dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem zostało objętych 154 dzieci, odbyło się 290 konsultacji,
- logopeda – diagnoza i terapia logopedyczna prowadzona w miejscu zamieszkania dzieci (umowa o świadczenie usług), w terapii uczestniczyło 32 wychowanków, odbyło się 170 zajęć.

b) Profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego:

W październiku 2019 roku zgodnie z zapisami Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w m.st. Warszawie na lata 2019-2021 przyjętego przez Radę m. st. Warszawy WCPR uruchomiło Szkołę Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego (SPOZ). Ideą Szkoły jest profesjonalizacja zawodu opiekuna zastępczego oraz rozbudowanie ścieżki awansu zawodowego określonego w Zarządzeniu Nr 46/2018 Dyrektora WCPR z dnia 24.08.2018 roku w sprawie wprowadzania zasad rozwoju zawodowego osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka na rzecz m. st. Warszawy.

Z uwagi na powyższe w ramach Szkoły pracownicy WCPR w 2021 roku wypracowali zasady rozwoju zawodowego osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych zawodowych, prowadzących rodzinne domy dziecka na rzecz m.st. Warszawy.

W 2022 roku w ramach Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego prowadzona była superwizja dla rodzin zastępczych zawodowych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka. Spotkania odbywały się cyklicznie, raz w miesiącu (poza wakacjami), łącznie zorganizowano 10 spotkań. Z tej formy wsparcia skorzystało 10 zawodowych opiekunów zastępczych.

Ponadto w ramach Szkoły pracownicy WCPR prowadzili profil na Portalu Społecznościowym Facebook pod nazwą Szkoła Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego WCPR@warszawapieczka, którego celem jest

propagowanie wiedzy i informacji o zawodzie opiekuna zastępczego, zwiększenie dostępności wiedzy na ten temat oraz funkcjonowania systemu pieczy zastępczej, jak również stworzenie przestrzeni do pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2022 roku w ramach Szkoły Profesjonalnego Opiekuna Zastępczego pracownicy DWSS we współpracy z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej z Zespołu ds. Zawodowej Pieczy Zastępczej angażowali się w prowadzenie działań na rzecz promowania idei pieczy zastępczej i pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W ramach promocji idei pieczy zastępczej 27.10.2022 roku odbył się Webinar pt. „Nie-zwykły zawód - rodzina zastępcza” zorganizowany przez m.st. Warszawa we współpracy z WCPR. Uczestnicy Webinaru mogli dowiedzieć się, dlaczego warto zostać rodziną zastępczą, kto może podjąć się takiej roli oraz co należy zrobić, aby móc pełnić funkcję rodziny zastępczej. O swoich doświadczeniach powiedziały osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, perspektywę dziecka w pieczy zastępczej przybliżyła psycholożka dziecięca, natomiast kwestie dotyczące m.in. oferowanego wsparcia rodzin zastępczych oraz procesu kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przedstawiła pracownik WCPR. W celu umożliwienia osobom zainteresowanym tą tematyką dostępu do rzetelnej i szerszej informacji, pracownicy realizujący w Centrum zadania w zakresie wsparcia specjalistycznego i szkoleń kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej od 10.10.2022 roku do 17.11.2022 roku pełnili dyżury pod telefonem informacyjnym. Ponadto w ramach współpracy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z International Organization for Migration (IOM), która realizuje ogólnopolską kampanię informacyjną propagującą ideę pieczy zastępczej, pracownicy Centrum zaangażowali się w przygotowanie scenariuszy do filmów promocyjnych oraz wzięli udział w ich nagraniach. Do nagrań wykorzystano pomieszczenia WCPR.

W ramach kampanii wszystkie filmy zostaną umieszczone na stronie internetowej WCPR, do której będą prowadziły odnośniki znajdujące się na plakatach i w social mediach (linki i kody QR).

c) Rozbudowane wsparcie pełnoletnich wychowanków:

W strukturze WCPR w lokalu przy ul. 11 Listopada 15B działa Punkt Wsparcia dla Usamodzielniającej się Młodzieży PUNKTUS.

W 2022 roku do głównych zadań PUNKTUS należało m.in:

- udzielanie pomocy wychowankom pieczy zastępczej w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- zapewnianie wychowankom pieczy zastępczej pomocy prawnej, psychiatrycznej i psychologicznej.

W 2022 roku usamodzielnieni wychowankowie skorzystali w PUNKTUS ze wsparcia:

- psychologa: 586 konsultacji (120 online),
- terapeuty: 1136 konsultacji (132 online),
- pracownika socjalnego: 570 konsultacji (41 online, 382 w środowisku, 132 w biurze),
- lekarza psychiatry: 230 konsultacji (51 online),
- doradcy zawodowego: 313 konsultacji (84 online) i warsztaty grupowe – 6 godzin,
- radcy prawnego: 90 konsultacji (12 online),
- dietetyka – 33 konsultacje,
- grupy wsparcia: 32 zajęcia dla 10 uczestników,
- przedstawicieli NGO: 159 konsultacji,
- zajęcia grupowe NGO: 5 zajęć dla 36 uczestników,
- zajęć grupowych organizowanych przez PUNKTUS – 4 warsztaty dla 16 uczestników,
- wolontariatu w formie korepetycji z matematyki i języka angielskiego udzielanych przez studentów Akademii Leona Koźmińskiego – 10 maturzystów.

d) Współpraca na rzecz osób sprawujących pieczę zastępczą i dzieci przebywających pod ich opieką z Ośrodkiem Wsparcia Rodzinnej Opieki Zastępczej PORT Towarzystwa Nasz Dom, który prowadził:

- konsultacje indywidualne dla opiekunów zastępczych, w tym o charakterze terapeutycznym: 1767,5 godziny,

- grupy wsparcia dla opiekunów zastępczych: 16 godzin,
- specjalistyczne spotkania grupowe dla dzieci: 41 godziny,
- usługi wolontariackie w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka: 1290 godzin,
- liczba rodzin zastępczych objętych wsparciem: 152,
- liczba dzieci w pieczy zastępczej objętych wsparciem: 120.

W 2022 roku wszystkie cele i zadania DWSS, pomimo początkowych ograniczeń związanych z pandemią były realizowane, niektóre w inny sposób lub w mniejszym zakresie z uwagi na wymogi bezpieczeństwa sanitarnego.

Procesy kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka były prowadzone zgodnie z założeniami.

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej przeprowadzane były w trybie bezpośrednim. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej 2 edycje szkoleniowe odbyły się w tzw. trybie mieszanym (indywidualne spotkania bezpośrednie i online), natomiast 5 edycji szkoleniowych odbyło się w bezpośrednim kontakcie grupowym. W przypadku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 4 edycje szkoleniowe odbyły się stacjonarnie, jedna hybrydowo. W przypadku szkolenia, które odbyło się częściowo on-line, z uwagi na udział w nim osób z dysfunkcją słuchu, było ono prowadzone z obecnością tłumacza języka migowego.

Udzielanie wsparcia opiekunom zastępczym i wychowankom pieczy zastępczej dostosowywano do ich potrzeb, uwzględniając wymogi związane z pandemią. Większość zadań była realizowana zgodnie z założeniami, w bezpośrednim kontakcie z klientem.

Jednocześnie rozszerzono realizowaną przez terapeutów ofertę wsparcia specjalistycznego dla dzieci z pieczy zastępczej o wsparcie dzieci w sytuacjach interwencyjnych, konsultacje rodzinne i konsultacje psychoedukacyjne. Psychoterapia indywidualna i grupowa oraz socjoterapia grupowa jako główne zadanie terapeutów były realizowane przez cały rok bez zakłóceń.

III. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w oparciu o następujące akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych,
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Środki finansowe na powyższe zadania przyznawane są według algorytmu w drodze uchwały Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

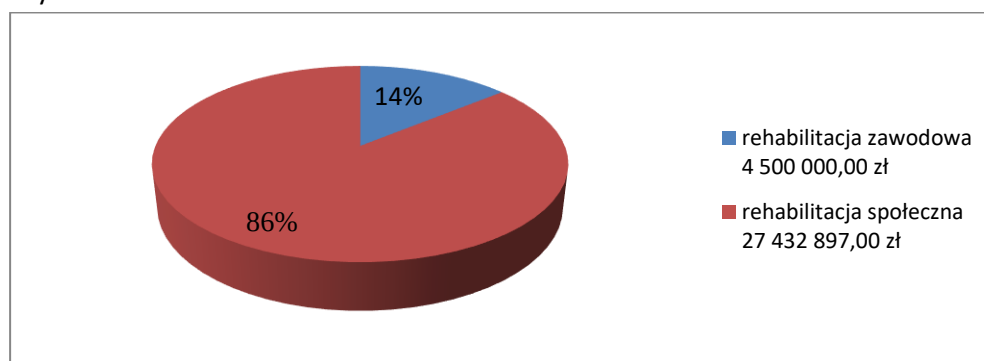
W 2022 roku m.st. Warszawa otrzymało z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na realizację zadań wynikających z ustawy z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej początkowo łącznie kwotę 31 029 297 zł, którą w listopadzie zwiększył do kwoty 31 932 897 zł. Zmiana ta

spowodowana była zwiększeniem kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej.

Projekty uchwał dotyczących podziału środków PFRON na realizację zadań każdorazowo były opiniowane przez Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych a następnie przyjęte przez Radę m.st. Warszawy.

W 2022 roku pierwotna uchwała dotycząca podziału środków PFRON na realizację zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (LXII/2010/2022 z 17 marca 2022 r.) zmieniana był dwukrotnie: uchwałą LXX/2312/2022 z 18 września 2022 r. oraz uchwałą LXXII/2401/2022 z 17 listopada 2022 roku.

Wykres 15: Podział środków PFRON w 2022 roku

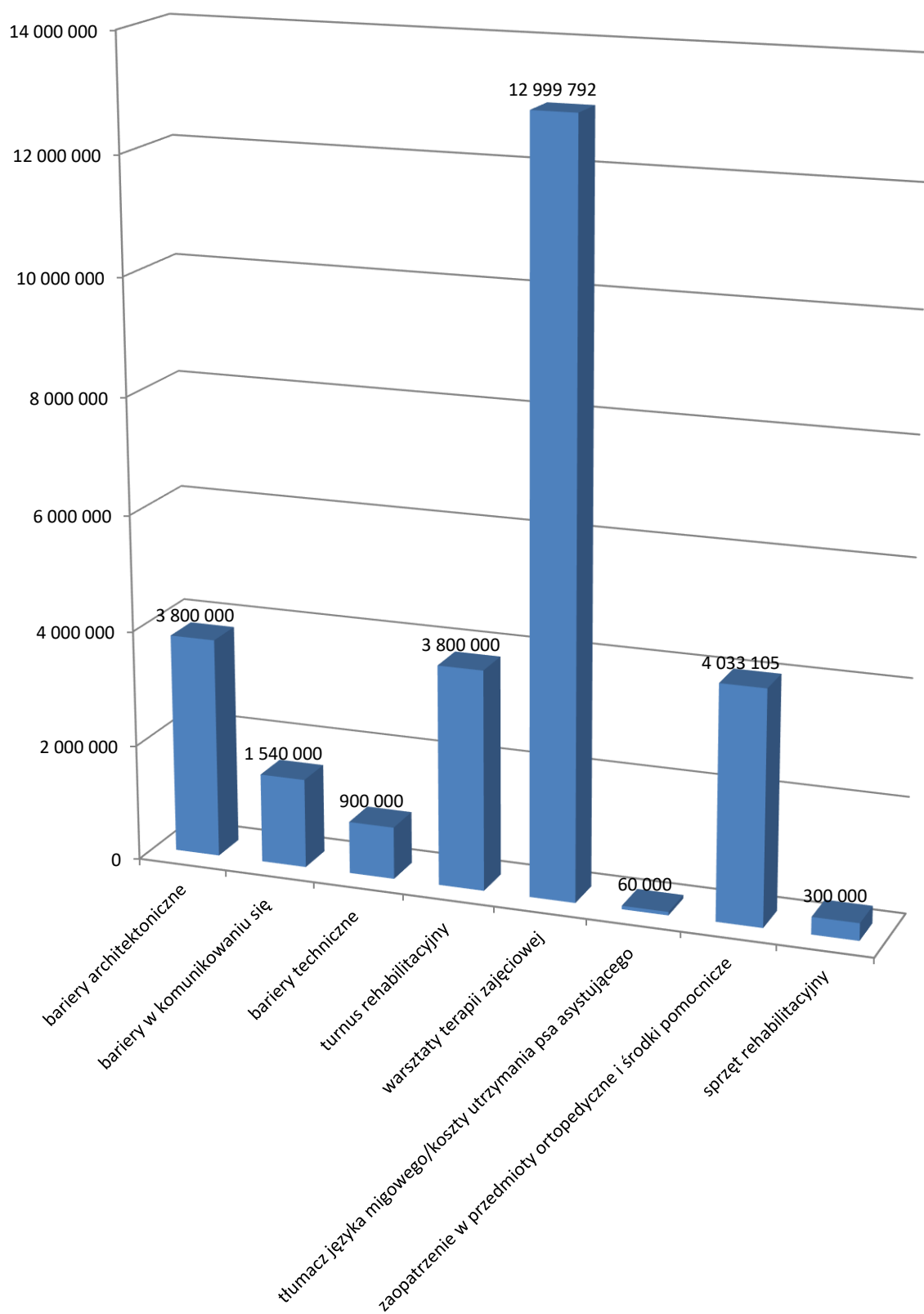
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej od 2008 roku realizuje Urząd Pracy m.st. Warszawy, Centrum jest jedynie realizatorem płatności w tym zakresie oraz przygotowuje zbiorcze sprawozdania do PFRON.

1. Rehabilitacji społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez udzielanie wsparcia w formie:

- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowania kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wykres 16: Podział środków PFRON na poszczególne zadania

Rok 2022 to kolejny trudny rok realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej. Do trudności wynikających z wprowadzonego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w marcu 2020 roku stanu pandemii a od 16 maja 2022 roku stanu zagrożenia epidemicznego i wynikających z tego ograniczeń, dołączyła sytuacja międzynarodowa związana z agresją Rosji na Ukrainę oraz inflacja. Te kwestie miały wpływ na realizację poszczególnych zadań.

Tabela 15: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach

Nazwa zadania	Przyznany limit	Wyplacone środki
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych	3 800 000 zł	3 742 547 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych	900 000 zł	753 640 zł
Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się	1 540 000 zł	1 389 806 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	3 800 000 zł	3 507 823 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	300 000 zł	290 284 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	4 033 105 zł	4 011 028 zł
Dofinansowanie do działalności warsztatów terapii zajęciowej	12 999 792 zł	12 999 791 zł
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego oraz kosztów utrzymania psa asystującego	60 000 zł	24 623 zł
	27 432 897 zł	26 719 542 zł

1) dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2022 roku w tym zadaniu 3 328 osób niepełnosprawnych ubiegało się o uzyskanie dofinansowania (w tym 1 044 opiekunów).

Dla porównania: w 2021 roku było to 2 761 osób, w 2020 roku - 3 656, w 2019 roku - 4 391. W roku sprawozdawczym dofinansowanie przyznano 2 673 osobom niepełnosprawnym (wraz z opiekunami), a więc na bardzo zbliżonym poziomie co w roku 2021 roku kiedy to dofinansowania przyznano 2 689 osobom (wraz z opiekunami). Dofinansowanie wypłacono 2 326 osobom w łącznej kwocie 3 507 823 zł, w tym 363 dzieci i młodzieży w wieku 16-24 lata uczącej się lub studiującej (na kwotę 654 143 zł).

Wzrost cen dał się zauważyć w obszarze dofinansowań do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Zdarzało się, że osoby niepełnosprawne nie były w stanie dopłacić do pełnego kosztu wybranego turnusu i zmuszone były zrezygnować z uczestnictwa. Podkreślić należy, że środki finansowe w tym zadaniu zostały w całości limitu rozdysponowane pomiędzy osoby niepełnosprawne, włącznie ze środkami odzyskanymi z uwagi na złożoną przez nich rezygnację. Wszystko to spowodowało, że pomimo realnego zapotrzebowania i pracy wykonanej przez pracowników Centrum, nie wykorzystano kwoty 292 177 zł i na koniec roku oddano ją do PFRON.

2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2022 roku z 68 osobami niepełnosprawnymi zawarto umowy o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 299 108 zł. Dofinansowanie wypłacono 65 osobom na kwotę 290 284 zł. Z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze skorzystało 1209 osób na kwotę 4 011 028 zł (przy 1815 wnioskach złożonych w 2022 roku oraz 568 wnioskach złożonych w 2020 i 2021 roku a nierozpatrzone z braku środków finansowych). Tu należy podkreślić, że zgodnie z wytycznymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Biura Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych, po raz pierwszy wnioski z wszystkich zadań na których realizację zabrakło środków finansowych zostały rozpatrzone odmownie z możliwością ponownego złożenia wniosku w 2023 roku. Tym samym wnioski nie zostały przeniesione na kolejny rok i nie obciążą nowego budżetu.

3) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W ramach zadania Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w 2022 roku 189 beneficjentom wypłacono kwotę 3 742 547 zł. To zadanie jest obarczone dużym ryzykiem. Jego

realizacja jest rozłożona w czasie i zależna od wielu czynników zewnętrznych np. niezbędne jest uzyskanie zgód od właściciela budynku, w którym będzie prowadzona inwestycja, konieczne jest posiadanie wkładu własnego, duże trudności wiążą się też ze znalezieniem wykonawcy robót. W latach wcześniejszych dodatkowo realizację utrudniała pandemia a w roku 2022 inflacja. Wielu wnioskodawców miało trudności ze zgromadzeniem środków własnych, ponieważ znacząco wzrosły ceny materiałów i koszt usług. Wielu z nich występowało z wnioskiem o przedłużenie terminu realizacji umowy by ostatecznie jej nie zrealizować lub zrealizować tylko w części.

W efekcie 57 453 zł nie zostało wydatkowane a z uwagi na zbliżający się koniec roku budżetowego nie było już możliwości zawarcia umów z kolejnymi wnioskodawcami.

Z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się skorzystały 548 osoby na kwotę 1 389 806 zł.

Z dofinansowania do likwidacji barier technicznych skorzystały 310 osób na łączną kwotę 753 640 zł.

W tych dwóch zadaniach nie wydatkowano łącznie kwoty 296 554 zł. Wnioskodawcy rezygnowali z przyznanego dofinansowania, kupowali tańszy sprzęt lub tylko jeden, w ich ocenie niezbędny.

4) dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub kosztów utrzymania psa asystującego

W 2022 roku przyznano 11 dofinansowań do usługi tłumacza języka migowego i kosztów utrzymania psa asystującego na kwotę 47 052 zł. Ostatecznie wypłacono 6 dofinansowań na kwotę 24 623 zł, w tym: 5 wniosków dotyczyło usługi tłumacza języka migowego, 1 wniosek dofinansowania do kosztów utrzymania psa asystującego.

Bardzo duże zainteresowanie tym dofinansowaniem w pierwszej połowie roku spowodowało, że zdecydowano się dokonać przesunięć w ramach posiadanych środków finansowych i zwiększyć ich wysokość do 60 000 zł (stąd druga zmiana uchwały we wrześniu 2022 roku). Finalnie jednak osoby niepełnosprawne, które zawarły umowy nie wykorzystały przyznaných środków, nie przedstawiły faktur niezbędnych do rozliczenia i wypłacenia dofinansowania. Niewykorzystane środki w wysokości 35 377 zł na koniec roku oddano do PFRON.

5) dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się jeden raz w roku osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu. Wniosek o dofinansowanie ze środków Funduszu składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadań.

W listopadzie 2021 roku do WCPR wpłynęły 4 wnioski o dofinansowanie z tego tytułu. Po uzyskaniu opinii Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych odmówiono udzielenia dofinansowania.

6) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O przyznanie dofinansowania w tym zadaniu mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku. W 2022 roku do Centrum w ramach tego zadania nie wpłynęły wnioski.

7) Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, w Warszawie działało 15 warsztatów terapii zajęciowej, z ich oferty skorzystały 502 osoby. Najmniejszy WTZ oferował miejsca dla 20 uczestników, największy dla 60 uczestników.

Na sfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2022 roku Centrum wydatkowało kwotę 12 999 791 zł co stanowiło 40,71% budżetu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonego na rehabilitację społeczną w okresie sprawozdawczym. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON oraz w 10% ze środków m. st. Warszawa. Koszty działania WTZ z uwzględnieniem wszystkich źródeł finansowania wyniosły 14 597 774 zł, w tym 153 560 zł (1,05 %) to koszty własne poniesione przez podmioty prowadzące WTZ. Środki publiczne zostały wykorzystane w 99,85%.

W 2022 roku warsztaty terapii zajęciowej, po okresie epidemii SARS- Cov-2 działały wyłącznie stacjonarnie. W związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego (według stanu prawnego obowiązującego w 2022 roku), w placówkach nadal stosowano rekomendacje wydane przez Ministerstwo Zdrowia wraz z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a także Państwową Inspekcją Sanitarną w 2020 roku, dotyczące wprowadzenia i przestrzegania procedur prowadzenia zajęć stacjonarnych w placówkach pobytu dziennego, w określonym reżimie sanitarnym i z zachowaniem określonych ograniczeń.

W 2022 roku zaplanowano w WTZ 15 kontroli problemowych. Plan kontroli w tym zakresie został zrealizowany w 100%. Kontrole miały miejsce w siedzibach kontrolowanych placówek, z zachowaniem reżimu sanitarnego oraz w pomieszczeniach znajdujących się poza miejscem przebywania osób biorących udział w terapii. Zakres kontroli obejmował sprawdzenie zgodności organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2284), regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz zawartą umową w sprawie dofinansowania kosztów działalności warsztatu terapii zajęciowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznego Centrum Osób Niepełnosprawnych poza kontrolami zaplanowanymi przeprowadzili jedną kontrolę doraźną, której przedmiotem było sprawdzenie zagadnień z zakresu bieżącej działalności WTZ. W toku kontroli wykonanych w okresie sprawozdawczym w WTZ nie stwierdzono nieprawidłowości w sprawdzanym zakresie. Wyniki kontroli nie wskazywały na konieczność sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

8) Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością (PIKON) w Al. Solidarności 93

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie kontynuowało prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON).

PIKON prowadził działania informacyjne np. o ofercie miasta adresowanej do osób z niepełnosprawnościami, przysługujących ulgach i uprawnieniach, jak uzyskać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Udzielano również pomocy w wypełnieniu wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON. Pracownicy PIKON prowadzili i uaktualniali bazę wiedzy na temat oferty i kompetencji poszczególnych jednostek organizacyjnych m. st. Warszawy, instytucji i podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Zapytania dotyczyły głównie przepisów przedłużających z uwagi na pandemię ważność orzeczeń, ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie.

Z uwagi na ograniczenia wynikające ze stanu pandemii i stanu epidemicznego działalność PIKON realizowana była głównie poprzez kontakt telefoniczny i mailowy, możliwe było także umówienie się na osobiste spotkanie z pracownikiem PIKON, po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty. Pracownicy PIKON wraz z pracownikami działu po raz kolejny uczestniczyli w XVI już edycji Korowodu Wolskiego, który odbył się 12 czerwca 2022 roku w Parku Sowińskiego. Jest to cykliczna impreza skupiająca organizacje i instytucje działające w przestrzeni Dzielnicy Wola miasta stołecznego Warszawy w obszarze szerokorozumianej pomocy społecznej i wsparcia. Organizatorem tego przedsięwzięcia w 2022 roku była Fundacja Kreatywni w Działaniu. We wrześniu 2022 roku pracownicy PIKON uczestniczyli po raz kolejny w organizowanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Dniu Osób z Niepełnosprawnością. 10 listopada 2022 roku na zaproszenie pracowników i uczestników Warszawskiego Domu Pod Fontanną, udzielali osobom z doświadczeniem kryzysu zdrowia psychicznego informacji dotyczących możliwości uzyskania dofinansowań z PFRON.

2. Orzekanie o Niepełnosprawności

Zadanie to realizuje Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Do rozpatrzenia poszczególnych wniosków powoływane są składy orzekające. W 2022 roku w skład zespołów orzekających wchodziło 46 osób, w tym:

- 29 lekarzy różnych specjalizacji,
- 10 psychologów,
- 5 pracowników socjalnych,
- 1 doradca zawodowy,
- 1 pedagog.

Łącznie odbyły się 1 334 posiedzenia składów orzekających. W 2022 roku ze względu na nadal panujący stan epidemii nie były organizowane posiedzenia wyjazdowe, czyli w miejscu pobytu osoby zainteresowanej uzyskaniem orzeczenia.

W roku 2022 do Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 17 420 wniosków w sprawie uzyskania orzeczenia, w tym 3 390 wniosków dotyczyło osób przed 16 rokiem życia. Łącznie Miejski Zespół wydał 14 518 orzeczeń, w tym 2 957 orzeczeń dla osób poniżej 16 roku życia. 2 081 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności Miejski Zespół wydał osobom ubiegającym się o orzeczenie po raz pierwszy.

W roku 2022 w związku z agresją zbrojną Rosji na Ukrainę, Miejski Zespół rozpatrywał również wnioski o wydanie orzeczeń uchodźcom wojennym, którzy od 24 lutego 2022 roku przebywali na terenie m.st. Warszawy. Do Miejskiego Zespołu wpłynęło 730 wniosków o wydanie orzeczeń, w tym 265 dotyczyło osób przed 16 rokiem życia. 422 uchodźców wojennych z Ukrainy otrzymało orzeczenie, w tym 151 orzeczeń Miejski Zespół wydał dla osób poniżej 16 roku życia. Prowadząc postępowania o wydanie uchodźcom orzeczenia Miejski Zespół miał także do dyspozycji pracowników tłumaczy języka ukraińskiego.

W 2022 roku z uwagi na nadal panujący stan epidemii orzeczenia w większości wydawane były jeszcze w trybie zaocznym, tzn. z wyłączeniem bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby orzekanej, na podstawie dostarczonej wraz z wnioskiem o wydanie orzeczenia dokumentacji medycznej. Jednakże wprowadzona w 2020 roku możliwość takiego rozpatrywania wniosków została uchylona Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 września 2022 r. Wnioski o wydanie orzeczeń złożone po tym terminie rozpatrywane już były w siedzibie Miejskiego Zespołu z osobistym udziałem osób orzekanych.

Od orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przysługuje prawo wniesienia odwołania. W 2022 roku zostało złożonych 2 863 odwołań, z których 392 stanowiły odwołania od orzeczeń

wydanych osobom poniżej 16-go roku życia. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie po rozpatrzeniu odwołań:

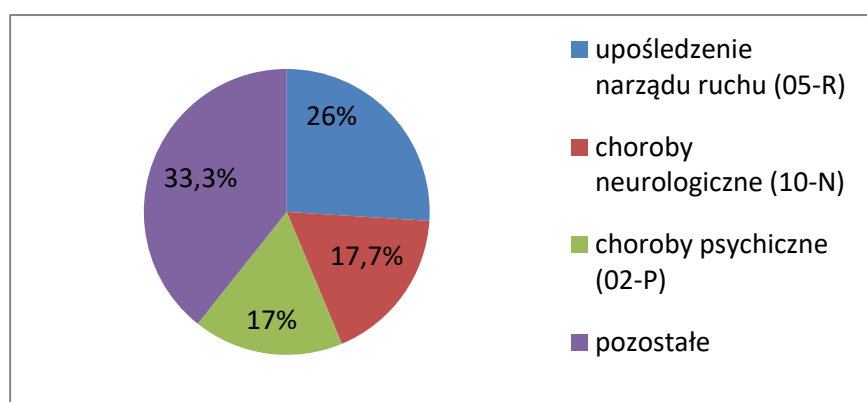
- 1 365 orzeczeń Miejskiego Zespołu utrzymał w mocy,
- 631 orzeczeń uchylił w części,
- 266 orzeczeń uchylił w całości.

W wyniku samokontroli Miejski Zespół rozpatrzył 29 odwołań. W przypadku 9 postępowanie zostało umorzone ponieważ osoby odwołujące się wycofały wnioski przed rozpatrzeniem, a w 379 sprawach postępowanie odwoławcze nie zakończyło się jeszcze lub brak było podstaw do rozpatrzenia odwołania. 6 spraw Wojewódzki Zespół przekazał do Miejskiego Zespołu w celu ponownego rozpatrzenia.

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2022 roku były:

- upośledzenia narządu ruchu (05-R) - 26%
- choroby neurologiczne (10-N) - 17,7%
- choroby psychiczne (02-P) - 17%.

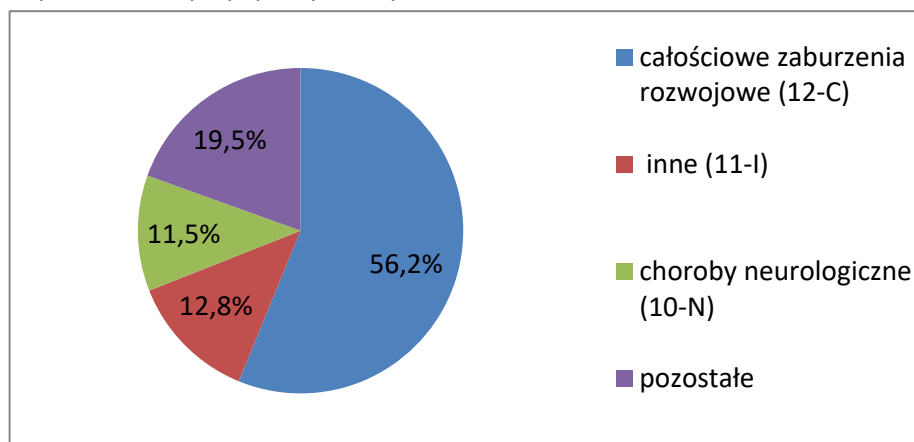
Wykres 17: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2022 roku

Najczęstszymi przyczynami niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2022 roku były:

- całościowe zaburzenia rozwojowe (12-C) - 56,2%
- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego (11-I) – 12,8%
- choroby neurologiczne (10-N) - 11,5%.

Wykres 18: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2022 roku

1) Legitymacja osoby niepełnosprawnej

Dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność jest legitymacja osoby niepełnosprawnej wydawana na wniosek zainteresowanego.

W 2022 roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie wydał łącznie 4 649 legitymacji, w tym 914 dla osób poniżej 16 roku życia.

2) Karty parkingowe

W 2022 roku do Miejskiego Zespołu wpłynęło 3 480 wniosków o wydanie karty parkingowej, w tym 3 436 stanowiły wnioski osób niepełnosprawnych, a 44 wnioski placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych, które mają znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Miejski Zespół wydał łącznie 3 324 karty parkingowe, w tym 3 284 stanowiły karty wydane osobom niepełnosprawnym, a 40 uprawnionym placówkom.

Miejski Zespół swoje zadania realizuje w Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych zlokalizowanym przy ul. Gen. Andersa 5. Od 13 października 2022 roku w budynku SCON prowadzone były prace remontowo-adaptacyjne. Ich celem było zwiększenie liczby stanowisk bezpośredniej obsługi wnioskodawców (z 5 do 10) oraz powiększenie poczekalni dla oczekujących. Podczas remontu bezpośrednia obsługa wnioskodawców prowadzona była w stworzonym w lokalu PIKON przy Al. Solidarności 93 punkcie obsługi bezpośredniej. Funkcjonowały także 3 dodatkowe punkty podawcze (przy ul. 11 Listopada 15B, Pl. Dąbrowskiego 5 oraz ul. Lipińskiej 2). Prace remontowe zakończyły się 30 grudnia 2022 roku.

IV. PROJEKTY I PROGRAMY

1. Programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

1) Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej

W roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakończyło realizację projektu pn. „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej IX „Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”, działania 9.1 „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Cel główny projektu to wzrost stopnia integracji społecznej oraz zawodowej 300 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do 30 czerwca 2022 roku.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie stopnia integracji społecznej i perspektyw na rynku pracy 180 wychowanków pieczy zastępczej,
- zwiększenie stopnia integracji w społeczeństwie przyjmującym 120 cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową w Polsce.

Okres realizacji projektu: 01.01.2020 – 31.10.2022

Całkowita wartość projektu: 5 232 000,00 PLN

Kwota dofinansowania ze środków UE: 4 185 600,00 PLN

Projekt był realizowany w partnerstwie z Fundacją Dobrych Praktyk, która odpowiadała za realizację zadań aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym i zdrowotnym kierowanych do

usamodzielnianych wychowanków. Wsparcie społeczne obejmowało m.in. konsultacje psychologiczne, psychoterapię, wsparcie trenera usamodzielniania, pomoc w wyborze ścieżki edukacyjnej i zawodowej, konsultacje specjalistyczne indywidualne, aktywne formy spędzania czasu wolnego, konsultacje i pomoc prawną. W ramach wsparcia zawodowego Partner zapewniał doradztwo zawodowe oraz konsultacje z trenerem włączenia zawodowego i pośrednika pracy. Pomoc o charakterze zdrowotnym była realizowana poprzez zapewnienie uczestnikom projektu możliwości konsultacji z psychiatrą lub umożliwienie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej.

W ramach projektu „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” po stronie WCPR realizowane były następujące zadania:

a) Praca socjalna

Rekrutacja obejmowała usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz cudzoziemców z ochroną międzynarodową. Pracownicy socjalni diagnozowali aktualną sytuację społeczno-zawodową, opracowywali indywidualne ścieżki reintegracji oraz zawierali kontrakty socjalne z uczestnikami projektu.

W 2022 roku zrekrutowanych zostało 40 uczestników projektu, w tym 23 wychowanków pieczy zastępczej oraz 17 cudzoziemców z ochroną międzynarodową. Łączna liczba uczestników projektu to 455 osób, w tym 224 wychowanków i 231 cudzoziemców.

b) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla cudzoziemców

W ramach wsparcia cudzoziemcy mogli skorzystać z indywidualnych konsultacji z asystentem cudzoziemców lub psychologami. Konsultacje odbywały się w języku polskim, angielskim lub rosyjskim. W 2022 roku asystenci przeprowadzili 418 konsultacji indywidualnych, z których korzystało 72 cudzoziemców; psycholodzy przeprowadzili 392 konsultacje indywidualne, z których korzystało 72 cudzoziemców.

Od początku realizacji projektu asystenci przeprowadzili łącznie 2003 konsultacje, z których korzystało 155 cudzoziemców; psycholodzy przeprowadzili 1340 konsultacji, z których korzystało 73 cudzoziemców.

c) Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym dla wychowanków pieczy zastępczej – grupy wsparcia i wsparcie indywidualne tutorów

Tutorzy prowadzili konsultacje indywidualne. Ich celem była pomoc w nauce konstruktywnego spędzania wolnego czasu, wspieranie młodych osób w codziennym funkcjonowaniu, szczególnie w sytuacjach związanych z wchodzeniem w dorosłość.

W 2022 roku tutorzy przeprowadzili 1065 konsultacji indywidualnych, z których korzystało 88 wychowanków pieczy zastępczej.

Od początku realizacji projektu wsparcie tutorów to łącznie 3192 konsultacje, z których korzystało 131 wychowanków.

d) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym – poradnictwo zawodowe i kursy dla cudzoziemców

W ramach zadania cudzoziemcy z ochroną międzynarodową korzystali z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Celem konsultacji było określenie profilu zawodowego uczestnika, wsparcie w doborze adekwatnych form rozwoju zawodowego, pomoc w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych.

W 2022 roku doradca zawodowy przeprowadził 93 godziny konsultacji indywidualnych, z których korzystało 86 cudzoziemców.

Od początku realizacji projektu wsparcie doradcy zawodowego to łącznie 256 godzin konsultacji, z których korzystało 105 cudzoziemców.

e) Usługi aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym

Oferta projektu obejmowała usługi wspierające rozwój umiejętności, nabywanie kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji. W tym celu uczestnicy mieli dostęp do instrumentów aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym oraz szkoleń zawodowych.

Szkolenia / kursy zrealizowane w roku 2022:

- uzupełnienie wykształcenia – finansowanie opłat za czesne w szkole policealnej dla 2 uczestników projektu,
- szkolenia z kompetencji kluczowych (zajęcia indywidualne), w ramach których odbyło się 212 spotkań indywidualnych, z których korzystało 34 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- kurs języka angielskiego przygotowujący do egzaminu certyfikatowego, w którym uczestniczyły 43 osoby (24 wychowanków i 19 cudzoziemców),
- kurs MS Office dla 6 uczestników (2 wychowanków i 4 cudzoziemców),
- kurs MS Excel dla 2 wychowanków,
- kurs księgowości – poziom podstawowy dla 13 uczestników (10 wychowanków i 3 cudzoziemców),
- kurs przedsiębiorczości dla 8 uczestników (3 wychowanków i 5 cudzoziemców)
- kurs stylizacji paznokci dla 9 wychowanków.

2) Prowadzenie Punktu Informacyjno-Koordynacyjnego dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną (PIKONI) w ramach realizacji projektu pn. Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – testowanie i wdrażanie modelu.

W roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie współuczestniczyło w realizacji projektu pn. „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – testowanie i wdrażanie modelu”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Okres realizacji projektu: 01.09.2019 – 31.03.2023

Głównym celem projektu jest przetestowanie i wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego modelu środowiskowego wsparcia 1025 dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób z całościowymi zaburzeniami rozwoju, niepełnosprawnością sprzężoną oraz ich rodzin/opiekunów/otoczenia.

Model wdrażany jest w czterech dzielnicach m.st. Warszawy: Bemowo, Białołęka, Wilanów, Wola, w zakresie wsparcia OzNI a także pracy ze społecznościami lokalnymi. Celem Modelu jest koordynacja usług dostępnych na obszarze m.st. Warszawy i utworzenie systemu wsparcia dla OzNI i ich rodzin, który umożliwi im samodzielne życie na miarę ich możliwości i realizację w życiu prywatnym, społecznym i zawodowym.

Projekt realizowany jest przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy w partnerstwie z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej z czterech testowanych dzielnic.

W ramach projektu WCPR odpowiada za realizację zadania „Punkt Informacyjno-Koordynacyjny dla Osób z Niepełnosprawnością Inteligektualną (PIKONI)”.

Działania PIKONI koncentrują się na wspieraniu osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez diagnozę potrzeb OzNI, ich zasobów, ocenę adekwatności stosowanych instrumentów wsparcia, wskazanie optymalnych kierunków rozwoju i dalszej pomocy. Ponadto zadaniem Punktu jest

koordynacja i monitoring procesów wsparcia odbiorców projektu oraz wsparcie merytoryczne pozostałych podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Modelu.

Wsparcie oferowane w ramach projektu jest w każdym przypadku dopasowane do potrzeb uczestnika już od etapu rozmowy rekrutacyjnej. Po przyjęciu do projektu zespół PIKONI przeprowadza diagnozę funkcjonalną uczestnika, która pozwala na określenie poziomu funkcjonowania w życiu codziennym, umożliwia określenie kluczowych obszarów wsparcia. Po przeprowadzeniu diagnozy, tworzony jest z uczestnikiem OzNI plan działania. W celu badania zadowolenia z projektu, na wstępie przeprowadzana jest ankieta na wejściu (dla opiekunów OzNI), a pod koniec trwania projektu planowane jest przeprowadzenie ankiety na wyjściu, dającej obraz faktycznych korzyści z oferowanego wsparcia w ramach projektu. Co pół roku specjalista ds. monitoringu wsparcia wypełnia wyłącznie dla uczestnika OzNI Kartę Monitoringu Wsparcia, która jest ściśle związana z arkuszem diagnostycznym i Indywidualnym Planem Działania.

Zespół PIKONI tworzą: koordynator merytoryczny, specjalista ds. monitoringu wsparcia oraz psycholog. W 2022 roku zrekrutowanych zostało 203 uczestników projektu.

W ramach działalności Punktu uczestnicy mogą również skorzystać z oferty dodatkowego wsparcia specjalistycznego. Zgodnie z założeniami projektu specjaliści prowadzą diagnozę indywidualną oraz edukują uczestników w zakresie związanym ze swoją specjalizacją. Efektem tego rodzaju wsparcia ma być wyposażenie uczestników w niezbędną wiedzę w zakresie ich indywidualnej sytuacji oraz wskazanie możliwości samodzielnego rozwiązywania ewentualnych problemów w przyszłości przy wykorzystaniu własnych zasobów.

W 2022 roku w ramach wsparcia specjalistycznego zrealizowano:

- 176 godzin konsultacji z prawnikiem,
- 240 godzin konsultacji z dietetykiem,
- 240 godzin konsultacji z seksuologiem,
- 240 godzin konsultacji z neurologopedą.

Dodatkowo PIKONI zapewnia superwizję dla zespołu wdrażającego Model oraz podmiotów zewnętrznych pracujących z OzNI. W 2022 roku zrealizowanych zostało 61 godzin sesji superwizji.

2. Programy finansowane ze środków Funduszu Pracy

1) Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie

W listopadzie 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do realizacji projektu "Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie". Projekt skierowany jest do cudzoziemców, którzy legalnie przebywają w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla osób z Afganistanu i Ukrainy.

Dofinansowanie na realizację projektu pozyskał Urząd Miasta Stołecznego Warszawy. Obok WCPR w projekt zaangażowane są dwa ośrodki pomocy społecznej: OPS Bielany i OPS Bemowo. Koordynację działań prowadzi Biuro Współpracy Międzynarodowej Urzędu m.st. Warszawy (zespół Koordynacji Działań na Rzecz Cudzoziemców).

- wysokość dofinansowania: 855 000,00 zł
- źródło finansowania: Rezerwa Funduszu Pracy
- projekt realizowany jest w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2025 pn. „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022–2023”.

Zespół projektowy WCPR składa się z czterech specjalistów ds. włączenia społecznego, którzy prowadzą indywidualne konsultacje na rzecz poprawy funkcjonowania społecznego cudzoziemców z ochroną międzynarodową.

W ramach konsultacji uczestnicy mogą uzyskać wsparcie w takich obszarach jak: diagnoza potrzeb, informowanie o przysługujących uprawnieniach, sprawy mieszkaniowe, sprawy zdrowotne, sprawy urzędowe, sprawy związane z edukacją, wsparcie funkcjonowania środowiska rodzinnego, inne sytuacje związane z funkcjonowaniem społecznym.

Od listopada do grudnia 2022 roku liczba zrekrutowanych uczestników wyniosła 50 osób; specjaliści ds. włączenia społecznego przeprowadzili 125 konsultacji indywidualnych.

3. Programy i projekty rządowe

1) Programy finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

a) Aktywny Samorząd

Program Aktywny Samorząd od 2012 roku jest realizowany przez m.st. Warszawa. Program ten jest uzupełnieniem planów ujętych w strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Jest działaniem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Umożliwia samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

W 2022 roku w ramach programu Aktywny Samorząd realizowane były i są (zadanie w toku) dwa moduły: Moduł I i Moduł II.

Moduł I obejmuje 4 obszary, które podzielone są na 15 zadań:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie A 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu),
- Zadanie A 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego),
- Zadanie A 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu),

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie B 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk),
- Zadanie B 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- Zadanie B 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowane do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku),
- Zadanie B 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy),

- Zadanie B 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie C 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- Zadanie C 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności),
- Zadanie C 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania),

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II - dofinansowanie do nauki na poziomie wyższym

Adresatami tego modułu programu są osoby z niepełnosprawnością zamieszkujące na terenie Warszawy, pracujące i niepracujące, które kształcą się na uczelniach wyższych, w szkołach policealnych, kolegiach oraz legitymujące się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

W 2022 roku w ramach Modułu I wpłynęło 707 wniosków, w ramach Modułu II - 601, łącznie 1 308 wniosków. Dla porównania, w 2021 roku analogicznie: Moduł I - 665 wniosków, Moduł II - 584 wnioski, łącznie 1 249 wnioski. Na realizację programu Aktywny Samorząd Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w 2022 roku kwotę 6 986 891 zł.

Realizacja Programu i rozpatrywanie wniosków złożonych w roku 2022 podobnie jak w latach ubiegłych jest kontynuowane do końca pierwszego kwartału roku następnego. Zatem dane za rok 2022 będą sprawozdawane do PFRON do 31 marca 2023 roku.

Warto podkreślić, że wszystkie wnioski dotyczące dofinansowań w ramach programu Aktywny Samorząd są procedowane w Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „SOW”.

b) Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Program podzielono na 7 obszarów. W roku 2022 do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęły wnioski

o dofinansowanie projektów wyłącznie w ramach Obszaru B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. Spośród 10 wniosków obejmujących łącznie 20 projektów, pozytywną ocenę formalną uzyskały 3 wnioski (każdy obejmujący po 1 projekcie), z których tylko 2 wnioski uzyskały pozytywną ocenę merytoryczną dokonaną przez PFRON. W związku z powyższym 20 grudnia 2022 roku WCPR zawarło z PFRON umowę na realizację Programu obejmującą 2 projekty z obszaru B na łączną kwotę 46 778,00 zł (termin rozliczenia umowy z PFRON - 31 lipca 2023 roku). Obecnie trwają prace nad zawarciem porozumień dotyczących realizacji tych projektów z jednostkami organizacyjnymi m.st. Warszawy, które wystąpiły z wnioskami o dofinansowanie. Obecnie trwa również nabór wniosków w edycji programu na 2023 rok.

c) Zajęcia klubowe przy Warsztatach Terapii Zajęciowej

W 2022 roku do realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” ponownie przystąpiły dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B - wsparciem objęto 11 osób niepełnosprawnych – 11 byłych uczestników WTZ, którzy opuścili placówkę w związku z podjęciem zatrudnienia;
- WTZ prowadzony przez Fundację Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9 – wsparciem objęto 8 osób, które zgłosiły kandydaturę do uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej i nie rozpoczęły jeszcze terapii, a ich zgłoszenie zostało zatwierdzone przez Fundację Perpetuum Mobile w porozumieniu z WCPR.

Łącznie beneficjentami programu: Zajęcia klubowe w WTZ w okresie sprawozdawczym było 19 osób niepełnosprawnych.

Kwota udzielonego dofinansowania na ten cel w 2022 roku wyniosła 106 020 zł.

Dofinansowanie zgodnie z procedurami realizacji programu objęło prowadzenie zajęć klubowych w okresie od dnia 1 lutego 2022 roku do dnia 31 stycznia 2023 roku.

W 2022 roku zaplanowano przeprowadzenie 2 kontroli kompleksowych obejmujących sprawdzenie prawidłowości realizacji postanowień zawartych w umowach w sprawie dofinansowania prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ zawartych w latach 2019-2021. Plan kontroli w tym zakresie został zrealizowany w 100%. W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. Wyniki kontroli nie wskazywały na konieczność sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

W 2022 roku do WCPR wpłynęły dwa wnioski o dofinansowanie prowadzenia Zajęć klubowych w WTZ na 2023 rok, tj. w następnym terminie realizacji programu przypadającym od 1 lutego 2023 roku do 31 stycznia 2024 roku, w tym:

- wniosek Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną z siedzibą w Warszawie przy ul. Głogowej 2 B;
- wniosek Fundacji Perpetuum Mobile z siedzibą w Warszawie przy ul. Broniewskiego 9.

Planowana liczba osób biorących udział w programie uległa zmianie w odniesieniu do poprzednich okresów sprawozdawczych i wyniesie 17.

Planowana kwota środków PFRON przeznaczona na dofinansowanie prowadzenia zajęć klubowych w WTZ w 2023 r. wyniesie 105 060 zł.

d) Samodzielność-Aktywność-Mobilność

Rada Nadzorcza Funduszu w 2022 roku zatwierdziła dwa programy adresowane do osób z niepełnosprawnością, wspierające ich niezależność oraz ułatwiające podejmowanie aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności (Mieszkanie dla Absolwenta) oraz zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych (Dostępne Mieszkanie). 22 i 26 września 2022 roku WCPR podpisało z PFRON stosowne umowy w sprawie realizacji obu programów.

Programy te są programami wieloletnimi i tak: program Mieszkanie dla Absolwenta realizowany będzie w latach 2022-2026, natomiast program Dostępne Mieszkanie w latach 2022-2025. Budżety przeznaczone na realizację programów wynoszą 610 000 zł (Mieszkanie dla Absolwenta) i 577 650 zł (Dostępne Mieszkanie).

Beneficjentami programu Mieszkanie dla Absolwenta są osoby z niepełnosprawnością, które:

- posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- posiadają status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku,
- posiadają pełną zdolność do czynności prawnych,
- złożą oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej,
- złożą oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Beneficjentami programu Dostępne Mieszkanie są osoby z niepełnosprawnością, które:

- posiadają orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
- złożą oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
- złożą oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia.

Do 31.12.2022 roku w ramach programów:

- Mieszkanie dla Absolwenta wpłynęło 4 wnioski, w tym 1 wniosek otrzymał decyzję administracyjną odmowną, 3 wnioski zostały wycofane,
- Dostępne Mieszkanie wpłynęły 2 wnioski: 1 wniosek został wycofany, 1 wniosek otrzymał decyzję administracyjną odmowną.

Dział Wspierania Osób Niepełnosprawnych obsługuje z ramienia Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zgłoszenia wpływające w ramach systemu Miejskiego Centrum Kontakt Warszawa 19115. W 2022 roku takich zgłoszeń wpłynęło 32. 10 z nich było błędnie skierowane do WCPR i zostały przesłane w ramach systemu do właściwej instytucji, jednostki miasta. Pozostałe, które dotyczyły działalności WCPR (udzielenie odpowiedzi na pytanie mieszkańca - 17, obsługa wolnego wniosku/uwagi mieszkańca - 1, inne działania - 4), odnosiły się głównie do organizacji pracy SCOP w okresie pandemii, przepisów przedłużających ważność orzeczeń, związanych z nimi ulg i uprawnień (głównie karty parkingowe i legitymacje osoby niepełnosprawnej) czy wypłaty świadczeń przez inne urzędy. W związku z obecną sytuacją w Ukrainie również sprawy związane z pobytem obywateli tego kraju na terytorium Polski były tematem licznych pytań, wiele z nich było błędnie skierowanych i wymagało przekierowania do odpowiednich instytucji.

2) Program „Rodzina 500+”

01.01.2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2021 r. poz. 1981). Zgodnie z nią uległy zmianie dotychczasowe zasady. Od 01.06.2022 r. nastąpiła zmiana m.in. organu realizującego dodatek wychowawczy 500+, a także dotychczasowej formy składania wniosku o ustalenie prawa do świadczenia 500+. Zadanie jest realizowane przez ZUS, a nie jak dotychczas przez WCPR. Decyzje wydane przez WCPR przyznające dodatek wychowawczy na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zachowały ważność do końca okresu, na jaki zostały przyznane, lecz nie dłużej niż do 31.05.2022 r. W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydawało decyzje przyznające dodatek wyłącznie na podstawie oświadczeń na dzieci, które już miały przyznane świadczenie i kontynuowały pobyt w pieczy zastępczej. Wnioski na nowoprzyjętych wychowanków były już kierowane do ZUS.

a) Dodatek wychowawczy dla osób sprawujących rodzinną formą pieczy zastępczej

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2022 (od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r.) wydało 823 decyzje administracyjne dotyczące:

- przyznania dodatku wychowawczego – 20,
- przyznania dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu – 631,
- zmiany decyzji przyznającej dodatek wychowawczy – 48,
- uchylenia decyzji przyznającej dodatek wychowawczy – 1,
- wygaszenia dodatku – 82,
- uznania i orzeczenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych – 26,
- odmowy – 2,
- umorzenia postępowania – 13.

W ramach wydanych decyzji w roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło rodzinom zastępczym dodatek wychowawczy na łączną kwotę 2 668 638,05 zł.

b) Decyzje dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku na podstawie art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z tytułu dodatku do zryczałtowanej kwoty wydało 13 decyzji administracyjnych dla dyrektorów placówek rodzinnych, w tym o:

- przyznanie dodatku na kolejne 12 miesięcy z urzędu – 12,
- wygaszenia dodatku – 1.

c) Decyzje dla dyrektorów zespołów do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych i dyrektorów placówek niepublicznych z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego na dziecko przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie art. 113a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na wniosek dyrektora, wydawało decyzje przyznające dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Dysponentem środków i realizatorem przyznanego dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego jest Dyrektor Zespołu do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (lub Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej), w którym przebywa wychowanek.

W roku 2022 WCPR wydało ogółem 183 decyzje administracyjne, w tym:

- przyznające świadczenie (z urzędu) - 140,
- wygaszające przyznany dodatek - 39,
- umarzające postępowanie - 4.

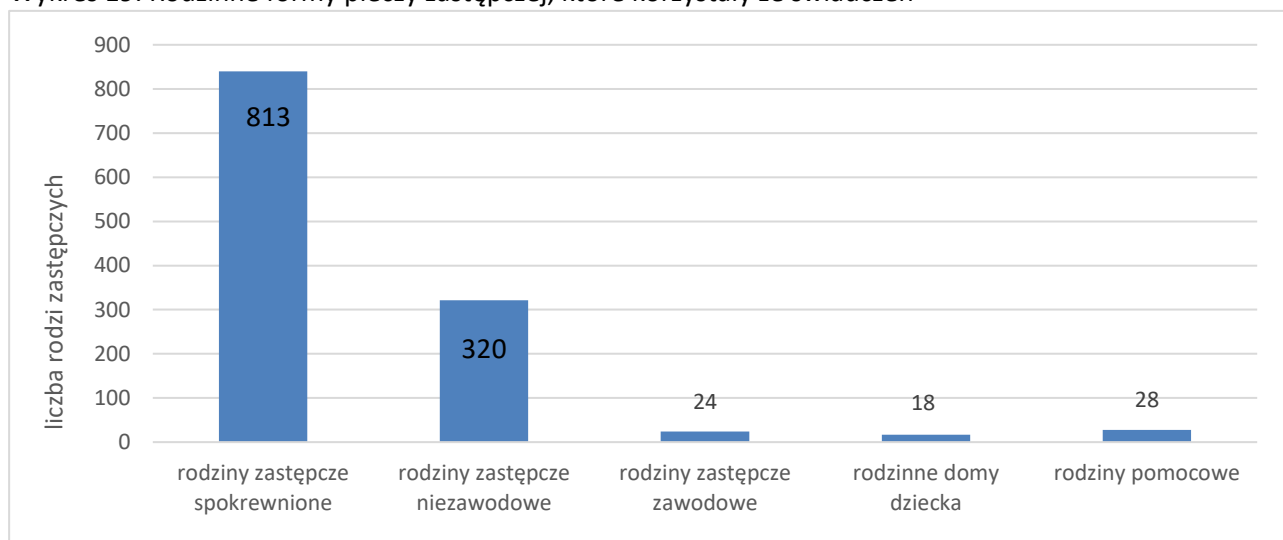
V. FINANSE I KSIĘGOWOŚĆ

1. Świadczenia

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie prowadziło w 2022 roku postępowania administracyjne w zakresie przyznania rodzinom zastępczym oraz osobom opuszczającym po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, młodzieżowy ośrodek wychowawczy świadczenia i dodatki, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawie o pomocy społecznej.

1) Rodzinne formy pieczy zastępczej

Wykres 19: Rodzinne formy pieczy zastępczej, które korzystały ze świadczeń

2) Decyzje dla rodzinnych form pieczy zastępczej

W sprawach dotyczących pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka w roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 3689 decyzji administracyjnych, między innymi w zakresie:

- weryfikacji przyznanych świadczeń dla rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka, w tym decyzje wygaszające i uchylające przyznane świadczenia, zmieniające wysokość przyznanego świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia oraz umorzenia postępowania – 1223,
- weryfikacji świadczeń dotychczasowym rodzinom zastępczym, w których pozostali pełnoletni wychowankowie zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym decyzje przyznające świadczenie, zmieniające wysokość świadczenia, zmieniające datę przyznanego świadczenia, wygaszające i uchylające przyznane świadczenia – 468,
- przyznawania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) – 304,
- przyznawania dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem jego zamieszkania - 404
- zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych – 151,
- przyznawania świadczeń z tytułu innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka – 224,

- przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka dla nowoutworzonych rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka - 486,
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania kolejnego dziecka w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych – 52,
- dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem lub stopniem o niepełnosprawności - 50,
- przyznawania świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – 153,
- przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – 131,
- przyznawania świadczenia na pokrycie kosztów remontów – 8,
- postanowień w sprawach rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka – 35.

Liczba wydanych decyzji dla rodzinnych form pieczy zastępczej w 2022 roku wzrosła o 22% w porównaniu do roku 2021. Wzrost liczby wydanych decyzji był efektem m.in. podniesienia kwot świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej. Na skutek tego należało zmienić wszystkie obowiązujące decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W związku z pobytem dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w jednej z form wymienionych w art. 87 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: domu pomocy społecznej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, hospicjum stacjonarnym, oddziale medycyny paliatywnej, areszcie śledczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym WCPR w 2022 roku wysłało 134 pisma do placówek w sprawie 36 dzieci z zapytaniem o ponoszenie opłat przez rodziny zastępcze w celu określenia kwoty przysługującego świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka osobie sprawującej pieczę zastępczą.

W 2022 roku na wnioski rodzin zastępczych, WCPR wystawiło:

- 348 zaświadczeń dla celów ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”,
- 1001 zaświadczeń potwierdzających umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w celu ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia wychowawczego 500+.

3) Świadczenia wypłacone dla osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej.

Przyznawanie świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wynika z ustawy 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku wypłaciło rodzinom zastępczym świadczenia na łączną kwotę 17 373 560 zł.

Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- pokrycia kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie - 15 426 815 zł,
- dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka - 349 978 zł,
- świadczeń jednorazowych na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - 220 627 zł,
- pokrycia wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - 430 755 zł,
- dofinansowania do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania - 314 889 zł,

- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin zastępczych zawodowych - 500 028 zł,
- utrzymania lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego (rodzinne domy dziecka i rodziny zastępcze zawodowe) - 130 469 zł.

W roku 2022 na podstawie art. 27 ust. 17 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia na łączną kwotę 15 131,12 zł.

Ponadto wypłacono świadczenia dla dzieci pochodzących z terenów objętych konfliktem zbrojnym w Ukrainie na podstawie decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenia wypłacane były z tytułu:

- świadczenia wychowawczego – 9 000,00zł,
- świadczenia dobry start – 2 700,00zł.

4) Zaświadczenia wydawane przez WCPR dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy

Na podstawie Uchwały Rady m.st. Warszawy z dnia 25 sierpnia 2016 roku w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie, Centrum w 2022 roku wystawiło 433 zaświadczenia w celu uzyskania uprawnień do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską na terenie m.st. Warszawy, w tym:

- dla dzieci z rodzinnych form pieczy zastępczej – 145,
- dla dzieci własnych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka – 4,
- dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych – 284.

5) Decyzje i świadczenia wypłacone dla osób usamodzielnianych

Świadczenia dla osób usamodzielnianych przyznawane są na podstawie ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W sprawach dotyczących świadczeń dla osób usamodzielnianych w roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wydało 1278 decyzji administracyjnych w zakresie weryfikacji przyznanych świadczeń, w tym decyzji dotyczących:

- uchYLENIA - 18, w tym 9 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 9 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- ODMOWY - 23, w tym 13 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 9 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, 1 dotycząca wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- UMORZENIA - 16, w tym 11 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 5 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- ZMIANY DECYZJI - 510, w tym 260 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 220 dotyczących usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 30 dotyczących wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki – 260, w tym 179 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 76 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 5 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie – 109, w tym 70 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 32 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 7 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

- przyznania pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej – 105, w tym 57 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 45 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 3 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- wygaszenia decyzji na kontynuowanie nauki – 87, w tym 26 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 59 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 2 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- zawieszenia decyzji na kontynuowanie nauki – 1 dla usamodzielnianego wychowanka z rodzinnych form pieczy zastępczej,
- uchylenia decyzji i odmowa przyznania pomocy – 3 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnej formy pieczy zastępczej,
- uchylenia decyzji i przyznanie pomocy – 1 dla usamodzielnianego wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej,
- uznania i orzeczenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych – 135, w tym 56 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej, 78 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i 1 dla usamodzielnianego wychowanków z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- umorzenia części nienależnie pobranych świadczeń i rozłożenie części nienależnie pobranych świadczeń na raty – 2, w tym 1 dla usamodzielnianego wychowanka z rodzinnej formy pieczy zastępczej, 1 dla usamodzielnianego wychowanka z placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- umorzenia w całości nienależnie pobranych świadczeń – 2 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej,
- zmiany decyzji dotyczących nienależnie pobranych świadczeń – 6, w tym 5 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 1 dla usamodzielnianego wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba wydanych w 2022 roku decyzji dla usamodzielnianych wychowanków:

- z rodzinnych form pieczy zastępczej – 694,
- z placówek opiekuńczo-wychowawczych – 535,
- placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – 49.

W 2022 roku kwoty świadczeń wprowadzone Uchwałą nr LVII/1813/2021 Rady m. st. Warszawy z dnia 09.12.2021 roku, która obowiązuje od 01.01.2022 do 31.12.2023 roku, w sprawie podwyższenia wysokości kwoty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie dla osób usamodzielnianych w m. st. Warszawie na lata 2022 - 2023 były atrakcyjne dla pełnoletnich wychowanków, którzy częściej niż w latach ubiegłych decydowali o opuszczeniu pieczy zastępczej i rozpoczęciu procesu usamodzielniania.

W 2022 roku w ramach wydanych decyzji Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło świadczenia usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej lub z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej na łączną kwotę 6 809 714 zł.

Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej z tytułu:

- pomocy na kontynuowanie nauki - 2 760 800 zł,
- pomocy na usamodzielnienie - 535 867 zł,
- pomocy na zagospodarowanie - 474 467 zł.

Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom z placówek opiekuńczo-wychowawczych (na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) z tytułu:

- pomocy na kontynuowanie nauki - 2 058 809 zł,
- pomocy na usamodzielnienie - 279 220 zł,

- pomocy na zagospodarowanie - 456 005 zł.

Świadczenia wypłacane usamodzielnianym wychowankom z placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z tytułu:

- pomocy na kontynuowanie nauki - 206 192 zł,
- pomocy na usamodzielnienie - 22 044 zł,
- pomocy na zagospodarowanie - 16 311 zł.

Tabela 16: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek w 2022 roku

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienia	36	36	301 264
Kontynuowanie nauki	2 453	285	2 265 007
Pomoc na zagospodarowanie	58	58	472 316
Razem	2 557	379	3 038 587

Tabela 17: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2022 roku

	Liczba świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Usamodzielnienia	69	69	535 867
Kontynuowanie nauki	2 808	323	2 760 800
Pomoc na zagospodarowanie	63	63	474 467
Razem	2 940	455	3 771 134

W 2022 roku WCPR wystawiło 24 zaświadczenia w tym 21 dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej i 3 dla usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych o objęciu programem usamodzielnienia dla celów ustalenia przez ZUS prawa do świadczenia „Dobry start”.

6) Świadczenia wypłacone cudzoziemcom

W roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wypłaciło cudzoziemcom w ramach realizacji Indywidualnego Programu Integracji świadczenia na łączną kwotę 10 497 402 zł, w tym:

- ze statusem uchodźcy: 3 606 490 zł dla 372 osób,
- z ochroną uzupełniającą: 6 735 446 zł dla 784 osób,
- przebywających na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy: 155 466,00 zł dla 25 osób.

7) Odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego od decyzji dotyczących świadczeń dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej

W 2022 roku 4 rodziny zastępcze odwołały się do SKO od 5 decyzji wydanych przez pracowników WCPR z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy.

W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- uchyliło i umorzyło postępowanie w sprawach wszczętych przez WCPR - 3,
- utrzymało w mocy decyzje wydane przez WCPR – 1,
- jest w trakcie rozpatrywania sprawy – 1.

W 2022 roku 2 usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej odwołało się od decyzji.

W ramach rozstrzygnięcia SKO:

- uchyliło zaskarżoną decyzję i sprawę przekazało do ponownego rozpatrzenia – 1,
- utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję – 1.

8) Pozwy alimentacyjne

W ramach zadań WCPR dochodzi świadczeń alimentacyjnych na podstawie art. 38 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie skierowało w 2022 roku do sądów 305 pozwów:

- 189 pozwów dotyczyło dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 95 pozwów dotyczyło dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 21 pozwów dotyczyło dzieci przebywających w innych powiatach.

WCPR w roku 2022 zweryfikował sytuację alimentacyjną dzieci pochodzących z terenu m.st. Warszawy, a przebywających w rodzinach zastępczych w innych powiatach. W tym celu wystąpiono do właściwych PCPR-ów z zapytaniem o dzieci i rodziców w celu skompletowania informacji niezbędnych do wystąpienia z pozwem o alimenty. W związku z tym wysłano 69 zapytań do innych powiatów o sytuację alimentacyjną 190 dzieci.

9) Porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zawarte z innymi powiatami

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zawiera porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, w tym finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej pochodzącego z terenu innego powiatu umieszczonego w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz pochodzącego z terenu m.st. Warszawy, a umieszczonego na terenie innego powiatu.

Sprawy, w których inne powiaty oczekują realizacji porozumień w oparciu o ustawę o finansach publicznych, są przekazywane zgodnie z przyjętą procedurą do Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy. Po stronie WCPR nadal pozostaje stwierdzanie właściwości miejscowej i doradztwo wobec pracowników BPiPS w zakresie bieżącej realizacji porozumień.

W celu zgromadzenia danych i dowodów potwierdzających miejsce zamieszkania rodziców dziecka niezbędnych do wskazania powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, WCPR występowało z wnioskami o udostępnienie danych osobowych do sądów, NFZ, szkół, ZUS, pracodawców (jeśli są znani), urzędów pracy, urzędów dzielnic czy miast (referatów świadczeń rodzinnych), ośrodków pomocy społecznej czy urzędów skarbowych, a nierzadko do noclegowni i schronisk dla osób w kryzysie bezdomności, domów pomocy społecznej. W sytuacji, gdy dwa powiaty nie uznają swojej właściwości do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci WCPR kieruje do SKO lub NSA wnioski o rozstrzygnięcie sporu. W 2022 roku WCPR sporządziło 3 wnioski o rozstrzygnięcie sporu, w tym w przypadku 2 wniosków SKO wskazało inny powiat do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej, natomiast w 1 sprawie m.st. Warszawę. Do już zawartych porozumień w sytuacji zmiany w treści spowodowanej, np. przedłużeniem okresu zobowiązania, formy rozliczenia, numeru konta bankowego sporządzane są aneksy.

Tabela 18: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy

	Zadanie	
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej, umieszczonych na terenie innego powiatu	zwrot środków za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, umieszczonych na terenie innego powiatu
ROK 2022		
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	294	-
Liczba rodzin zastępczych	236	-
Liczba powiatów - POW	91	18
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	-	46
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (interwencja)	-	5
Wydatki	3 380 531,82 zł	2 233 855,87 zł

a) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z innych powiatów przebywające na terenie m.st. Warszawy

W 2022 roku dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy, na które WCPR ma zawarte porozumienia było 213, czyli o 8 więcej niż w roku 2021. W 2022 roku WCPR zawarło 39 nowych porozumień i 15 aneksów. Prowadziło porozumienia z 90 powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 3 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zgodnie z zawartymi porozumieniami Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło dla innych powiatów noty obciążeniowe za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy.

Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy

	Zadanie		
	zwrot środków za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych z innego powiatu na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie m. st. Warszawy	zwrot środków za pobyt dzieci z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego na terenie m. st. Warszawy
ROK 2021			
Liczba dzieci	193	2	11
Liczba wystawionych not	1211	17	11
Liczba powiatów	91	2	8
Kwota obciążenia	2 500 728,61 zł	121 538,88 zł	7 024,58 zł
ROK 2022			
Liczba dzieci	213	3	19
Liczba wystawionych not	1569	15	25
Liczba powiatów	90	3	18
Kwota obciążenia	2 509 983,85 zł	104 433,72 zł	198 047,42

W 2022 roku podpisane zostało 1 nowe porozumienie pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). Łączna liczba tych porozumień w 2022 roku wynosiła 21. Są one zawarte z powiatami: otwockim, mławskim, radomskim oraz miastem Łódź. W tych sprawach WCPR ustala właściwość miejscową.

b) Rodzinne formy pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze - dzieci z terenu m.st. Warszawy przebywające na terenie innych powiatów

W 2022 roku WCPR zawarło 61 nowych porozumień, w których m.st. Warszawa zobowiązane było do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej. Nastąpił wzrost o 27% w porównaniu do roku 2021.

W 2022 roku WCPR prowadziło ogółem 273 porozumienia w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 18 w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W zestawieniu nie zostały uwzględnione sprawy, które kończą się podpisaniem porozumienia pomiędzy m.st. Warszawa reprezentowanym przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy (porozumienia dotacyjne). W 2022 roku liczba porozumień dotacyjnych wynosiła 15.

10) Aktualizacja wywiadów środowiskowych

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadza aktualizacje wywiadów środowiskowych z rodzinami zastępczymi, które nadal pobierają świadczenia na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Pracownik socjalny Centrum odwiedził rodziny zastępcze w środowisku i przeprowadził 217 aktualizacji wywiadów środowiskowych (110 w pierwszym półroczu i 107 w drugim).

11) Odpłatność rodziców za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Podobnie jak w latach ubiegłych odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2022 roku realizowana była według tych samych zasad niezależnie od formy pieczy zastępczej, czyli tak samo wobec rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie m. st.

Warszawy, w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie m. st. Warszawy oraz wobec rodziców dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem Warszawy, jeżeli zostały zawarte porozumienia z innymi powiatami w sprawie przyjęcia oraz warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie tych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zadanie nadal jest realizowane na podstawie art. 193 i art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także przepisów obowiązującej Uchwały Rady Miasta Stołecznego Warszawy Nr XXI/552/2019 Warszawy z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Maz. Z dnia 19 listopada 2019 r. poz. 13142).

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 499/2022 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 30 marca 2022r. w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka od 1 kwietnia 2022 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez m.st. Warszawę oraz na zlecenie m.st. Warszawy średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wynosił od 4 888,77 zł do 20 643,03 zł. Natomiast wysokość świadczenia wypłacanego rodzinom zastępczym, o którym mowa w art. 80 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynosiła 785 zł (dla rodziny zastępczej spokrewnionej) i 1189 zł (dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka). Wysokość świadczenia, o którym mowa w art. 81 wyżej wymienionej ustawy wynosiła 239 zł (dodatek z tytułu niepełnosprawności).

W roku 2022 sporządzono 1321 zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawach dotyczących odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto WCPR wydało 486 decyzji administracyjnych, w tym o:

- odstąpieniu od ustalenia opłaty – 395,

- ustaleniu opłaty - 23,
- umorzeniu należność z tytułu ustalonej opłaty w całości lub w części – 52,
- zmianie decyzji administracyjnej (w tym weryfikujące średni miesięczny wydatek utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i kwotę przyznanego rodzinie zastępczej świadczenia, okres pobytu dziecka w pieczy zastępczej) - 16.

Dodatkowo zostało przygotowanych 1802 wniosków o udostępnienie danych osobowych: Urzędy Skarbowe – 118, ZUS – 461, Urzędy Pracy – 13, OPS – 58, Komisarjaty – 171, wnioski do bazy PESEL – 628, Urząd Stanu Cywilnego – 305, Zarząd Służby Więziennej – 6, Areszty Śledcze – 6, Krajowy Rejestr Karny – 16, Urzędy Miasta i Gminy – 20.

W 2022 roku rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie 3 odwołania: od decyzji ustalającej opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, odmawiającej odstąpienia od ustalenia opłaty i decyzji odmawiającej umorzenia.

W 2022 roku SKO wydało 9 rozstrzygnięć, w tym o:

- uchyleniu decyzji i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji - 1,
- utrzymaniu decyzji w mocy - 5,
- stwierdzeniu nieważności decyzji - 2,
- odmowie stwierdzenia nieważności decyzji - 1.

W ramach powierzonych obowiązków pracownik WCPR na prośbę innych powiatów podejmuje również działania w ramach art. 52 k.p.a. i przygotowuje wezwania dla rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu ustalenia ich sytuacji bytowej pod kątem ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. W 2022 roku WCPR podjęło 26 czynności w ramach tzw. pomocy prawnej w zakresie wezwania osoby zamieszkałej lub przebywającej w Warszawie do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem administracyjnym przed innym organem administracji publicznej.

12) Postępowanie upominawcze i egzekucyjne.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wszczyna postępowania upominawcze oraz egzekucyjne z tytułu nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaległości z tytułu braku wpłaty/niedopłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej - w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 poz. 479).

W roku 2022 sporządzono 469 wniosków o udzielenie informacji lub udostępnienie danych kierowanych do instytucji zewnętrznych w sprawach dotyczących wyegzekwowania należności.

Zrealizowano 1023 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru Pesel za pośrednictwem aplikacji „Źródło”.

Łączna liczba wystawionych upomnień w 2022 roku to 308. Kwota wystawionych upomnień w roku 2022 wynosiła: 17 717 028,54 zł, co w stosunku do 2021 roku stanowi wzrost o 16,00 %.

Tabela 20: Liczba i kwota wystawionych w 2022 roku upomnień.

Wyszczególnienie	Liczba upomnień 2022 rok	Kwota upomnień 2022 rok
Opłata za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej	115	15 948 449,13 zł
Opłata za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	37	1 195 220,01 zł
Niedopłata do pobytu w domu pomocy społecznej	86	477 423,03 zł
Świadczenia nienależnie pobrane	70	95 936,37 zł
Razem	308	17 717 028,54 zł

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie wystawiło 227 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 9 603 068,37 zł i w porównaniu z rokiem 2021 liczba wystawionych tytułów wzrosła o 27,5 % natomiast kwota należności na jakie wystawiono tytuły zmalała o 3,38%.

Tytuły wykonawcze zostają skierowane do przymusowego ściągnięcia wymienionych w nim należności wraz z kosztami egzekucyjnymi (brak wpłaty należności wskazanych w upomnieniu) poprzez zastosowanie egzekucji ze zgromadzonych pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, świadczenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, wierzytelności pieniężnych i innych.

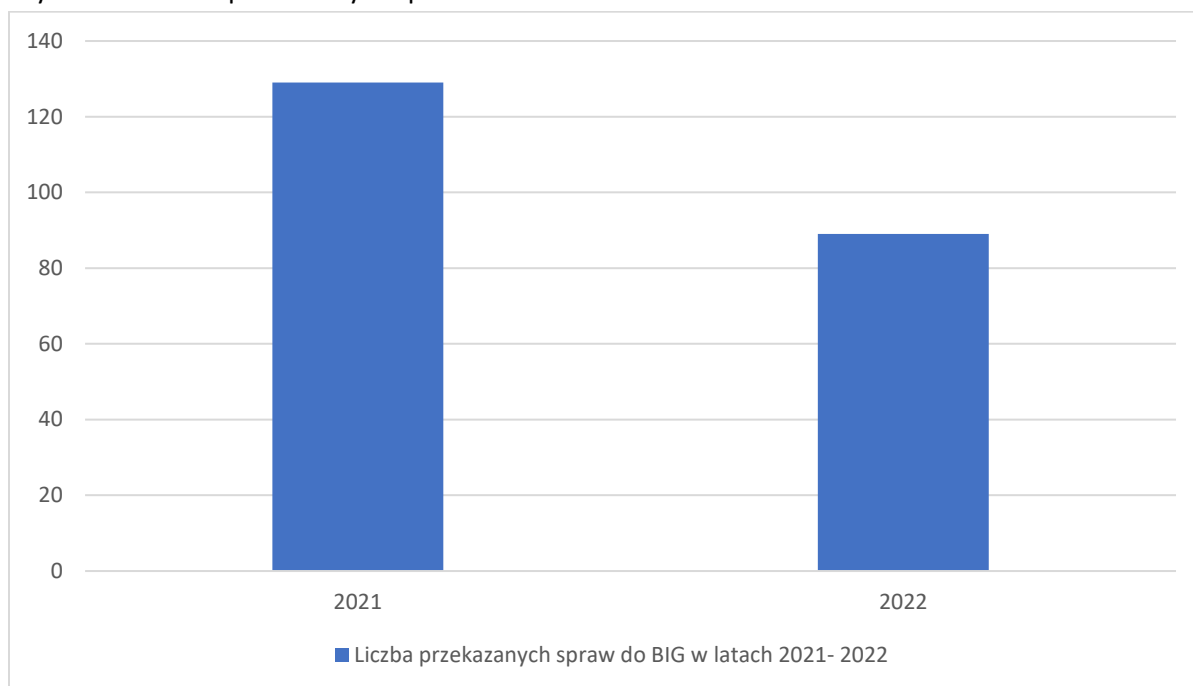
W zależności od rodzaju dochodzonej należności aktem normatywnym stanowiącym podstawę do wydania tytułu wykonawczego jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) lub ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447). Tytuły kierowane są do Centrum Obsługi Podatnika m.st. Warszawy w przypadku dłużników zamieszkujących na terenie m.st. Warszawy – 185 tytułów wykonawczych, lub do organów egzekucyjnych zgodnie z właściwością miejscową w przypadku dłużników zamieszkujących poza terenem m. st. Warszawy za pomocą aplikacji eTW (elektroniczny tytuł wykonawczy) – 42 tytuły wykonawcze. W toczących się sprawach przekazano do organów egzekucyjnych wraz z wnioskiem egzekucyjnym i tytułem wykonawczym 154 informacje dotyczące posiadanego przez zobowiązanego składnika majątkowego lub źródła jego dochodu.

Zgodnie z wprowadzoną procedurą postępowania upominawczego i egzekucyjnego w 2022 roku WCPR wysłało do Centrum Obsługi Podatnika zapytania o prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych dotyczących 801 tytułów wykonawczych. Dzięki wystawionym zapytaniom w sprawie toczącego się postępowania egzekucyjnego, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie uzyskało informację na temat stanu faktycznego prowadzonych postępowań.

a) Przekazywanie informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem przekazywania informacji o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w 2022 roku przekazało do BIG 89 informacji. Tendencję zniżkową w stosunku do roku poprzedniego przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2021-2022

b) Usuwanie danych o dłużniku.

Dane są aktualizowane o pozycje wskazane przez Biura Informacji Gospodarczych. Usuwanie informacji o dłużniku można wykonywać bezpośrednio na stronie internetowej biura wyszukując dłużnika po numerze PESEL lub mailowo. W 2022 roku dokonano aktualizacji 59 informacji gospodarczych przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej Erif. Informacje te zostały również zaktualizowane w bazach pozostałych biur.

W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przekazało 89 spraw do Biur Informacji Gospodarczych na łączną kwotę 8 922 883,96 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim jest to spadek o 8,49%.

WCPR współpracuje i przekazuje informacje o dłużnikach do wszystkich Biur Informacji Gospodarczej zgodnie z wykazem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii. Swoją działalność zawiesiło Dun & Bradstreet Biuro Informacji Gospodarczej S.A. dawniej Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

13) Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej na podstawie decyzji o odpłatności.

Zgodnie z ogólną zasadą wynikającą z art. 60 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, pobyt w DPS jest odpłatny, a opłatę tę ustala się w drodze decyzji. Stosownie do treści ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania i zobowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniowiec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, (...) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z zawartą umową (...), gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej (art.61 ust.1 pkt 1-3 cyt. ustawy).

Udzielenie świadczenia z pomocy społecznej polega na skierowaniu do domu pomocy społecznej, który ma charakter publicznoprawny (administracyjny). Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzję, która ustala opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej osoby

skierowanej, wydaje organ właściwy (art. 59 ust. 1). Różnicę pomiędzy ustaloną od mieszkańca opłatą, a średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej wnoszą osoby zobowiązane, na podstawie odrębnych umów lub decyzji, a w przypadku braku osób zobowiązanych lub ustalenia braku możliwości pokrycia przez nich tej opłaty dopłaca do pobytu m.st. Warszawa, zgodnie z obowiązującym zarządzeniem w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W momencie zmiany wysokości dochodu mieszkańca następuje zmiana decyzji administracyjnej.

Tabela 21: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	Liczba osób, przebywających w domach pomocy społecznej	Kwota świadczeń w zł	Liczba domów pomocy społecznej
2022 rok	1301	54 370 798,83	147

Wzrost rocznego wydatku wynika m.in. z: liczby nowo przyjętych mieszkańców, zmian kwot w decyzji o odpłatności oraz wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańców w domu pomocy społecznej.

2. Plan finansowy i jego wykonanie

Główne źródła dochodów Centrum w 2022 roku stanowiły:

- wpłaty zobowiązanych (rodzin) z tytułu odpłatności za pobyt osób przebywających w domach pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy oraz wpłaty z egzekucji należności oraz rozliczeniem z lat ubiegłych,
- wpływy za pobyt dzieci z terenu innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej u rodzin zamieszkałych w Warszawie oraz wpłaty od rodziców zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej wraz z wpłatami z prowadzonej egzekucji należności,
- wpływy z tytułu odpłatności z innych powiatów za pobyt dzieci z terenu tych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się na obszarze m.st. Warszawy,
- wpłaty od świadczeniobiorców z tytułu świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych,
- wpłaty z rozliczeń z lat ubiegłych od innych powiatów z tytułu uczestnictwa w WTZ oraz pieczy zastępczej jak również w związku z odpłatnością zobowiązanych za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Podstawę gospodarki finansowej Centrum stanowi uchwała Rady m. st. Warszawy w sprawie uchwalenia budżetu na 2022 rok, w oparciu o którą zatwierdzany jest plan finansowy wydatków i dochodów.

W trakcie realizacji budżetu w wyniku uchwał Rady m.st. Warszawy oraz zarządzeń Prezydenta m. st.

Warszawy dokonano zwiększeń planu dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań własnych jak i zadań zleconych przekazanych do realizacji Centrum.

Tabela 22: Realizacja planu dochodów i wydatków Centrum w 2022 roku:

	Plan początkowy na 01.01.2022 roku	Plan po zmianach na 31.12.2022 roku	Wykonanie na 31.12.2022 roku	% wykonania planu
1	2	3	4	5
Dochody	5 673 000	5 673 000	6 090 694,70	107,4
Wydatki, w tym:	119 023 681	152 425 780	148 764 809,00	97,6
bieżące	119 023 691	152 290 780	148 636 944,35	97,6
majątkowe	0	135 000	127 864,65	94,7

Tabela 23: Realizacja wykonania dochodów Centrum w 2022 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Plan na 31.12.2022 roku	Wykonanie na 31.12.2022 roku	% wykonania planu
Dochody	5 673 000	6 090 694,70	107,4
Domy pomocy społecznej – odpłatność zobowiązanych	2 283 000	2 785 895,40	122,0
Powiatowe centra pomocy rodzinie	6 000	36 213,30	603,6
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0	1 803,32	
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - WTZ	0	29 631,01	
Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	0	1 104 98	
Rodziny zastępcze – odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	2 310 000	2 813 864,90	121,81
Działalność placówek-opiekuńczo- wychowawczych – odpłatność za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1 074 000	422 181,79	39,3

W 2022 roku zadania realizowane na rzecz obywateli Ukrainy były finansowane ze środków przekazanych przez:

- Urząd Miasta Stołecznego Warszawy,
- Wojewodę Mazowieckiego,
- Unię Europejską,
- Fundusz Pomocy Ukrainie,
- UNICEF.

Środki przekazane przez Wojewodę na realizację zadań zleconych zostały zrealizowane w kwocie 16 176 968,76 zł. Środki te zostały przeznaczone na:

- opłacenie składki zdrowotnej za cudzoziemców - 43 290,99 zł,
- wypłatę świadczeń dla cudzoziemców w związku z ich legalnym pobylem na terenie m.st. Warszawy - 10 497 402 zł,
- funkcjonowanie Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności - 2 648 656,77 zł,
- wypłatę dodatków wychowawczych i świadczenia w wysokości dodatku wychowawczego w ramach programu Rodzina 500+ dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej - 2 847 116 zł i instytucjonalnej pieczy zastępczej - 140 503 zł.

Centrum w 2022 roku kontynuowało realizację projektów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej i poniosło wydatki w łącznej wysokości 1 392 867 69 zł wraz z udziałem własnym na kwotę 434 464,93 zł. W ramach budżetu Unii Europejskiej:

- kontynuowano realizację projektu pn. „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej”. Projekt realizowany jest od 01.01.2020 roku, całkowity koszt projektu wynosi 5 232 000 zł, a kwota dofinansowania ze środków UE wynosi 4 185 600 zł. W 2022 roku wydano na realizację projektu środki w wysokości 960 559 ,01 zł oraz w ramach środków własnych na wypłatę świadczeń kwotę 434 464,93 zł,
- kontynuowano realizację projektu „Warszawski zintegrowany model wsparcia środowiskowego osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – testowanie i wdrażanie modelu”. Projekt realizowany jest od 16.09.2019 roku. W 2022 roku wydatkowano środki na realizację projektu PIKONI w wysokości 373 119,81 zł.
- W listopadzie 2022 roku rozpoczęła się realizacja projektu „Razem możemy więcej”, w 2022 roku wydano na realizację tego projektu 59 188,87 zł.

Ponadto Centrum realizowało projekt „Connection – współpraca miast na rzecz działań integracyjnych”, w 2022 roku wydano na realizację projektu środki w wysokości 144 467 34 zł.

Tabela 24: Realizacja wydatków Centrum w 2022 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej

Rozdział	Plan na 31.12.2022	Wykonanie na 31.12.2022	% wykonanie planu
Wydatki	152 425 780	148 764 809,00	97,6
Zarządzanie kryzysowe	78 074	78 074,62	100,0
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4 270 930	4 270 930,00	100,0
Domy pomocy społecznej	54 441 116	54 404 687,67	99,9
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	44 003	43 290,99	98,4
Powiatowe centra pomocy rodzinie	24 138 504	23 625 755,47	97,9
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej		658 272,62	94,2
Pomoc dla cudzoziemców	10 497 420	10 497 402,00	100,0
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53 424	46 937,63	87,9
Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	6 019 208	5 336 295,24	88,7
Pozostała działalność	5 642 960	4 796 169,38	85,0
Rodziny zastępcze	39 415 637	38 018 409,51	96,5
Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	5 521 157	5 412 938,80	98,0
Pozostała działalność	1 604 547	1 575 645,07	98,2

Wykonanie rzeczowe w poszczególnych rozdziałach w ramach zadań statutowych Centrum dotyczy następujących wydatków:

- Rozdział 75421 – Zarządzanie kryzysowe
wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi pracowników realizujących zadania związane z pomocą uchodźcom z Ukrainy,
- Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi
wydatki na wyposażenie i remont pomieszczeń w budynku przy ul. Targowej
- Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej

- opłaty za pobyt mieszkańców m.st. Warszawy przebywających w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów oraz koszty transportu osób umieszczonych w domach na podstawie postanowienia sądu,
- Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej opłata składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za cudzoziemców objętych programami integracyjnymi (środki na składki pochodzą w całości z budżetu Wojewody),
 - Rozdział 85218 – Powiatowe centra pomocy rodzinie
wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem WCPR zostały przeznaczone na:
wypłaty wynagrodzeń wraz z pochodnymi od nich oraz obowiązkowymi odpisami i składkami za pracowników (PFRON, ZFŚS) oraz zleceniobiorców, a także m.in. na szkolenia pracowników, badania lekarskie pracowników i inne, koszty bieżącego funkcjonowania i utrzymania budynków i lokali biurowych, głównie takie jak: zakup materiałów biurowych, wyposażenia, materiałów eksploatacyjnych do urządzeń technicznych, koszty zakupu energii elektrycznej, ciepłej, gazu, konserwacje i remonty, koszty sprzątnia, ochrony, usług pocztowych, opłat czynszowych i telekomunikacyjnych, za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zakup sprzętu informatycznego, w ramach wydatków inwestycyjnych wykonano projekt instalacji klimatyzacji w pomieszczeniach budynku przy ul. Andersa oraz zmodernizowano urządzenia i sieć telekomunikacyjną w budynku przy Al. Zjednoczenia 34,
 - Rozdział 85220 – Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej.
wydatki dotyczą bieżącego utrzymania obiektu dla samotnych matek przy ul. Chlubnej i innych lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione (m.in. energia, śmieci, czynsze, remonty i konserwacja),
 - Rozdział 85231 - Pomoc dla cudzoziemców
wypłacono świadczenia dla osób i rodzin cudzoziemskich zamieszkałych na terenie Warszawy objętych programami integracyjnymi posiadających status uchodźcy (środki na wypłatę świadczeń pochodzą w całości z budżetu Wojewody),
 - Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych
przekazano środki przeznaczone na wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez finansowanie uczestnictwa mieszkańców Warszawy w Warsztatach Terapii Zajęciowej funkcjonujących na terenie innych powiatów,
 - Rozdział 85321 – Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności
wydatki związane są z funkcjonowaniem i realizowaniem zadań przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności i zostały przeznaczone głównie na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, koszty wynagrodzeń lekarzy orzeczników, opłat pocztowych, sprzątnia i ochrony, remontu pomieszczeń budynku, trzymania archiwum, Zespołu (część wydatków w wysokości 2 648 656,77 zł na funkcjonowanie Zespołu i orzekanie pochodzi z budżetu Wojewody),
 - Rozdział 85395 – Pozostała działalność
wydatki tego rozdziału związane są realizacją programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów „Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej” (WASZ), „Warszawski Zintegrowany Model Wsparcia Środowiskowego Osób Dorosłych z Niepełnosprawnością Intelktualną – testowanie i wdrażanie modelu” (PIKONI), „Razem możemy więcej”, „Connection – współpraca miast na rzecz działań integracyjnych”. W ramach rozdziału wydatkowano środki z Funduszu Pomocy oraz UNICEF na zadania związane z koordynowaniem punktów długoterminowego pobytu dla uchodźców z Ukrainy.
 - Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze
wypłacono wynagrodzenia bezosobowe w ramach zawieranych umów-zleceń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla rodzin pełniących funkcję rodzin zastępczych oraz pomocowych w opiece nad dziećmi, świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych na kontynuację nauki, zagospodarowanie, pomoc rzeczową, wypłacono świadczenia dla rodzin zastępczych oraz poniesiono

wydatki na wypłatę świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”, który to program finansowany jest w całości ze środków budżetu Wojewody, poniesiono koszty utrzymania i remontów mieszkań przeznaczonych dla usamodzielnianych wychowanków oraz rodzinnych domów dziecka, poniesiono wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń koordynatorów pieczy zastępczej, koszty ich szkoleń i obowiązkowych odpisów pracowniczych (PFRON, ZFŚS) i inne, poniesiono wydatki tytułem pobytu dzieci pochodzących z terenu m.st. Warszawy w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów,

- Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

wypłacono świadczenia wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej na usamodzielnienia, kontynuację nauki i pomoc rzeczową, świadczenia w formie dodatku wychowawczego finansowanego w całości ze środków budżetu Wojewody, poniesiono również wydatki z tytułu pobytu dzieci pochodzących z m.st. Warszawy w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów,

- Rozdział 85595 - Pozostała działalność

poniesiono koszty pobytu dzieci skierowanych do zakładów opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych, poniesiono wydatki ze środków UNICEF na organizację wypoczynku letniego dla dzieci z Ukrainy jak również zorganizowano wycieczki, imprezy okolicznościowe oraz zakupiono niezbędne rzeczy dla dzieci.

VI. ORGANIZACJA, ADMINISTRACJA, INWESTYCJE I INFORMATYKA

1. Organizacja

1) Zarządzenia Dyrektora

W 2022 roku Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie wydała 102 zarządzenia dotyczących Centrum i jednostek nadzorowanych, między innymi w kwestii:

- powołania komisji ds. oceny wniosków z zakresu udzielania dofinansowań ze środków PFRON,
- powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia naborów pracowników do WCPR,
- powołania komisji przetargowej w postępowaniu o udzielenia zamówienia, którego przedmiotem było prowadzenie konsultacji psychiatrycznych dla dzieci i pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- powołania komisji przetargowej w postępowaniu o "Prowadzenie konsultacji z doradztwa zawodowego (indywidualnych i grupowych) dla pełnoletnich wychowanków PZ w PUNKTUS-ie i udział w zebraniach specjalistów PUNKTUS",
- wprowadzenia zasad organizowania na terenie WCPR kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej w czasie epidemii SARS-CoV-2,
- wprowadzenia Standardów usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i współpracujących z WCPR,
- wprowadzenia Standardów usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej współpracujących z WCPR,
- wprowadzenia zasad organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz kwalifikowania kandydatów,
- zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez pracowników socjalnych Działu ISIK WCPR koordynujących działania związane z udzielaniem pomocy integracyjnej cudzoziemcom ze statusem uchodźcy i ochroną uzupełniającą,
- zasad wykonywania zadań w ramach zadaniowego czasu pracy przez pracowników Działu Projektów którzy zapewniają wsparcie dla uczestników projektu „Integracja i aktywizacja społeczna cudzoziemców w Warszawie”,
- wprowadzenia Regulaminu Pracy Zdalnej,

- zmian w Regulaminie Pracy,
- zmian w Regulaminie Wynagradzania,
- zmian w Regulaminie Organizacyjnym,
- wprowadzenia procedury wyborczej w WCPR,
- powołania komisji wyborczej w WCPR,
- zmiany Regulaminu Kontroli Wewnętrznej WCPR,
- zmiany procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w WCPR,
- zmiany procedury wszczynania postępowania upominawczego i egzekucyjnego WCPR,
- wspierania obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju,

2) Ochrona Danych Osobowych

W 2022 roku Inspektor ochrony danych (IOD) w celu podniesienia świadomości z zakresu ochrony danych, przeprowadził stacjonarnie szkolenia: „Podstawy ochrony danych osobowych i naruszenia ochrony danych osobowych” dla 9 grup, w którym łącznie wzięło udział 94 pracowników oraz „Środki bezpieczeństwa” dla 1 grupy 9-cio osobowej. Dodatkowo IOD przeprowadził 10 indywidualnych instruktaży dla pracowników oraz 4 grupowe szkolenia (dla łącznie 35 osób) po stwierdzonym naruszeniu ochrony danych osobowych.

Ponadto zgodnie z zaleceniami Inspektora ochrony danych 58 pracowników, którzy rozpoczęli pracę w WCPR w 2022 roku lub powrócili do pracy po długotrwałej nieobecności, odbyło szkolenia e-learningowe udostępnione przez odo24.pl: „Zasady ochrony informacji” i „Raportowanie naruszeń”. Natomiast 167 pracowników ponownie (po 2 latach od ich ukończenia po raz pierwszy) ukończyło te szkolenia w celu przypomnienia i utrwalenia wiadomości. Dodatkowo zgodnie z rekomendacjami IOD pracownicy odbyli szkolenia on-line: „Bezpieczeństwo systemów Windows” (4 osoby), „RODO w HR: błędy i dobre praktyki” (7 osób) oraz „Zarządzanie logami systemowymi zgodnie z RODO” (4 osoby).

Od grudnia 2022 roku część obowiązków związanych z ochroną danych osobowych przejęła dodatkowa osoba, która jednocześnie zastępuje Inspektora ochrony danych podczas jego nieobecności.

W 2022 roku zmieniono większość upoważnień do przetwarzania danych nadanych pracownikom w związku ze zmianą Rejestru czynności przetwarzania.

W roku sprawozdawczym 222 wniosków o udostępnienie danych osobowych ze zbiorów Centrum zostało poddanych analizie pod względem możliwości przekazania informacji innym podmiotom.

171 spraw zostało zaopiniowanych pozytywnie. W 10 przypadkach wnioskodawcy zostali poproszeni o uzupełnienie wniosku o podanie celu i podstawy żądania udostępnienia danych, a w 21 sprawach dane zostały udostępnione częściowo. Wnioski wpływały głównie z: Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy (65), Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie (58), Ośrodków Pomocy Społecznej (37), Policji, Sądu i Prokuratury (27), Polskiej Organizacji Turystycznej (7), ośrodków adopcyjnych (3), osób fizycznych chcących pozyskać dane archiwalne, kopie własnych dokumentów lub informacje o osobach trzecich (10), Zespołów do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (4) oraz innych podmiotów (11).

IOD we współpracy z Administratorem danych osobowych analizował zgłoszone przypadki podejrzenia naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. W przypadku stwierdzenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka naruszenia sprawy te były zgłaszane do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO). Natomiast w sytuacji gdy naruszenie ochrony danych osobowych mogło powodować wysokie ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych dodatkowo zawiadamiano osobę, której dane dotyczą o takim naruszeniu. Jednocześnie wszystkie zgłoszone naruszenia ochrony danych zostały zarejestrowane w prowadzonej ewidencji.

Inspektor ochrony danych na bieżąco współpracował z komórkami organizacyjnymi w zakresie dostosowania klauzul informacyjnych w zależności od celu przetwarzania danych. Udzielał też konsultacji i wskazówek dotyczących możliwości udostępniania danych i ich zakresu lub powierzania przetwarzania danych osobowych. Opiniował przekazane projekty umów i zarządzeń pod kątem

zgodności z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony danych osobowych oraz wydawał rekomendacje dla Administratora danych oraz pracowników, którzy przetwarzają dane.

3) Kontrola i audyt

W 2022 roku Zespół ds. Kontroli realizował zadania kontrolne na podstawie:

- Zarządzenia Nr 68/2020 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie Regulaminu kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzonymi przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie,
- Zarządzenia Nr 90/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 29 października 2019 r. w sprawie Regulaminu kontroli w jednostkach nadzorowanych - domach pomocy społecznej i ośrodku interwencji kryzysowej oraz innych podmiotach na zlecenie m.st. Warszawy,
- Zarządzenia Nr 20/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 11 maja 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie.

Zadania kontrolne realizowane były zgodnie z zaakceptowanym przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie planem kontroli na 2022 roku.

a) Kontrole przeprowadzone przez WCPR

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych w 2021 roku była prowadzona na podstawie Zarządzenia Nr 24/2019 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 26 marca 2019 r. zgodnie z Komunikatem Dyrektora Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia standardu i procedur kontroli sprawowanej przez m.st. Warszawa nad jednostkami realizującymi zadania z zakresu pieczy zastępczej. Pracownicy Zespołu przeprowadzali kontrolę pieczy z wykorzystaniem obowiązujących narzędzi kontroli – kwestionariusza kontroli rodzin zastępczych, kwestionariusza kontroli placówek opiekuńczo-wychowawczych i kwestionariuszy ankiet dla podopiecznych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Przeprowadzone w 2022 roku kontrole w Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych w zakresie merytorycznym obejmowały ustalenie:

- zaspokajania potrzeb podopiecznych (bytowych, zdrowotnych, emocjonalnych, edukacyjnych, społecznych, religijnych, kulturalno-rekreacyjnych),
- przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- sytuacji bytowej i prawnej rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka, kwalifikacji kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- realizacji planu pomocy dziecku,
- przygotowania podopiecznych do dorosłego/samodzielnego życia,
- działania rodziny zastępczej/placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz utrzymania kontaktów z rodzicami/rodziną pochodzenia,
- współpracy rodziny zastępczej/prowadzących rodzinny dom dziecka z innymi podmiotami i instytucjami.

Kontrola Zespołów do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych

W roku 2022 Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrole w Zespole do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1.

W ZPOW Nr 1 miały miejsce dwie kontrole sprawdzające:

- w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych powstałych na podstawie ustaleń podczas kontroli sprawdzającej po kontroli sprawdzającej, która odbyła się w Zespole do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Nr 1 w dniach 23.09.2021 r. – 13.10.2021 r.
- w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych powstałych na podstawie ustaleń podczas kontroli sprawdzającej po kontroli doraźnej, przeprowadzonej przez ZK WCPR w okresie od 23.09.2021 r. do 13.10.2021 r.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sporządzono 2 protokoły, nie wydano dalszych zaleceń.

Kontrola placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku przeprowadził

w placówkach opiekuńczo-wychowawczych łącznie 8 kontroli:

- 3 kontrole sprawdzające realizację wydanych zaleceń po przeprowadzonej kontroli kompleksowej,
- 2 kontrole kompleksowe,
- 3 kontrole problemowe.

Kontrole kompleksowe przeprowadzono w:

- Placówce Rodzinnej przy ul. Słowackiego 75 w Warszawie- Wesołej,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Bajkowy Dworek” przy ul. Nowogrodzkiej 77 w Warszawie

Kontrole problemowe przeprowadzono w:

- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Paprociowej 2 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Wąsuszewskiej 48 w Warszawie,
- Domu Dziecka Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Klasyków 52/54 w Warszawie.

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej przy ul. Międzyparkowej 5 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Cichy Port” przy ul. Łomżyńskiej 20 lok. 47 w Warszawie,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Słoneczny Dom” przy ul. Wilanowskiej 6 m.11 w Warszawie,

W wyniku kontroli przeprowadzonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz Zespołach do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w okresie od 01.01.2021 roku do 31.12.2021 roku sporządzono 10 protokołów kontroli, w 6 przypadkach wydano zalecenia pokontrolne ze wskazaniem działań naprawczych. W przypadku 2 kontroli Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń w związku z pozytywną oceną kontrolowanych obszarów. Zalecenia nie zostały również sformułowane po dwóch kontrolach sprawdzających realizację zaleceń wydanych po kontrolach sprawdzających.

Podczas prowadzonych czynności sprawdzano ocenę realizacji wydanych przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zaleceń pokontrolnych po przeprowadzonych kontrolach kompleksowych i sprawdzających. W przypadku 2 kontroli ustalono, że zalecenia zostały w pełni zrealizowane, w 1 przypadku stwierdzono, że z 7 zaleceń w pełni wprowadzone zostały 4.

Zastrzeżenia do otrzymanych zaleceń pokontrolnych wniósł jeden Dyrektor Placówki Rodzinnej, nie zostało one uznane za zasadne. Pozostałe przekazane protokoły kontroli i wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne zostały bez zastrzeżeń przyjęte przez Dyrektorów Zespołów do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.

Kontrola rodzin zastępczych

Zespół ds. Kontroli w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku przeprowadził kontrolę 3 rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz 1 zawodowej rodziny zastępczej.

W 2 rodzinach zastępczych (1 spokrewnionej i 1 niezawodowej) Zespół ds. Kontroli przeprowadził kontrolę kompleksową po dokonaniu pierwszej oceny przez Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i uzyskaniu pozytywnego wyniku.

W wyniku przeprowadzonej kontroli 1 rodzina zastępcza uzyskała wynik pozytywny, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka. W przypadku 2 rodziny zastępczej Dyrektor WCPR wystawiła 5 zaleceń w związku z zastrzeżeniami w dwóch obszarach kontroli. Przeprowadzona została również kontrola w rodzinie zastępczej spokrewnionej, która otrzymała 3 oceny negatywne od organizatora pieczy zastępczej i jedna kontrola problemowa w rodzinie zastępczej na specjalny wniosek koordynatora. W jednej z zawodowych rodzin zastępczych, w związku z otrzymaną informacją, w której powiadomiono o możliwych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu rodziny zastępczej przeprowadzono kontrolę doraźną. Zarzuty nie zostały potwierdzone, w związku z czym wystąpienie pokontrolne zawierało jedynie rekomendacje dla rodziny zastępczej dotyczące utrzymania obecnego dobrostanu, wypełniania powierzonych funkcji rodziny zastępczej z troską i dbałością o rozwój i potrzeby dziecka.

Kontrola domów pomocy społecznej

W okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku Zespół ds. Kontroli przeprowadził w domach pomocy społecznej 16 kontroli:

- 5 kontroli doraźnych,
- 9 kontroli problemowych,
- 2 kontrole sprawdzające.

Kontrole doraźne przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 13 w Warszawie (dwukrotnie),
- Domu Pomocy Społecznej "Na Bachusa" przy ul. Bachusa 7 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Budowlani" przy ul. Elekcyjnej 6 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Dickensa 25 w Warszawie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli doraźnych sporządzono 5 protokołów kontroli.

W 3 przypadkach zarzuty nie potwierdziły się i Dyrektor WCPR odstąpiła od formułowania zaleceń pokontrolnych. W pozostałych dwóch zarzuty potwierdziły się częściowo, w związku z tym wydane zostały zalecenia do realizacji.

Kontrole problemowe przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej "Syrena" przy ul. Syreny 26 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Na Przedwiośniu" przy ul. Przedwiośnie 1 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi przy ul. Żegańskiej 34 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Na Bachusa" przy ul. Bachusa 7 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Fundacji "Gniazdo Rodzinne" przy ul. Kilńskiego 10/12 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Pracownika Oświaty przy ul. Parkowej 7a w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Fundacji "Pomocna Dłoń" przy ul. Odrębnej 10 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej Centrum Alzheimerza przy al. Wilanowskiej 257 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Leśny" przy ul. Tułowickiej 3 w Warszawie.

Przedmiot i zakres kontroli dotyczył realizacji wybranych usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. W wyniku kontroli sporządzono 9 protokołów kontroli oraz 8 zaleceń pokontrolnych i 1 propozycję działań (ze względu na wygaśnięcie umowy jednostki z m.st. Warszawa).

Kontrole sprawdzające przeprowadzono w:

- Domu Pomocy Społecznej Centrum Alzheimerza przy al. Wilanowskiej 257 w Warszawie,
- Domu Pomocy Społecznej "Leśny" przy ul. Tułowickiej 3 w Warszawie.

Przedmiot i zakres kontroli dotyczył realizacji zaleceń pokontrolnych. W wyniku kontroli ustalono, że w jednym przypadku 7 zaleceń zostało zrealizowanych w całości, natomiast jedno dotyczące wpisywania uzasadnień w arkuszach dodatków motywacyjnych zostało zrealizowane częściowo. W drugim

przypadku 3 spośród 4 wydanych zaleceń zostały zrealizowane. Dom nie zrealizował jednego zalecenia dotyczącego zapewnienia pracownikom Oddziału Opiekuńczo-Terapeutycznego możliwości udziału w superwizji.

Wszystkie kontrolowane domy pomocy społecznej zapewniały mieszkańcom pomoc w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacji, a także usługi wspomagające, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. Kontrole wykazały w czterech jednostkach nieprawidłowości w zakresie usług bytowych, natomiast w jednej w okresie przeprowadzania kontroli wskaźnik zatrudnienia w Zespole Terapeutyczno-Opiekuńczym był niższy niż wskazany w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

W wyniku kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających przeprowadzonych w 2022 roku w domach pomocy społecznej sporządzono 14 protokołów kontroli i dla 8 jednostek wydano zalecenia pokontrolne dotyczące podjęcia działań naprawczych. W przypadku jednego Domu przygotowano propozycję działań zamiast zaleceń ze względu na wygaśnięcie umowy jednostki z m.st. Warszawa. Wydane przez Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie zalecenia pokontrolne dotyczyły głównie prowadzenia dokumentacji w sposób odzwierciedlający zakres świadczonych usług opiekuńczych i wspomagających, zapewnienia szkoleń pracownikom Zespołów Terapeutyczno-Opiekuńczych oraz dostępności do systemu przyzywowo-alarmowego.

Uwagi do ustaleń zawartych w protokole wniósł jeden Dyrektor Domu Pomocy Społecznej, po przeanalizowaniu nie zostały one uznane za zasadne.

W 2022 roku Zespół ds. Kontroli zgodnie z Zarządzeniem Nr 20/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 11 maja 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli wewnętrznej w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadził kontrole w:

- Punkcie pobytu Długoterminowego IV Zespół „Kasprzaka” – w opinii kontrolujących zgłoszone informacje potwierdziły się.
- Punkcie Pobytu Długoterminowego II zespół „Górskiego” – w opinii kontrolujących zgłoszone informacje potwierdziły się częściowo.

b) Kontrole zewnętrzne i audyty

W 2022 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadzono 1 kontrolę zewnętrzną oraz 2 audyty.

Kontrola została przeprowadzona przez Biuro Kontroli Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, była realizowana od 08.06.2022 roku do 15.06.2022 roku i dotyczyła *Organizacji i sprawowania nadzoru nad ośrodkami interwencji kryzysowej, w tym Punktów Pobytu Długoterminowego*. W wyniku kontroli zostały wydane zalecenia w zakresie:

- reagowania na incydenty,
- przekazywania pracownikom zakresu obowiązków,
- regulaminów organizacyjnych Punktów pobytowych.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w piśmie z 03.08.2022 r. przekazało uwagi dotyczące sformułowanych zaleceń oraz informacje o ich realizacji.

Audyty zostały przeprowadzone przez Biuro Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy:

- Zadanie audytowe przeprowadzone od 10.08.2022 r. do 23.09.2022 r. pn. *Ocena realizacji zadań w zakresie organizacji i funkcjonowania punktów pobytu długoterminowego dla uchodźców prowadzonych przez m.st. Warszawa*. W audytowanym obszarze zidentyfikowano słabości dotyczące niewystarczającego monitorowania w zakresie zapewnienia opieki przez rodziców/opiekunów prawnych nad dziećmi do lat 7, braku wsparcia informatycznego w bieżącym monitorowaniu dostępności miejsc w Punktach pobytowych oraz braku procedur w zakresie sprzątnięcia pomieszczeń

w sytuacjach wyjątkowych. W związku z powyższymi ustaleniami audytorzy sformułowali wnioski doradcze.

- Zadanie audytowe – czynności sprawdzające pn. *Ocena realizacji zaleceń wydanych w wyniku przeprowadzonego w terminie 13.11.2020 r. - 04.12.2020 r. zadania audytowego pn. Ocena realizacji projektu "Wsparcie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej"* prowadzone od 07.09.2022 r. do 09.09.2022 r. W wyniku postępowania audytowego oceniono, że wszystkie zalecenia zostały wdrożone.

Ponadto w 2022 roku w ramach badania sprawozdania finansowego m.st. Warszawy za 2021 rok firma POL-TAX dokonała badania sprawozdania finansowego Centrum. W wyniku badania niezależny biegły rewident w sprawozdaniu z 13.05.2022 roku ustalił, że sprawozdanie finansowe Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie nie budzi zastrzeżeń, przedstawia rzetelny obraz sytuacji majątkowej jednostki i jest sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

c) Zgłoszenia nieprawidłowości przez sygnalistów w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie

17 grudnia 2021 roku weszło w życie Zarządzenie Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie Nr 65/2021 w sprawie wprowadzenia Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie. 27 grudnia 2022 roku Dyrektor Centrum podpisał Zarządzenie Nr 122/2022 Dyrektora Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie w sprawie zmiany Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Warszawskim Centrum Pomocy.

Procedura powstała w związku z obowiązkiem implementacji przez państwa członkowskie UE postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii, która nakłada na sektor administracji publicznej obowiązek wdrożenia systemu obsługi zgłoszeń dokonywanych przez sygnalistów oraz zasad związanych z ochroną osób dokonujących zgłoszenia przed działaniami odwetowymi.

W ramach wypełnienia tej dyspozycji w WCPR opracowano wewnętrzne procedury przyjmowania zgłoszeń i podejmowania działań następczych, wdrożono szyfrowany, bezpieczny kanał do zgłaszania nieprawidłowości umożliwiający sygnaliście anonimowe zgłoszenie i dalszą wymianę korespondencji. Dyrektor Centrum wyznaczyła również bezstronne osoby spośród pracowników do przyjmowania zgłoszeń przekazywanych dostępnymi kanałami, przekazywania informacji zwrotnych do sygnalisty i komunikacji z nim, prowadzenia działań następczych, w tym wewnętrznych postępowań wyjaśniających w związku ze zgłoszeniem.

W 2022 roku w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie nie stwierdzono żadnego zgłoszenia sygnalisty.

2. Administracja

1) Korespondencja

W ramach realizacji zadań związanych z obsługą korespondencji w 2022 roku zostało wysłanych ponad 96440 listów oraz zarejestrowano korespondencji przychodzącej 47388.

2) Gospodarowanie nieruchomościami

Centrum dysponowało 66 nieruchomościami, w tym:

- z przeznaczeniem na prowadzenie różnych form zawodowej pieczy zastępczej - 15,
- przeznaczonych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na przydział mieszkań docelowych – 22,

W roku 2022 w ramach zakupów inwestycyjnych Centrum zakupiło centralę telefoniczną do nieruchomości przy Al. Zjednoczenia 34. Koszt inwestycji to 83 640,00 zł. Ponadto wykonano projekt instalacji klimatyzacji do nieruchomości przy ul. Andersa 5.

Dodatkowo w lokalach będących w zasobach WCPR zostało przeprowadzonych szereg remontów i konserwacji. Celem modernizacji i remontów jest podniesienie ich jakości i poprawa funkcjonowania ich użytkowników. Dopełniono obowiązków wynikających z przepisów dotyczących zarządzania nieruchomościami, w tym przeglądów rocznych w zakresie branż sanitarnej, budowlanej i elektrycznej. W 2022 roku Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przejęło 4 lokale, położone przy:

- Al. Zjednoczenia 40,
 - ul. Dzieci Warszawy 27A,
 - ul. Dzieci Warszawy 27B,
- oraz nieruchomość przy ul. Targowej 81.

W lokalu przy ul. Targowej 81 wykonano remont mający na celu przystosowanie nieruchomości na potrzeby biurowe WCPR.

W lokalu przy Al. Zjednoczenia 40 wykonano remont w celu przystosowania nieruchomości do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W lokalach przy ul. Dzieci Warszawy 27A i 27B wykonano remont w zakresie przystosowania nieruchomości dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oczekujących na przydział mieszkań z zasobów miejskich. Łączny koszt remontu tych 3 lokalizacji, na który zawarta została 1 umowa, wyniósł 241 704, 00 zł.

W siedzibie WCPR przy ul. Andersa 5 został wykonany remont parteru (hol główny do obsługi interesantów), a koszt remontu wyniósł 776 991, 00 zł; koszt dokumentacji projektowej 57 564,00 zł; co łącznie stanowi kwotę 834 555, 00 zł. Dodatkowo w lokalu dokonano wymiany mebli w wyremontowanej części, co stanowiło koszt 247 806, 53 zł (wykonanie, dostawa i montaż).

W siedzibie głównej WCPR przy ul. Lipińskiej 2 zostało wymienione oświetlenie sufitowe na ledowe z czujnikami ruchu, koszt modernizacji to 39 999, 99 zł.

W 2022 roku WCPR zakupiło w ramach ustawy o elektromobilności 2 samochody elektryczne w formie leasingu operacyjnego.

3) Archiwum Zakładowe

Realizując zadania związane z prowadzeniem archiwum zakładowego archiwisci gromadzą, przechowują, ewidencjonują, zabezpieczają i udostępniają akta wytworzone przez pracowników Centrum, udzielają im konsultacji zakresu stosowania instrukcji kancelaryjnej i archiwalnej oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt. Na podstawie Uchwały nr XIX/478/2015 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 5 listopada 2015 r. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Warszawskiemu Centrum Pomocy Rodzinie archiwum gromadzi i przechowuje dokumenty dotyczące byłych wychowanków pieczy zastępczej z terenu m.st. Warszawy.

Archiwum zakładowe zakończyło rok sprawozdawczy ze stanem 785,92 m.b. przechowywanych akt, w tym 25,08 m.b. stanowią dokumenty kategorii A.

W 2022 roku przyjęto łącznie na stan archiwum zakładowego 93,85 m.b. nowej dokumentacji, w tym:

- 15,3 mb. dokumentacji byłych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z placówek podległych Zespołowi do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych nr 1 przy ul. Św. Bonifacego 81 na mocy Porozumienia 5/2022,
- 50,7 mb. dokumentacji byłych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z placówek podległych Zespołowi do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych nr 2 przy ul. Jaktorowskiej 6 na mocy Porozumienia WCP/UM/127/2021,
- 12,4 mb. dokumentacji byłych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z placówek podległych Zespołowi do obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych nr 3 przy ul. Łukowskiej 25 na mocy Porozumienia 4/2022.

Pracownicy archiwum zakładowego zrealizowali 26 kwerend w przechowywanym zbiorze, zleconych w odpowiedzi na wnioski klientów zewnętrznych. Najczęstsze zapytania dotyczyły potwierdzenia okresu pobytu w pieczy zastępczej do przedstawienia w Wydziale Zasobów Lokalowych w Dzielnicy w celu ubiegania się o lokal z zasobów miejskich. Kolejne prośby były związane z gromadzeniem przez OPS dokumentacji osoby zobowiązanej do partycypowania w kosztach utrzymania za pobyt rodzica w DPS, w

tym zainteresowani wnosili o wydanie dokumentu dotyczącego pozbawienia/ograniczenia władzy rodzicielskiej ich rodzicom. W roku sprawozdawczym archiwiści 19 razy wypożyczali akta z zasobu archiwum zakładowego pracownikom WCPR lub ZPOW-ów.

Podstawowym zadaniem archiwistów zakładowych jest dbałość o prawidłowe przechowywanie i ewidencjonowanie dokumentacji, w ramach którego odbywa się porządkowanie przyjętej dokumentacji oraz zabezpieczanie przed zniszczeniem. Najwięcej pracy w tym zakresie wymaga dokumentacja wychowanków pieczy zastępczej oraz dokumentacja cudzoziemców. Pracownicy archiwum wielokrotnie udzielali konsultacji telefonicznych w przypadku spraw związanych ze stosowaniem przepisów kancelaryjno-archiwalnych oraz w przypadkach poszukiwania danych przez byłych wychowanków pieczy zastępczej. Archiwiści kontynuowali odtwarzanie bazy danych placówek opiekuńczo-wychowawczych, które działały na terenie m.st. Warszawy w przeszłości, o których wiedza w jednostkach miejskich dotychczas była znikoma.

4) Utrzymanie ciągłości działania i informatyzacja

Zgodnie z zasadami wdrożonego PODO utrzymywany jest wysoki poziom zabezpieczeń danych osobowych. Zgodnie z zaleceniami audytu wdrożono politykę nadzoru nad działaniami użytkowników w obrębie domeny. Realizowane są backupy wszelkich zmian na plikach oraz katalogach. W 2022 roku kontynuowana została sukcesywna wymiana najstarszych stacji w celu zapewnienia szybszej i sprawniejszej pracy pracownikom WCPR. Wymienione zostały również najstarsze pakiety Office 2007 na nowsze z uwagi na ograniczoną kompatybilność i niewspieranie ich przez Microsoft. We wszystkich lokalizacjach zostały wymienione urządzenia sieciowe switch w celu uzyskania standardu 1Gb/s co spowodowało wyeliminowanie miejsc, w których nie można było korzystać z pełnej prędkości łącz internetowych jakie posiada WCPR. W serwerach wymienione zostały dyski na dyski SSD, które minimalizują czas tworzenia się kopii zapasowych, przywracania usług katalogowych oraz działania aplikacji. Wdrożona i przygotowana została infrastruktura do przejścia na kopie zapasowe NAS. Został zakupiony niezbędny sprzęt komputerowy do nowo otwieranej lokalizacji przy ul. Targowej. Wszystkie podjęte przez pracowników NIT działania w zakresie informatyzacji WCPR mają na celu zapewnienie ciągłości działania systemów niezbędnych do wykonywania statutowych zadań. Wiąże się to z uzyskaniem wysokiego stopnia niezawodności systemów IT oraz zapewnienia bezpieczeństwa danych. Wszystkie podjęte czynności oraz wdrożenia mają zapewnić możliwie wysoki komfort pracy użytkownikom infrastruktury informatycznej

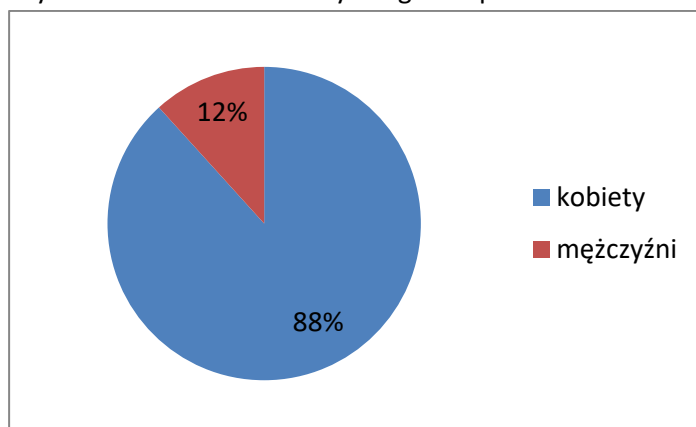
VII. SPRAWY KADROWE

1. Sprawy pracownicze

Rok 2022 w obszarze spraw pracowniczych był naznaczony konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Dużym wyzwaniem było dla Centrum zorganizowanie Punktów Pobytu Długoterminowego dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do naszego kraju w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju.

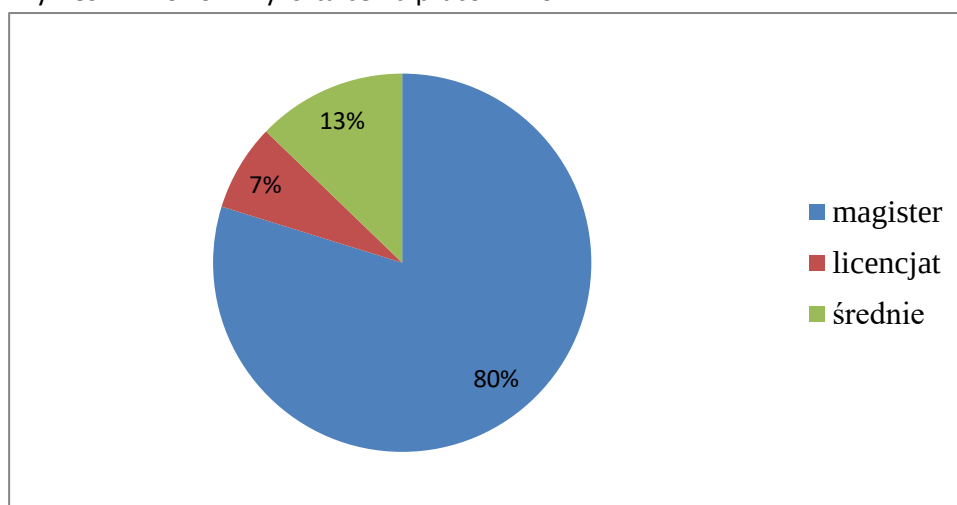
Dzięki ogromnemu zaangażowaniu Dyrektora Centrum i pracowników już od pierwszych dni marca 2022 roku pracownicy brali czynny udział we wsparciu Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w niesieniu pomocy obywatelom Ukrainy. W ramach dyżurów w Arena Ursynów w miesiącach marzec – kwiecień 2022 roku 112 pracowników Centrum przez 2063 godziny niosło pomoc i wsparcie obywatelom tego kraju. Szerzej o Działaniach Centrum na rzecz obywateli Ukrainy w ostatniej części sprawozdania. Centrum kierowała dyrektorka WCPR przy pomocy zastępców. Na 31.12.2022 roku zadania WCPR realizowało 297 osób. Przeciętne zatrudnienie w 2022 roku wyniosło 347 osób w wymiarze 274,29 etatu, wykres nr 21 przedstawia strukturę płci zatrudnionych ogółem pracowników.

Wykres 21: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników

Wykształceniem wyższym legitymowało się 237 pracowników Centrum. Poniżej wykres przedstawia poziom wykształcenia pracowników Centrum na poszczególnych poziomach edukacji.

Wykres 22: Poziom wykształcenia pracowników

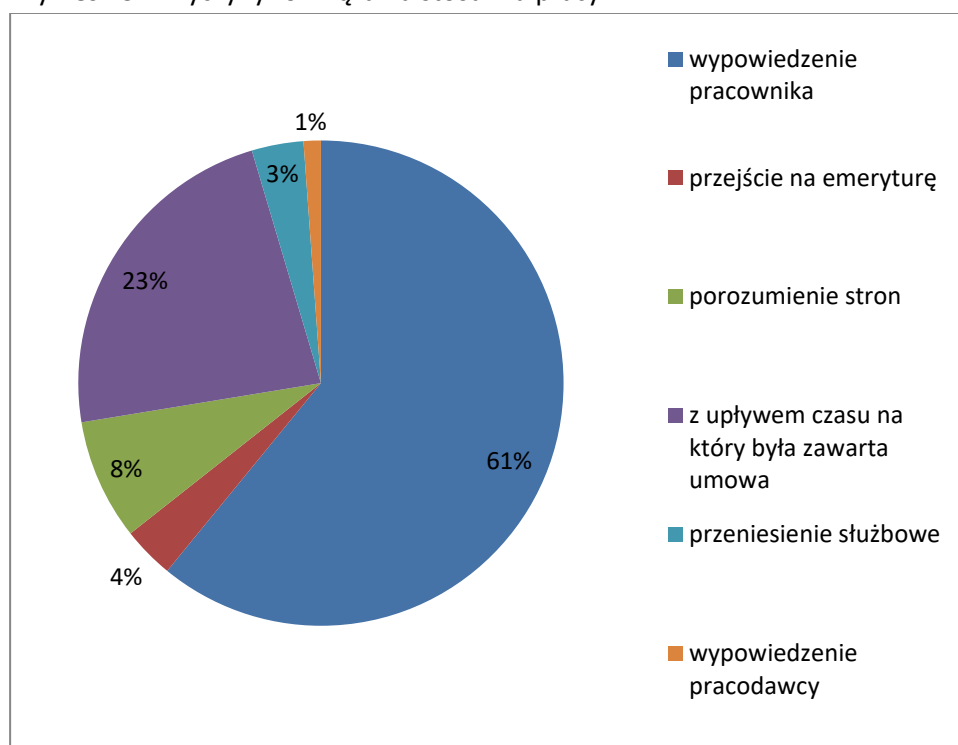
W roku 2022 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie przyjęło do pracy 91 osób, w tym 41 osób w ramach 75 naborów wewnętrznych i zewnętrznych przeprowadzonych na wolne stanowiska w Centrum. W 36 naborach nie zgłosili się kandydaci chętni do podjęcia zatrudnienia w Centrum.

W związku z zatrudnieniem po raz pierwszy na stanowisku urzędniczym w jednostce organizacyjnej samorządu terytorialnego 21 pracowników zostało skierowanych do odbycia służby przygotowawczej, wszyscy pracownicy z wynikiem pozytywnym zakończyli służbę przygotowawczą i zdali egzamin na urzędnika samorządowego.

W ramach służby przygotowawczej, zgodnie z przyjętymi w Centrum zasadami w Centrum kandydaci odbywali praktyki w komórkach organizacyjnych.

Rozwiązano stosunek pracy z 53 osobami. W przypadku 3 osób było to przeniesienie służbowe.

Wykres 23: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy

Wśród zatrudnionych w 2022 roku 9 pracowników legitymowało się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, konferencje, webinaria

Rok 2022 był kolejnym, w którym pracownicy Centrum pomimo pandemii podnosili swoje kwalifikacje zawodowe w formach stacjonarnych, webinariach i szkoleniach on-line.

176 pracowników wzięło udział w 116 szkoleniach o różnorodnej tematyce.

Pracownicy chętnie korzystali z organizowanych przez Centrum szkoleń zamkniętych, których tematem były między innymi:

- MS Excel dla średniozaawansowanych (55 pracowników),
- Dochodzenie zwrotu zastępczo poniesionej opłaty za pobyt w DPS (12 pracowników),
- Kierowanie do domu pomocy społecznej. Umieszczanie w DPS i ustalanie odpłatności za pobyt w DPS w oparciu o ustawę o pomocy społecznej i ustawę o ochronie zdrowia psychicznego (12 pracowników),
- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, radzenie sobie ze stresem (26 osób).

Pracownicy zajmujący się wsparciem wychowanków przebywających w pieczy zastępczej, rodzin zastępczych, cudzoziemców i interwencyjnym przewozem dzieci brali udział w comiesięcznej superwizji grupowej.

Ponadto pracownicy chętnie podnosili swoje kwalifikacje i poszerzali swoje kompetencje w szkoleniach otwartych, sugerowanych przez Centrum lub wyszukiwanych samodzielnie. Tematem tych szkoleń było między innymi:

- Zarządzanie zespołem i motywowanie pracowników,
- Zarządzanie czasem i organizacja pracy w administracji - cele, priorytet, bariery komunikacyjne, stres,
- Mobbing w pracy, dyskryminacja i naruszanie dóbr osobistych. Jak przeciwdziałać i zminimalizować ryzyko roszczeń pracowników. Wyjaśnianie skomplikowanych przypadków,
- Zmiany w prawie pracy w 2022 roku,
- POLSKI ŁAD - nowa odsłona, zmiany w naliczaniu płac od 01.07.2022 roku - jak stosować bieżące przepisy i rozliczać wynagrodzenia po kolejnych zmianach przepisów podatkowych,
- Ustawa o doręczeniach elektronicznych - obsługa korespondencji zgodnie z przepisami (wymagania prawne i organizacyjne dla podmiotów publicznych),
- Wprowadzenie do nowej perspektywy - Program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021 - 2022 w ramach EFS oraz kontrole projektów współfinansowanych z EFS w ramach RPO WM 2014 – 2020,
- VII Forum odpowiedzialności kierowników jednostek sektora finansów publicznych,
- Zaangażowanie wydatków a plan finansowy w jednostkach sektora finansów publicznych,
- VAT w działalności JST, samorządowych jednostek i samorządowych zakładów budżetowych w 2022 roku - zasady, problemy i zmiany,
- Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w praktyce funkcjonowania jsfp,
- Zamówienia publiczne do 130 tysięcy złotych - praktyczne doświadczenia w zakresie planowania, opisu przedmiotu, zamówienia i szacowania wartości, odpowiedzialności, regulaminów i sposobów dokumentowania,
- Szacowanie ryzyka w zakresie oceny skutków dla ochrony danych (DPIA) oraz analizy ryzyka ogólnego w 5 krokach,
- Forum Informacji i Ochrony Danych Osobowych,
- Praca z osobami z grupy LGBT,
- Pomoc osobom w kryzysie psychicznym i profilaktyka zdrowia psychicznego w czasach internatu i Social Mediów. Najważniejsze obszary i wyzwania.

Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką integracji społecznej cudzoziemców uczestniczyli w szkoleniach:

- 16th European Conference on Asylum 2022 Warsaw,
- Europejska Konferencja Azylowa,
- Repatriacja - kompetencje międzykulturowe,
- Przeciwdziałanie handlowi ludźmi,
- Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz praca z osobami pochodzącymi z mniejszości romskiej,
- Praca z przypadkiem w oparciu o nowatorskie techniki w pracy socjalnej.

Pracownicy Centrum zajmujący się problematyką pieczy zastępczej w 2022 roku uczestniczyli w licznych szkoleniach i kursach:

- depresja u dzieci i młodzieży,
- Diagnostyka PRECHTLA - kurs podstawowy,
- Ustrukturalizowany wywiad kliniczny do badania zaburzeń osobowości wg. DSM-5 SCID -5-PD,
- Szkolenie TBRI - szkolenie z traumy,
- Wokół systemu pomocy dzieciom z FASD - potrzeby, zasoby i wyzwania,
- Warsztaty z zakresu inteligencji emocjonalnej wykorzystujących elementy pozytywnej dyscypliny "Ta szansa",

- Równe szanse - równa praca,
- Wokół systemu pomocy dzieciom z FASD - potrzeby, zasoby i wyzwania,
- Psychoedukacja rodzin zastępczych,
- Przemoc nie jest oznaką siły, lecz słabości,
- Podstawy interwencji kryzysowej w nagłych stanach psychiatrycznych,
- Piecza zastępcza w obliczu zmian i nowych wyzwań,
- Kurs praktyk NLP / IANLP międzynarodowa certyfikacja "Naucz się prawdziwych umiejętności życiowych, aby tworzyć swoje marzenia",
- Komunikacja w rodzinie - metody pracy z rodziną / parą, w której istnieje problem uzależnień,
- Kierunek - lepsza przyszłość. Interdyscyplinarne wsparcie rodziny.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, pracownicy Centrum chętnie podnosili swoje kwalifikacje w zakresie wyrównywania różnic kulturowych i w związku z tym brali udział w szkoleniach na temat:

- Dziecko cudzoziemskie w pieczy zastępczej - aspekt prawny i kulturowy (22 pracowników),
- Komunikacja międzykulturowa (16 pracowników),
- Metody pracy z dziećmi i młodzieżą w sytuacji przymusowej oraz opieka nad dzieckiem cudzoziemskim (26 pracowników),
- Praca z osobami z grup wrażliwych (20 pracowników),
- Master - Training - trauma wojenna, PTSD i budowanie odporności psychicznej,
- Nowelizacja specustawy ukraińskiej. Wpływ przyjętych zmian na prowadzenie postępowań i przydzielanie świadczeń.

Uczestnictwo w szkoleniach było ukierunkowane na zdobywanie nowych umiejętności praktycznych, poszerzanie wiedzy teoretycznej, wymianę doświadczeń, możliwość nawiązania współpracy. Dzięki zdobytej w ramach odbytych szkoleń wiedzy pracownicy poszerzają swoją świadomość zawodową, umiejętności i kompetencje.

Ponadto szkolenia poszerzały wiedzę pracowników i ich kompetencje w zakresie kompetencji miękkich niezbędnych do prawidłowego odczytywania potrzeb i wskazywania prawidłowych rozwiązań w odniesieniu do dzieci przebywających w pieczy zastępczej, usamodzielniających się wychowanków, rodzin zastępczych czy cudzoziemców.

3. Staże i praktyki

W 2022 roku 1 osoba w ramach skierowania przez Urząd Pracy m.st. Warszawy odbywała w Centrum staż.

VIII. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ WCPR NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z DZIAŁANIA WOJENNYMI NA TERYTORIUM TEGO KRAJU

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy oraz wejściem w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa kierownictwo i pracownicy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie bardzo szybko zaangażowali się w działania wspierające obywateli Ukrainy.

Odpowiedzią na potrzebę m.st. Warszawy w zakresie organizowania pomocy przybywającym do naszego kraju uchodźcom wojennym było wsparcie Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i czynny udział w okresie marzec-kwiecień 2022 roku w dyżurach w Arenie Ursynów.

Od 1 marca do 10 sierpnia 2022 roku Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej koordynował punkt pobytowy dla 291 uchodźców w hali widowiskowo-sportowej Arena Ursynów. Był to pierwszy Punkt recepcyjny uruchomiony w Warszawie. Stał się miejscem reprezentacyjnym, na wzór którego uruchamiano kolejne hale w Warszawie.

Podstawowym zadaniem punktu w Arenie było udzielanie schronienia i wsparcia uchodźcom z Ukrainy. Pracownicy Ośrodka we współpracy z wolontariuszami dokonywali rejestracji każdej przyjmowanej do punktu osoby wypełniali ankiety wstępne, dokonywali także pogłębionej weryfikacji planów i potrzeb rodziny/osoby. W pierwszych tygodniach działania wielu uchodźców znalazło schronienie w prywatnych mieszkaniach oferowanych przez warszawiaków. W zadaniu tym pomagali pracownicy Biura Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy oraz pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursynów.

Uchodźcy decydujący się na pozostanie w Warszawie relokowani byli początkowo przy współpracy z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych m.st. Warszawy, a następnie przy współpracy z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie - do punktów pobytowych prowadzonych przez m.st. Warszawa.

W trakcie pobytu w punkcie WOIK zapewniał:

- miejsce do spania,
- wyżywienie (3 posiłki dziennie),
- dostęp do sanitariatów oraz do środków czystości i higieny, w tym dla dzieci pampersów, nocników, przewijaków,
- miejsce do zabawy dla dzieci,
- pomoc psychologiczną – zapewnienie dostępu do krótkoterminowej, interwencyjnej pomocy psychologicznej,
- pomoc medyczną,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością – zapewnienie dostępu do wózka inwalidzkiego, kontakt online z tłumaczem języka migowego,
- wsparcie dla zwierząt osób przebywających w punkcie (technik weterynarii w ramach wolontariatu zapewnia żywność i inne artykuły dla zwierząt),
- pomoc w przemieszczaniu się rodzin i osób w trakcie pobytu i wyjazdów z punktu pobytowego np. po zakup biletu, do punktu medycznego zewnętrznego.

Od 10 sierpnia 2022 roku WOIK działa na mniejszą skalę – w głównej siedzibie WOIK przy ul. 6 Sierpnia 1/5 prowadzony jest punkt krótkoterminowego pobytu dla uchodźców z Ukrainy, gdzie do dyspozycji jest 40 miejsc.

Liczba przyjęć 7 906, w tym:

- w Arena Ursynów: 6823
- przy ul. 6 Sierpnia: 1083.

Od 21 marca 2022 roku WOIK wspólnie z WOŚP koordynował w systemie całodobowym do 3 kwietnia 2022 roku, następnie w systemie 12-godzinny, punkt pobytowy dla uchodźców z Ukrainy przy Dworcu Wschodnim w Warszawie.

Od 15.04.2022 roku powierzono Dyrektorowi Centrum zadania pod nazwą organizowanie i koordynowanie Punktów Pobytu Długoterminowego.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w okresie sprawozdawczym realizowało zadanie zlecone przez Wojewodę Mazowieckiego Prezydentowi m.st. Warszawy, polegające w szczególności na zapewnieniu zakwaterowania, całodziennego wyżywienia oraz organizacji miejsc udzielania doraźnej pomocy medycznej obywatelom i uchodźcom z Ukrainy, o których mowa w Ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U z 2022 poz. 583 z późn. zm.).

W oparciu o pełnomocnictwa Prezydenta m.st. Warszawy Dyrektor Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy (BPiPS) udzielił pełnomocnictw do działania w zakresie dotyczącym realizacji wyżej wymienionych zadań Dyrektorowi Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie (WCPR) oraz Warszawskiego Centrum Integracji „Integracyjna Warszawa” (WCI).

Skomplikowana struktura zarządzania, w tym sposób powierzenia realizacji zadania organizowania i koordynowania punktów pobytu długoterminowego (PPD) wymagał wypracowywania zasad współpracy pomiędzy jednostkami. Do kompetencji WCI należały zadania związane z administrowaniem budynkami, zapewnieniem realizacji usług zewnętrznych, zaopatrzenie punktów pobytu długoterminowego w niezbędne wyposażenie i sprzęt teleinformatyczny (komputery, telefony, urządzenia wielofunkcyjne, itp.), zapewnienie wyżywienia, usług porządkowych, naprawczych, ochrony i innych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania PPD, zaopatrzenia w suchy prowiant, środki higieniczne, pościel, środki czystości, itp. WCPR natomiast odpowiadał za zapewnienie ciągłości funkcjonowania PPD pod względem merytorycznym, zapewnienie zasobów kadrowych i organizował pracę opiekunów, kadry zarządzającej i specjalistów w punktach. Po stronie WCPR była również koordynacja działań integracyjnych realizowanych przez organizacje pozarządowe, w tym ustalanie harmonogramów spotkań w punktach.

Zadanie realizowane było w niespotykanej wcześniej skali i złożoności oraz wymagało podjęcia wielu natychmiastowych działań związanych z zaprojektowaniem rozwiązań organizacyjnych i poszukiwaniem źródeł finansowania.

Od kwietnia 2022 roku w ramach realizacji zadania WCPR w ścisłej współpracy z WCI organizowało i koordynowało punkty pobytu długoterminowego w następujących lokalizacjach na terenie Warszawy:

- ul. Wołoska 7 (klatka A) – od kwietnia – 400 miejsc,
- ul. Kasprzaka 22 – od kwietnia – 300 miejsc,
- ul. Górskiego 7 – od kwietnia – 130 miejsc,
- ul. Długa 18/20 – od kwietnia – 45 miejsc,
- ul. Chlubna 9a-d – od kwietnia – 30 miejsc.
- Al. Jana Pawła II 15 – od kwietnia – 300 miejsc,
- ul. Chmielna 85/87 – od maja – 130 miejsc,
- ul. Żupnicza 11 – od lipca – 158 miejsc,
- ul. Wołoska 7 (klatka B) – od października – 260 miejsc,
- ul. Smolna 30 - od kwietnia do lipca - 44 miejsca,
- ul. Myśliwiecka 9 – od kwietnia do sierpnia – 104 miejsca.

PPD charakteryzują się różnorodną specyfiką funkcjonowania, standardem i poziomem warunków bytowych między innymi w zakresie liczby toalet, łazienek, liczby łóżek w pokojach, wyposażenia w sprzęt AGD, systemu wentylacji pomieszczeń. Nieruchomości, w których zlokalizowano PPD pozyskiwano zarówno z zasobów miasta jak i od podmiotów prywatnych (na podstawie umów użyczenia). Część budynków wymagała zaadaptowania do warunków mieszkalnych, przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych

i dzieci. W biurach przeprowadzano prace remontowe polegające między innymi na montażu pryszniców i toalet. Wszystkie budynki zostały pozytywnie zaopiniowane przez odpowiednie służby. Odpowiedzialność za koordynowanie pracy poszczególnych punktów pobytu długoterminowego powierzono konsultantom ds. koordynowania PPD, którzy od września 2022 roku pełnią obowiązki kierowników zespołów PPD. Z uwagi na całodobowy charakter PPD zapewniono obsługę kadrową opiekunów w systemie zmianowym. Wzmocnieniem kadry placówek są konsultanci do spraw włączenia społecznego oraz psycholodzy dziecięcy.

W początkowym okresie funkcjonowania PPD skupiano się przede wszystkim na zapewnieniu mieszkańcom bezpiecznego schronienia i udzieleniu interwencyjnej pomocy psychologicznej, a następnie WCPR we współpracy z instytucjami oraz międzynarodowymi i polskimi organizacjami pozarządowymi podejmowało działania usprawniające funkcjonowanie PPD oraz zapewniające wsparcie dla mieszkańców i ich aktywizację.

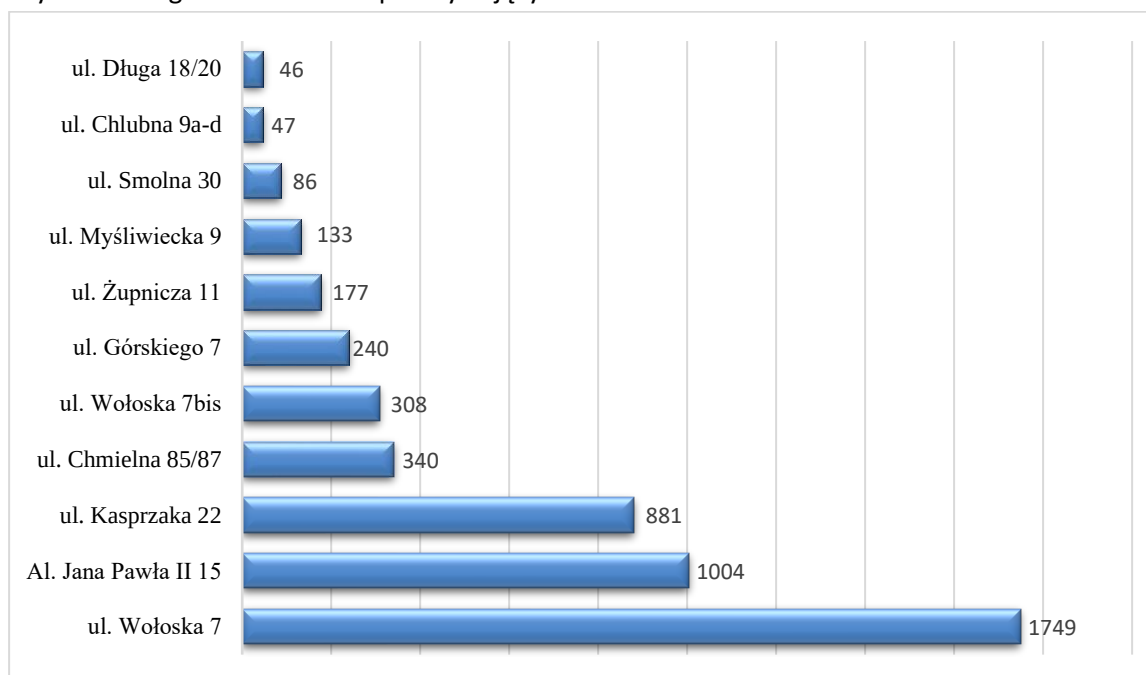
Stała współpraca była prowadzona między innymi z:

- Urzędem Pracy m.st. Warszawy w zakresie realizacji działań informacyjnych i aktywizacji zawodowej mieszkańców PPD, rekrutacji pracowników na potrzeby PPD,
- International Organization for Migration (IOM) – wsparcie psychospołeczne dorosłych oraz aktywność w środowisku dla mieszkańców PPD oraz realizacja szkoleń dla pracowników WCPR,
- International Rescue Committee Poland/Fundacja Norma (IRC/SHLS) – realizacja zajęć dla dzieci w PPD w oparciu o stały harmonogram zajęć,
- Fundacją Edukacji Społecznej – realizacja kursów języka polskiego dla dzieci i dorosłych mieszkańców PPD i realizacja obozu językowego dla dzieci w okresie wakacyjnym,
- Polskim Forum Migracyjnym – realizacja wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży przebywających w PPD, wsparcie w obszarze położnictwa dla młodych matek,
- Fundacją Ocalenie – współpraca w celu poprawy jakości życia, integracji i edukacji dzieci z Ukrainy przebywających w PPD poprzez wspólne stworzenie przestrzeni edukacyjnych, np. animacje i zajęcia sportowe dla dzieci,
- Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę - w zakresie ochrony dzieci „child protection”,
- Fundacją GPAS – realizacja działań integracyjnych dla młodzieży i młodych mieszkańców PPD w wieku od 14 do 21 lat,
- Niebieską Liniją – realizacja wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży przebywających w PPD oraz dla młodych matek,
- UNICEF – w zakresie częściowego finansowania wynagrodzenia kadry pracującej w Punktach oraz wyjazdów wakacyjnych i aktywności dla dzieci,
- Fundacją Sant Edigio – realizacja działań integracyjnych dla dzieci.

Ponadto w ramach zadań zleconych przez Centrum Fundacja w Stronę Dialogu zapewniała kompleksowe wsparcie romskich uchodźców przebywających w PPD.

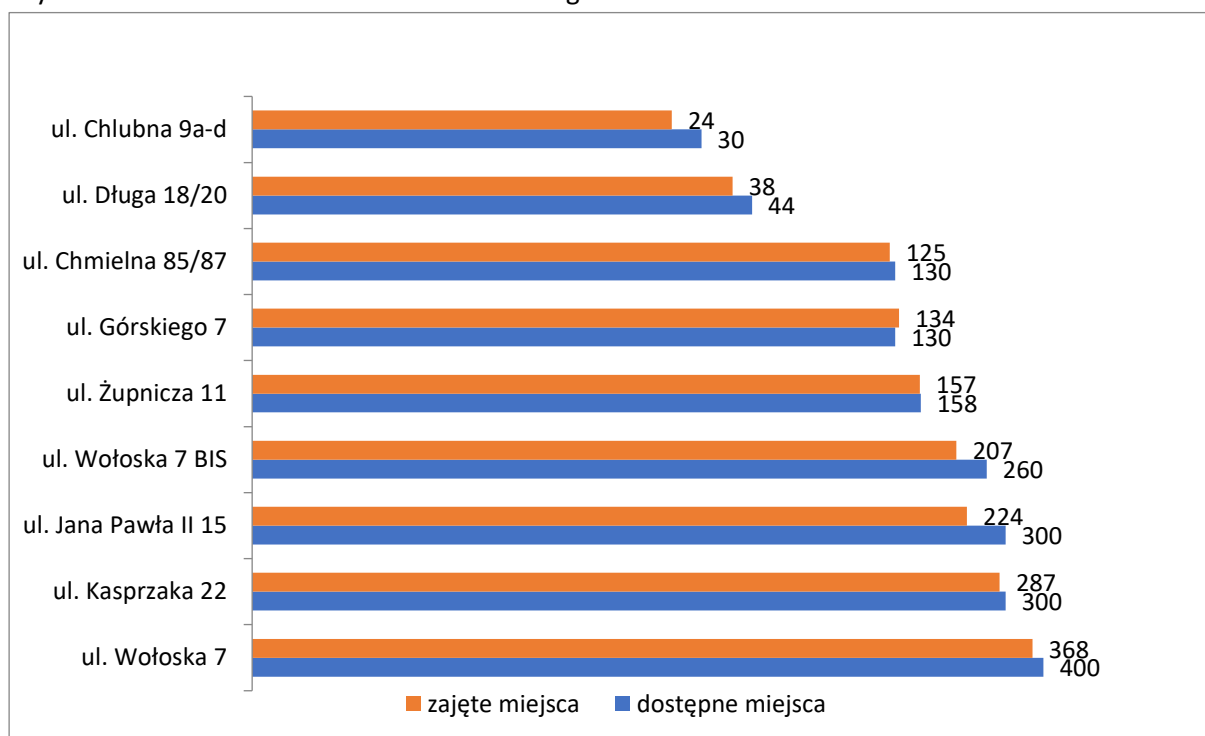
Obywatele i uchodźcy z Ukrainy w pierwszym etapie byli kierowani do punktów pobytu długoterminowego bezpośrednio z przestrzeni miejskiej, następnie za pośrednictwem Warszawskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej z punktu krótkoterminowego, który początkowo funkcjonował w Arenie Ursynów przy ul. Pileckiego 122, następnie w siedzibie WOIK przy ul. 6 Sierpnia 1/5. W sytuacji niewielkiej liczby wolnych miejsc dla uchodźców z Ukrainy w punktach pobytu długoterminowego przyjęto, że priorytetem w kierowaniu do punktów są osoby z niepełnosprawnościami, matki, ojcowie i rodziny z dziećmi, seniorzy.

Wykres 24: Ogólna liczba osób przebywających w PPD od kwietnia 2022 roku

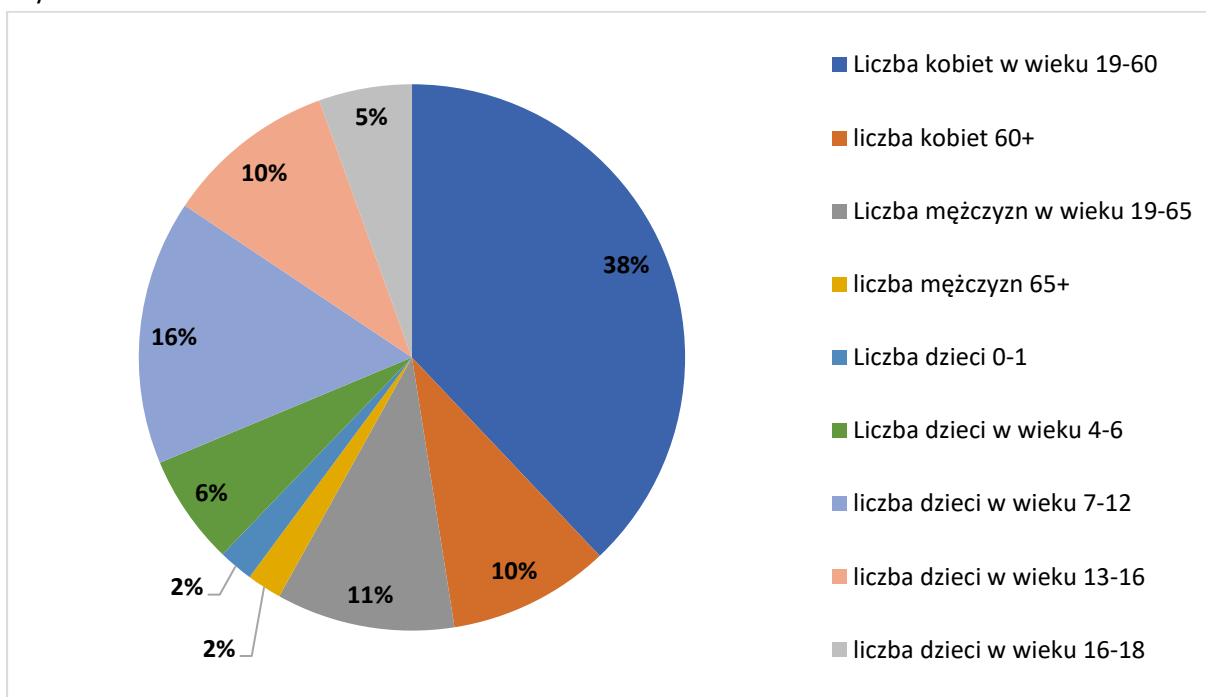
łącznie we wszystkich punktach pobytu długoterminowego od początku ich funkcjonowania przebywało 5011 osób.

Wykres 25: Stan zakwaterowania w PPD na 31 grudnia 2022

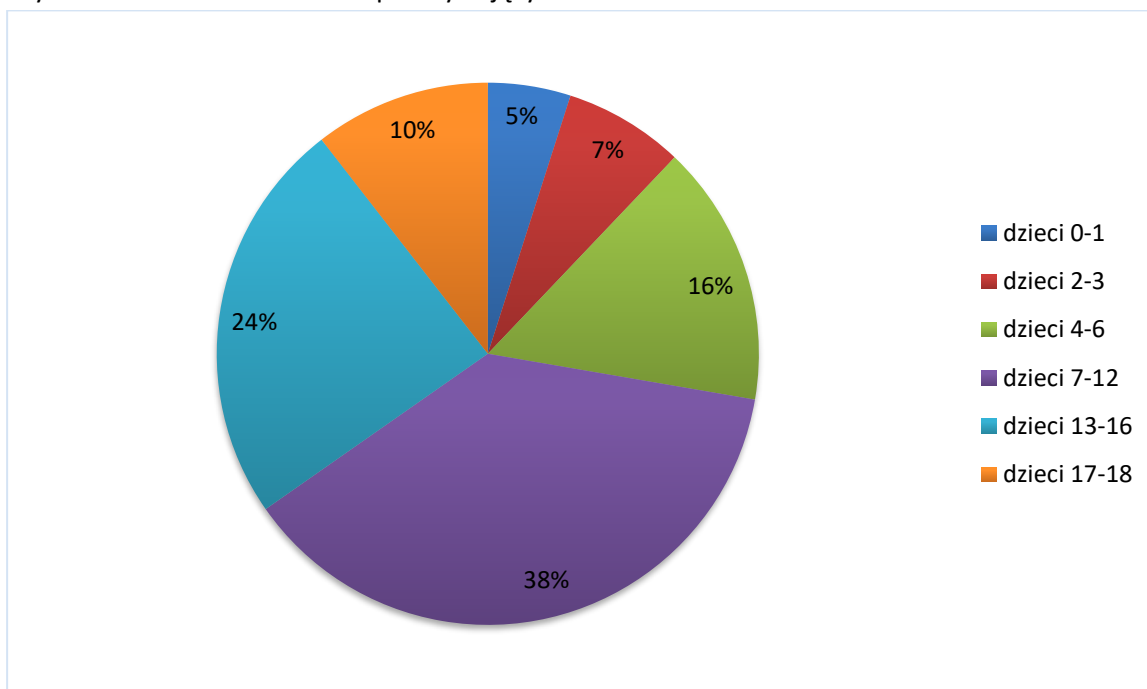

Najliczniejszą grupą przybywającą w PPD były kobiety w wieku od 19 do 60 lat i stanowią 38% wszystkich mieszkańców, natomiast kobiety w wieku emerytalnym stanowiły 10% ogółu. W przypadku mężczyzn 11% to mężczyźni w wieku produkcyjnym, 2% w wieku emerytalnym. Wśród małych dzieci najliczniejszą grupą były dzieci w wieku od 7 do 12 lat (16%), najmniejszą dzieci do 1 roku życia (2%).

Wykres 26: Struktura wiekowa mieszkańców PPD

Wykres 27: Liczba i wiek dzieci przebywających w PPD

Spośród 628 dzieci przebywających w PPD (stan na 31 grudnia 2022 roku) najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku szkolnym. 42% z nich deklaruje realizację obowiązku szkolnego w formie nauki zdalnej w kraju pochodzenia. Jest to spowodowane chęcią kontynuacji nauki w rozpoczętym już roku szkolnym i jednocześnie brakiem znajomości języka polskiego.

Wykres 28: Edukacja dzieci i młodzieży przebywającej w PPD

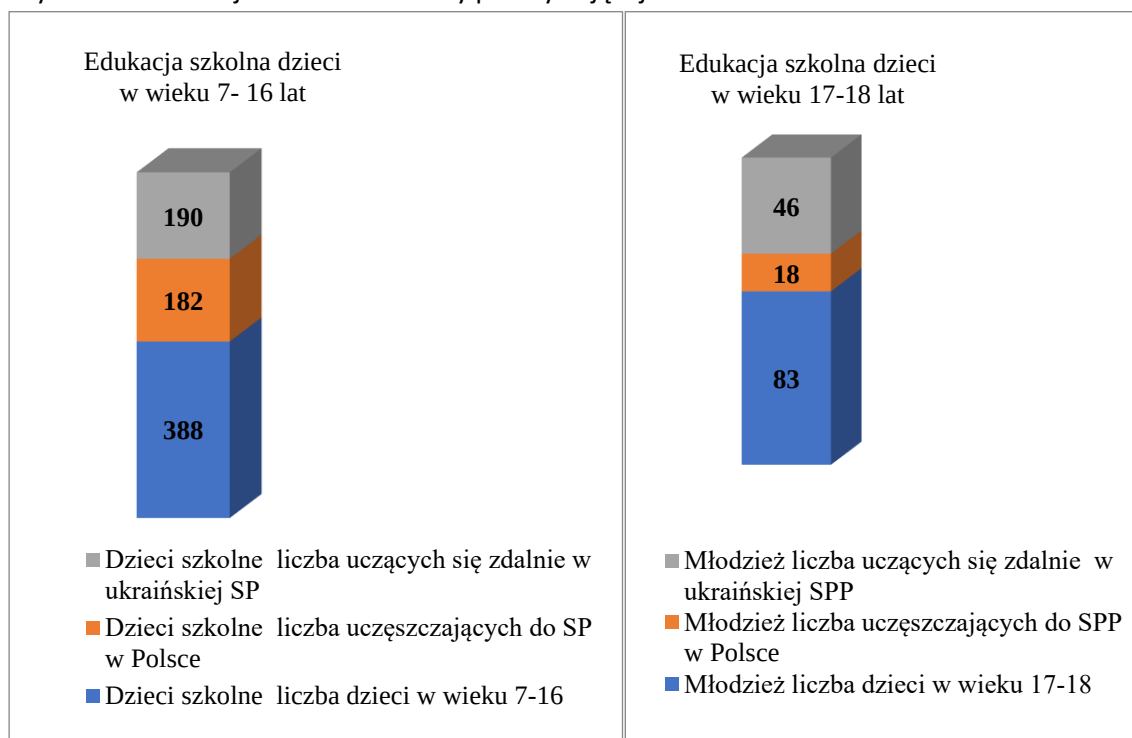

Tabela 25: Edukacja dzieci w wieku od 0 do 6 lat przebywających w PPD

MALUCHY wiek 0-3 lata			PRZEDSZKOLAKI wiek 4- 6 lat	
Liczba dzieci 0-1	Liczba dzieci 2-3	Liczba uczęszczających do żłobka (tylko 2-3 latkowie)	Liczba dzieci w wieku 4-6	liczba uczęszczających do przedszkola
31	45	11	98	54

W odpowiedzi na potrzeby dzieci i młodzieży, które przebywają w punktach pobytu długoterminowego w okresie wakacyjnym zorganizowano trzy kilkudniowe wyjazdy: dwa do Sopotni, w których wzięło udział 49 dzieci i obóz językowy na Mazurach, w którym uczestniczyło 39 dzieci. Warto podkreślić, że w realizację wyjazdów do Sopotni zaangażowali się pracownicy WCPR, którzy pełnili też funkcję opiekunów i animatorów. Obóz językowy na zlecenie Centrum zorganizowała Fundacja Edukacji Społecznej. Realizacja wyjazdów i aktywności oraz wyposażenie uczestniczących w nich dzieci Centrum sfinansowało ze środków UNICEF.

Ponadto otrzymane z UNICEF środki pozwoliły na zorganizowanie kilku jednodniowych wycieczek autokarowych dla dzieci i ich rodziców - do Parku Rozrywki "Mandoria" w Rzgowie koło Łodzi, w której uczestniczyło 266 osób oraz do Łodzi i orientarium łódzkiego, z której skorzystało 106 osób.

Dodatkowo zorganizowano dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat we wszystkich PPD warsztaty z gry na bębnach i małych instrumentach oraz warsztaty artystyczne tworzenia animacji filmowej.

Dla wszystkich mieszkańców przygotowano też spektakl teatralny „Pchła Szachrajka”, którego fragmenty były odegrane w języku ukraińskim.

Wśród 730 mieszkańców w wieku produkcyjnym, którzy przebywają w punktach pobytu długoterminowego (stan na 31 grudnia 2022 roku) 276 osób jest aktywnych zawodowo (37,80%). Należy zaznaczyć, że są to dane szacunkowe na podstawie deklaracji mieszkańców. WCPR nie ma możliwości stosowania innych narzędzi do uzyskania bardziej rzetelnych informacji.

Z informacji uzyskanych od mieszkańców wynika, że brak aktywności zawodowej spowodowany jest głównie przez:

- traktowanie pobytu w Polsce jako stanu przejściowego i oczekiwania na powrót do Ukrainy,
- sprawowanie opieki nad dziećmi lub osobami z niepełnosprawnościami,
- barierę językową,
- nieadekwatne wykształcenie i umiejętności dostosowane do potrzeb rynku pracy w Polsce,
- niesatysfakcjonującą w stosunku do oczekiwań wysokością wynagrodzenia,
- brak motywacji do podjęcia pracy, w szczególności związanej z traumatycznymi przeżyciami oraz otrzymywaną pomocą w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

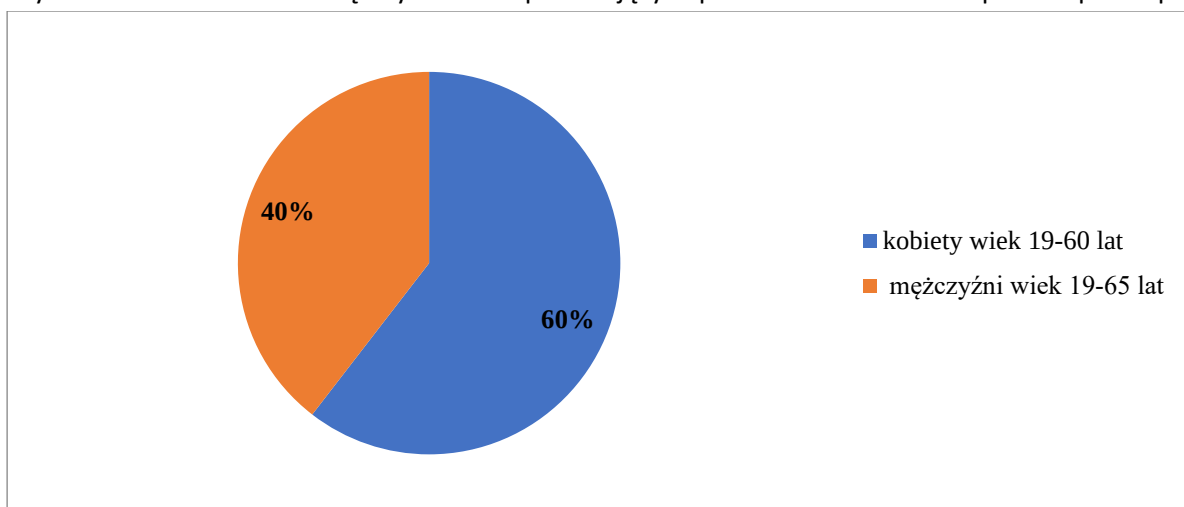
Tabela 26: Aktywizacja zawodowa mieszkańców PPD

Dorośli przebywający w PPD	Ogółem	Aktywni zawodowo
Kobiety 19-60 lat	571	222 (39%)
Mężczyźni 16-65 lat	159	54 (34%)
łącznie	730	276 (37,8%)

W celu zwiększenia motywacji do podejmowania zatrudnienia i usamodzielniania się mieszkańców PPD, z powodu braku innych narzędzi podejmowano działania takie jak spotkania z doradcami zawodowymi, pracownikami urzędu pracy, targi pracy, kursy języka polskiego, pomoc psychologiczną, konsultacje z prawnikami.

Jedną z przyczyn niepodjęcia aktywności zawodowej wśród mieszkańców PPD jest stan zdrowia. Duża liczba mieszkańców deklaruje posiadanie ukraińskiego orzeczenia o niepełnosprawności, które nie jest jednak uznawane w Polsce. 43 dorosłych mieszkańców PPD legitymuje się lub złożyło wnioski o wydanie polskiego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W tej grupie przeważają mężczyźni i stanowią 10,69% ogółu, natomiast kobiety - 4,5%. 12 kobiet i 2 mężczyzn otrzymało świadczenie pielęgnacyjne w związku z pozostaniem opiekunem osoby z niepełnosprawnością.

Wykres 29: Liczba kobiet i mężczyzn w PPD posiadających polskie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności

Dużą grupą wśród mieszkańców PPD organizowanych przez WCPR są osoby i rodziny pochodzenia romskiego. Z uwagi na specyfikę kulturową i językową oraz wciąż wysoki poziom dyskryminacji Romów w Polsce, niezbędne było zapewnienie adekwatnej oferty wsparcia tej grupie mieszkańców. Wobec powyższego Centrum podjęło współpracę z Fundacją w Stronę Dialogu, z którą zawarło umowę na realizację usługi kompleksowego wsparcia osób i rodzin ze społeczności romskiej przebywających w PPD. Wartość umowy wyniosła 92 400 zł, a na jej realizację przeznaczono środki przekazane przez UNICEF.

W okresie trwania umowy pracownicy Fundacji wsparli 361 osób (130 kobiet, 141 dzieci i 90 mężczyzn), które przebywały w PPD przy ul. Kasprzaka 22, ul. Wołoskiej 7, Al. Jana Pawła II 15 oraz przy ul. Chmielnej 85/87. Głównymi beneficjentami były kobiety z dziećmi, które stały się główną grupą docelową Fundacji. Działania Fundacji obejmowały tłumaczenia języka romskiego, wsparcie merytoryczne pracowników i pracowniczek PPD, mediacje, budowanie wspólnej strategii wsparcia i rozwoju rodzin, jak i poszczególnych jednostek. W każdym z PPD działali wyznaczeni koordynatorzy, którzy codziennie odwiedzali mieszkańców i współpracowali z kadrą PPD. Organizowano szkolenia dla pracowników, spotkania koordynacyjne, wypracowywano rozwiązania, wspierano organizację wydarzeń i aktywności integracyjnych w PPD, częściowo finansowanych przez Fundację.

Od początku funkcjonowania PPD korzystano ze wsparcia wolontariuszy. W 2022 roku WCPR zawarło 47 porozumień o wolontariacie, natomiast 16 osób współpracowało z Centrum do końca roku 2022. Całkowita liczba wolontariuszy działających na rzecz uchodźców z Ukrainy przebywających w PPD jest jednak o wiele większa. Działania wolontariackie świadczone do 30 dni nie wymagają formy pisemnej, zatem aktywność i zaangażowanie wolontariuszy zwłaszcza w początkowym okresie funkcjonowania PPD nie są w pełni udokumentowane.

Wolontariusze w PPD włączali się między innymi w pomoc:

- przy przyjmowaniu i sortowaniu odzieży, darów rzeczowych oraz żywnościowych,
- mieszkańcom przy zakwaterowaniu, przemieszczaniu się na terenie Warszawy,
- w sprawach administracyjnych,
- w opiece nad dziećmi,
- poprzez pełnienie roli tłumacza,
- w opiece nad zwierzętami,
- w realizacji zajęć i animacji dla dzieci,
- przy wsparciu seniorów.

Udział w szkoleniach i warsztatach:

Pracownicy punktów pobytu długoterminowego brali udział w wielu szkoleniach i warsztatach między innymi w zakresie:

- procedur ochrony dzieci,
- przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci,
- przeciwdziałania przemocy - aspekty prawne,
- pierwszej pomocy przedmedycznej,
- pracy z osobami z grup wrażliwych (np. osobami z niepełnosprawnościami),
- przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, radzeniu sobie ze stresem,
- komunikacji międzykulturowej,
- ochrony danych osobowych,
- podstawy interwencji kryzysowej, sposobów, form pomagania i wspierania osób w kryzysie,
- systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności w gastronomii (HACCP),
- pracy z osobami pochodzącymi z mniejszości romskiej i przeciwdziałaniu dyskryminacji.

Ponadto w ramach realizacji zadań na rzecz obywateli Ukrainy pracownicy Centrum podejmowali działania między innymi w obszarze pieczy zastępczej i osób niepełnosprawnych.

1. Piecza Zastępcza

1) Współpraca z opiekunami tymczasowymi

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego wyznaczonego dla małoletnich, którzy przed przybyciem do Polski byli umieszczeni w pieczy zastępczej w Ukrainie i przybyli do Polski wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę. W związku z tym pracownicy Centrum pozostają w stałym kontakcie z opiekunami tymczasowymi. Na dzień 31.12.2022 r. było 10 opiekunów tymczasowych, którzy sprawowali pieczę w Ukrainie. Łączna liczba dzieci w tych rodzinach wynosi 14.

Pracownik WCPR pozostawał w stałym kontakcie telefonicznym, mailowym i osobistym z opiekunem tymczasowym oraz z ośrodkiem pomocy społecznej. W związku z realizacją zadania tut. Centrum zawarło porozumienia z organizacjami pozarządowymi, określające zakres współpracy przy organizacji pomocy i wsparcia dla opiekunów tymczasowych, którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sprawowali pieczę zastępczą na terytorium Ukrainy i przybyli do Polski wraz z dziećmi. Na podstawie tych porozumień organizacje zapewniają opiekunom tymczasowym możliwość uzyskania pomocy psychologicznej, udzielają wsparcia specjalistycznego – pomocy prawnej, doradztwa zawodowego, świadczą pomoc organizacyjną w postaci wsparcia wolontariusza, tłumacza, a także zapewniają pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych. W ramach sprawowanego przez WCPR nadzoru nad prawami i obowiązkami opiekunów tymczasowych, którzy w Ukrainie sprawowali pieczę zastępczą – pracownik WCPR ma rozebraną „infrastrukturę pomocową” w dzielnicach, na terenie których współpracuje z opiekunami tymczasowymi, a także wykorzystuje ją w bieżącej pracy w celu wsparcia opiekunów tymczasowych i budowania z nimi relacji.

2) Wsparcie opiekunów zastępczych

W ramach realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, pracownicy Centrum zaangażowali się w organizację wsparcia dla ukraińskich uchodźców. Nawiązano kontakt z przedstawicielami trzech organizacji pozarządowych tj. Fundacją Robinson Cruzoe, z Polskim Forum Migracyjnym oraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego „Pro Humanum”, w wyniku których zostały podpisane Porozumienia dotyczące współpracy w zakresie organizacji pomocy i wsparcia obywatelom Ukrainy, w szczególności dla:

- osób pełniących funkcję rodzin zastępczych na terytorium Ukrainy, które przybyły wraz z dziećmi na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym, z pomocy skorzystała 1 rodzina,
- opiekunów tymczasowych i dzieci oraz małoletnim powyżej 15 roku życia przebywających pod ich opieką.

Pracownicy Centrum angażowali się również w dodatkowe działania na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy:

- w ramach pionu pieczy zastępczej wspólnie z pracownikami Działu ds. Instytucjonalnego Wsparcia Dziecka i Rodziny obsługiwali działający całodobowo (w okresie od 02.03.2022 roku do 26.05.2022 roku) telefon interwencyjno-informacyjny służący pomocy w organizacji schronienia dla dzieci ukraińskich przebywających bez opieki na terenie m.st. Warszawy – odebrane zostało 81 połączeń,
- wspierali 1 ukraińską rodzinę prowadzącą na terenie Dzielnicy Ursus rodzinny dom dziecka (diagnoza potrzeb rodziny w celu dostosowania oferty wsparcia, udzielenie pomocy organizacyjnej, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych).

Pracownicy Centrum (4 osoby) uczestniczyli jako wychowawcy kolonijni w przygotowaniach, organizacji i wyjeździe wypoczynkowym dla dzieci uchodźców z Ukrainy, 3 pracowników włączyło się w działania związane z organizacją czasu wolnego dla dzieci z Ukrainy w punktach długoterminowego pobytu.

2. Osoby Niepełnosprawne

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy oraz wejściem w życie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Zarząd PFRON na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych postanowił o uruchomieniu w 2022 roku programu pn. Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością. WCPR na mocy umowy zawartej z PFRON w dniu 22 lipca 2022 roku przystąpiło do realizacji Modułu I programu. Wsparcie udzielane było w formie świadczenia na sfinansowanie wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. Zgodnie z dokumentami programowymi ze wsparcia oferowanego w ramach Modułu I skorzystać mogą obywatele Ukrainy, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- przybyli na terytorium Polski po 24 lutego 2022 roku i zalegalizowali swój pobyt (uzyskali numer PESEL);
- legitymują się orzeczeniem o I lub II grupie niepełnosprawności wydanym w ramach ukraińskiego systemu orzekania;
- posiadają zlecenie lekarskie z potwierdzeniem uprawnienia do refundacji zakupu lub naprawy przedmiotu ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

W roku 2022 do WCPR wpłynęło 5 wniosków o udzielenie wsparcia, z których 2 wnioskodawców nie spełniało warunków udzielenia pomocy. Do dnia 31 grudnia 2022 roku wsparcie udzielone przez WCPR objęło 3 osoby na łączną kwotę 710 złotych. W roku 2022 WCPR zgłosiło chęć i gotowość kontynuacji udzielania wsparcia w ramach Modułu I programu w roku 2023.

3. Finanse i świadczenia

Zgodnie z realizacją ustawy z 12.03.2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa WCPR wystąpiło z 32 wnioskami w imieniu i na rzecz 1 opiekuna tymczasowego, który sprawował pieczę zastępczą nad małoletnim na terytorium Ukrainy przed ich przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do właściwych organów o przyznanie:

- świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981 i 2270), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- świadczenia „Dobry start”, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447).

4. Administracja

Centrum uczestniczyło w organizacji i wyposażaniu punktów pobytu długoterminowego, tj. pozyskiwało darczyńców, zajmowało się dystrybucją i rozwożeniem do punktów wszelkich darów przekazywanych na rzecz uchodźców (m.in. komputerów, żywności, sprzętu AGD). W ramach współpracy z innymi jednostkami przeprowadzało relokacje mieszkańców pomiędzy punktami.

WYKAZ TABEL I WYKRESÓW

I. WYKAZ TABEL

Tabela 1: Typy domów pomocy społecznej w Warszawie i liczba miejsc na 31.12.2022	10
Tabela 2: Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej z podziałem na typ placówki i lokalizację na 31.12.2022 roku	11
Tabela 3: Wnioski w sprawie skierowania do domów pomocy społecznej w zależności od typu domu	12
Tabela 4: Liczba osób oczekujących na przyjęcie do domu pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy z podziałem na typy w latach 2017-2022.....	12
Tabela 5: Zestawienie informacji w zakresie wypłaconych dla cudzoziemców świadczeń oraz przekazanych składek na ubezpieczenie zdrowotne	18
Tabela 6: Kraj pochodzenia cudzoziemców realizujących programy integracyjne w 2022 roku.....	19
Tabela 7: Liczba decyzji i postanowień wydanych cudzoziemcom realizującym IPI w latach 2021-2022	20
Tabela 8: Długość pobytu w Hostelu WOIK w 2022 roku	24
Tabela 9: Placówki, do których klienci zadeklarowali zgłoszenie się po opuszczeniu Hostelu WOIK	25
Tabela 10: Inne formy pomocy udzielonej mieszkańcom Hostelu poza schronieniem w 2022 roku	26
Tabela 11: Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe - stan na 31.12.2022 roku	28
Tabela 12: Rodziny zastępcze zawodowe, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, stan na 31.12.2022 roku.....	31
Tabela 13: Placówki opiekuńczo-wychowawcze według typów, liczby miejsc oraz liczby osób korzystających.....	33
Tabela 14: Wykaz placówek obsługiwanych przez Zespoły ds. obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz placówki niepubliczne	33
Tabela 15: Realizacja budżetu w poszczególnych zadaniach	47
Tabela 16: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom placówek w 2022 roku ...	65
Tabela 17: Świadczenia przyznane i wypłacone usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w 2022 roku	65
Tabela 18: Wydatki z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów z m.st. Warszawy ..	67
Tabela 19: Dochody z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w pieczy zastępczej na terenie m.st. Warszawy	67
Tabela 20: Liczba i kwota wystawionych w 2022 roku upomnień.....	70
Tabela 21: Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.....	72
Tabela 22: Realizacja planu dochodów i wydatków Centrum w 2022 roku	73
Tabela 23: Realizacja wykonania dochodów Centrum w 2022 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej	73
Tabela 24: Realizacja wydatków Centrum w 2022 roku w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej	74
Tabela 25: Edukacja dzieci w wieku od 0 do 6 lat przebywających w PPD	94
Tabela 26: Aktywizacja zawodowa mieszkańców PPD	95

II. WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1: Liczbowy i procentowy wpływ wniosków o DPS z poszczególnych dzielnic oraz innych powiatów.	11
Wykres 2: Rodzaje decyzji w ujęciu liczbowym i procentowym	13
Wykres 3: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w WCPR w latach 2019 - 2022	16
Wykres 4: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w WCPR w poszczególnych miesiącach 2022 roku	16
Wykres 5: Liczba wniosków o objęcie IPI złożonych w 2022 roku w podziale na kraj pochodzenia wnioskodawcy	17
Wykres 6: Powody zgłaszania się do Hostelu WOIK w 2022 roku	24
Wykres 7: Przyczyny opuszczenia Hostelu WOIK w 2022 roku	25
Wykres 8: Liczba osób przebywających w OW w poszczególnych miesiącach 2022 roku	27
Wykres 9: Liczba złożonych w 2022 roku wniosków z podziałem na dzielnice m.st. Warszawy	27
Wykres 10: Napływ i odpływ dzieci i młodzieży z rodzinnej pieczy zastępczej	28
Wykres 11: Skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie m. st. Warszawy	34
Wykres 12: Podział zadań w Dziale Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń Rodzinnej Pieczy Zastępczej.....	37
Wykres 13: Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka	38
Wykres 14: Zadania Działu Wsparcia Specjalistycznego i Szkoleń RPZ mające na celu zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i wychowankom	41
Wykres 15: Podział środków PFRON w 2022 roku	45
Wykres 16: Podział środków PFRON na poszczególne zadania	46
Wykres 17: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach osób dorosłych w 2022 roku	51
Wykres 18: Przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniach dzieci w 2022 roku	51
Wykres 19: Rodzinne formy pieczy zastępczej, które korzystały ze świadczeń	61
Wykres 20: Liczba przekazanych spraw do BIG w latach 2021-2022	71
Wykres 21: Płeć zatrudnionych ogółem pracowników	85
Wykres 22: Poziom wykształcenia pracowników.....	85
Wykres 23: Przyczyny rozwiązania stosunku pracy	86
Wykres 24: Ogólna liczba osób przebywających w PPD od kwietnia 2022 roku	92
Wykres 25: Stan zakwaterowania w PPD na 31 grudnia 2022	92
Wykres 26: Struktura wiekowa mieszkańców PPD.....	93
Wykres 27: Liczba i wiek dzieci przebywających w PPD	93
Wykres 28: Edukacja dzieci i młodzieży przebywającej w PPD.....	94
Wykres 29: Liczba kobiet i mężczyzn w PPD posiadających polskie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	95